

Budapest,
2001. április 3.,
kedd

39. szám

Ára: 812,- Ft

TARTALOMJEGYZÉK

	Oldal
2001: IX. tv.	
49/2001. (IV. 3.) Korm. r.	
50/2001. (IV. 3.) Korm. r.	
51/2001. (IV. 3.) Korm. r.	
52/2001. (IV. 3.) Korm. r.	
53/2001. (IV. 3.) Korm. r.	
A nemzetközi közúti fuvarozást végző járművek személyzetének munkájáról szóló Európai Megállapodás (AETR) kihirdetéséről	2483
A vizek mezőgazdasági eredetű nitrátszennyezéssel szembeni védelméről	2518
A szennyvizek és szennyvíziszapok mezőgazdasági felhasználásának és kezelésének szabályairól	2532
A doktori képzésről és a doktori fokozatszerzésről	2544
Az egyetemi és főiskolai hallgatók részére nyújtható támogatásokról és az általuk fizetendő díjakról és térítésekről szóló 144/1996. (IX. 17.) Korm. rendelet módosításáról	2553
Az igazságügyi szakértői névjegyzék számítógépes nyilvántartásáról	2553
Helyesbítés	2555

II. rész JOGSZABÁLYOK

Törvények

2001. évi IX. törvény

a nemzetközi közúti fuvarozást végző járművek
személyzetének munkájáról szóló
Európai Megállapodás (AETR) kihirdetéséről*

1. § Az Országgyűlés a nemzetközi közúti fuvarozást végző járművek személyzetének munkájáról szóló Európai

* A törvényt az Országgyűlés a 2001. március 27-i ülésnapján fogadta el.

Megállapodást (AETR), valamint annak módosításait egy-
eséges szerkezetben e törvénnyel kihirdeti. (A Magyar Köz-
társaság csatlakozási okmányának letétbe helyezése az
Egyesült Nemzetek Főtitkáránál 1999. október 22-én megtör-
tént.)

2. § A Megállapodás eredeti angol nyelvű szövege és
hivatalos magyar nyelvű fordítása a következő:

„EUROPEAN AGREEMENT CONCERNING THE WORK OF CREWS OF VEHICLES ENGAGED IN INTERNATIONAL ROAD TRANSPORT (AETR) AND PROTOCOL OF SIGNATURE

*This text comprises the original European Agreement
Concerning the Work of Crews of Vehicles Engaged
in International Road Transport (AETR) done at Geneva on
1 July 1970, protocol of signature, the original agreement*

and the consolidated text revised by Amendments 1 to 3., prepared by the UN, ECE secretariat on 7 May 1999)

EUROPEAN AGREEMENT CONCERNING THE WORK OF CREWS OF VEHICLES ENGAGED IN INTERNATIONAL ROAD TRANSPORT (AETR)

The Contracting Parties,

Being desirous of promoting the development and improvement of the international transport of passengers and goods by road,

Convinced of the need to increase the safety of road traffic, to make regulations governing certain conditions of employment in international road transport in accordance with the principles of the International Labour Organisation, and jointly to adopt certain measures to ensure the observance of those regulations,

Have agreed as follows:

Article 1

Definitions

For the purposes of this Agreement:

a) „*vehicle*” means any motor vehicle or trailer; this term includes any combination of vehicles;

b) „*motor vehicle*” means any self propelled road vehicle which is normally used for carrying persons or goods by road or for drawing, on the road, vehicles used for the carriage of persons or goods; this term does not include agricultural tractors;

c) „*trailer*” means any vehicle designed to be drawn by a motor vehicle and includes semi trailers;

d) „*semi trailer*” means any trailer designed to be coupled to a motor vehicle in such a way that part of it rests on the motor vehicle and that a substantial part of its weight and of the weight of its load is borne by the motor vehicle;

e) „*combination of vehicles*” means coupled vehicles which travel on the road as a unit;

f) „*permissible maximum weight*” means the maximum weight of the laden vehicle declared permissible by the competent authority of the State in which the vehicle is registered;

g) „*carriage by road*” means any journey made on roads open to the public of a vehicle, whether laden or not, used for the carriage of passengers or goods;

h) „*international road transport*” („international carriage by road”) means road transport which involves the crossing of at least one frontier;

i) „*regular services*” means services which provide for the carriage of passengers at specified intervals along specified routes, passengers being taken up and set down at predetermined stopping points.

Rules governing the operations of services or documents taking the place thereof, approved by the competent authorities of Contracting Parties and published by the carrier before coming into operation, shall specify the conditions of carriage and in particular the frequency of services, timetables, faretables and the obligation to accept passengers for carriage, insofar as such conditions are not prescribed by any law or regulation.

Services by whomsoever organized, which provide for the carriage of specified categories of passengers to the exclusion of other passengers, insofar as such services are operated under the conditions specified in the first subparagraph of this definition, shall be deemed to be regular services. Such services, in particular those providing for the carriage of workers to and from their place of work or of schoolchildren to and from school, are hereinafter called „special regular services”;

j) „*driver*” means any person, whether wage earning or not, who drives the vehicle even for a short period, or who is carried on the vehicle in order to be available for driving if necessary;

k) „*crew member*” means the driver or either of the following, whether wage earning or not

(i) a driver’s mate, i.e. any person accompanying the driver in order to assist him in certain manoeuvres and habitually taking an effective part in the transport operations, though not a driver in the sense of paragraph j) of this article;

(ii) a conductor, i.e. any person who accompanies the driver of a vehicle engaged in the carriage of passengers and is responsible in particular for the issue or checking of tickets or other documents entitling passengers to travel on the vehicle;

l) „*week*” means the period between 00.00 hours on Monday and 24.00 hours on Sunday;

m) „*rest*” means any uninterrupted period of at least one hour during which the driver may freely dispose of his time.

Article 2

Scope

1. This Agreement shall apply in the territory of each Contracting Party to all international road transport performed by any vehicle registered in the territory of the said Contracting Party or in the territory of any other Contracting Party.

2. Nevertheless,

a) if, in the course of an international road transport operation one or more crew members do not leave the national territory in which they normally exercise their occupational activities, the Contracting Party for that

territory shall be free not to apply to him or them the provisions of this Agreement;

b) Unless the Contracting Parties whose territory is used agree otherwise, this Agreement shall not apply to the international road transport performed by:

1. Vehicles used for the carriage of goods where the permissible maximum weight of the vehicle, including any trailer or semi trailer, does not exceed 3.5 tonnes.
2. Vehicles used for the carriage of passengers which, by virtue of their construction and equipment are suitable for carrying not more than nine persons, including the driver, and are intended for that purpose.
3. Vehicles used for the carriage of passengers on regular services where the route covered by the service in question does not exceed 50 kilometres.
4. Vehicles with a maximum authorized speed not exceeding 30 kilometres per hour.
5. Vehicles used by or under the control of the armed services, civil defence, fire services, and forces responsible for maintaining public order.
6. Vehicles used in connection with the sewerage, flood protection, water, gas and electricity services, highway maintenance and control, refuse collection and disposal, telegraph and telephone services, carriage of postal articles, radio and television broadcasting and the detection of radio or television transmitters or receivers.
7. Vehicles used in emergencies or rescue operations.
8. Specialized vehicles used for medical purposes.
9. Vehicles transporting circus and funfair equipment.
10. Specialized breakdown vehicles.
11. Vehicles undergoing road tests for technical development, repair or maintenance purposes, and new or rebuilt vehicles which have not yet been put into service.
12. Vehicles used for non commercial carriage of goods for personal use.
13. Vehicles used for milk collection from farms and the return to farms of milk containers or milk products intended for animal feed.

Article 3

Application of some provisions of the Agreement to road transport performed by vehicles registered in the territories of non Contracting States

1. Each Contracting Party shall apply in its territory, in respect of international road transport performed by any vehicle registered in the territory of a State which is not a

Contracting Party to this Agreement, provisions not less strict than those laid down in articles 5, 6, 7, 8, 9 and 10 of this Agreement.

2. It shall be open to any Contracting Party, in the case of a vehicle registered in a State which is not a Contracting Party to this Agreement, merely to require, in lieu of a control device conforming to the specifications in the annex to this Agreement, daily record sheets, completed manually by the driver.

Article 4

General principles

Each Contracting Party may apply higher minima or lower maxima than those laid down in articles 5 to 8 inclusive. Nevertheless, the provisions of this Agreement shall remain applicable to drivers, engaged in international road transport operations on vehicles registered in another Contracting or non Contracting State.

Article 5

Crews

1. The minimum ages for drivers engaged in the carriage of goods shall be as follows:

a) for vehicles, including, where appropriate, trailers or semi trailers, having a permissible maximum weight of not more than 7.5 tonnes, 18 years;

b) for other vehicles:

21 years, or

18 years provided that the person concerned holds a certificate of professional competence recognized by one of the Contracting Parties confirming that he has completed a training course for drivers of vehicles intended for the carriage of goods by road. Contracting Parties shall inform one another of the prevailing national minimum training levels and other relevant conditions relating to drivers engaged in international carriage of goods under this Agreement.

2. Any driver engaged in the carriage of passengers shall have reached the age of 21 years.

Any driver engaged in the carriage of passengers on journeys beyond a 50 kilometre radius from the place where the vehicle is normally based must also fulfil one of the following conditions:

a) he must have worked for at least one year in the carriage of goods as a driver of vehicles with a permissible maximum weight exceeding 3.5 tonnes;

b) he must have worked for at least one year as a driver of vehicles used to provide passenger services on journeys

within a 50 kilometre radius from the place where the vehicle is normally based, or other types of passenger services not subject to this Agreement provided the competent authority considers that he has by so doing acquired the necessary experience;

c) he must hold a certificate of professional competence recognized by one of the Contracting Parties confirming that he has completed a training course for drivers of vehicles intended for the carriage of passengers by road.

Article 6

Driving periods

1. The driving period between any two daily rest periods or between a daily rest period and a weekly rest period, hereinafter called „daily driving period”, shall not exceed nine hours. It may be extended twice in any one week to ten hours.

A driver must, after no more than six daily driving periods, take a weekly rest period as defined in article 8 (3).

The weekly rest period may be postponed until the end of the sixth day if the total driving time over the six days does not exceed the maximum corresponding to six daily driving periods.

In the case of the international carriage of passengers, other than on regular services, the terms „six” and „sixth” in the second and third subparagraphs shall be replaced by „twelve” and „twelfth” respectively.

2. The total period of driving in any one fortnight shall not exceed ninety hours.

Article 7

Breaks

1. After four and a half hours' driving, the driver shall observe a break of at least forty five minutes, unless he begins a rest period.

2. This break may be replaced by breaks of at least fifteen minutes each distributed over the driving period or immediately after this period in such a way as to comply with the provisions of paragraph 1.

3. During these breaks, the driver may not carry out any other work. For the purposes of this article, the waiting time and time not devoted to driving spent in a vehicle in motion, a ferry, or a train shall not be regarded as „other work”.

4. The breaks observed under this article may not be regarded as daily rest periods.

Article 8

Rest periods

1. In each period of twenty four hours, the driver shall have a daily rest period of at least eleven consecutive hours, which may be reduced to a minimum of nine consecutive hours not more than three times in any one week, on condition that an equivalent period of rest be granted as compensation before the end of the following week.

On days when the rest is not reduced in accordance with the first subparagraph, it may be taken in two or three separate periods during the twenty four hour period, one of which must be of at least eight consecutive hours. In this case the minimum length of the rest shall be increased to twelve hours.

2. During each period of thirty hours when a vehicle is manned by at least two drivers, each driver shall have a rest period of not less than eight consecutive hours.

3. In the course of each week, one of the rest periods referred to in paragraphs 1 and 2 shall be extended by way of weekly rest, to a total of forty five consecutive hours. This rest period may be reduced to a minimum of thirty six consecutive hours if taken at the place where the vehicle is normally based or where the driver is based, or to a minimum of twenty four consecutive hours if taken elsewhere. Each reduction shall be compensated by an equivalent rest taken en bloc before the end of the third week following the week in question.

4. A weekly rest period which begins in one week and continues into the following week may be attached to either of these weeks.

5. In the case of the carriage of passengers to which article 6 (1), fourth subparagraph, applies, the weekly rest period may be postponed until the week following that in respect of which the rest is due and added on to that second week's weekly rest.

6. Any rest taken as compensation for the reduction of the daily and/or weekly rest periods must be attached to another rest of at least eight hours and shall be granted, at the request of the person concerned, at the vehicle's parking place or driver's base.

7. The daily rest period may be taken in a vehicle, as long as it is fitted with a bunk and is stationary.

8. Notwithstanding the provisions in paragraph 1 above where a driver engaged in the carriage of goods or passengers accompanies a vehicle which is transported by ferryboat or train, the daily rest period may be interrupted not more than once, provided the following conditions are fulfilled:

that part of the daily rest period spent on land must be able to be taken before or after the portion of the daily rest period taken on board the ferryboat or the train,

the period between the two portions of the daily rest period must be as short as possible and may on no account exceed one hour before embarkation or after disembarkation, customs formalities being included in the embarkation or disembarkation operations,

during both portions of the rest period the driver must be able to have access to a bunk or couchette.

The daily rest period, interrupted in this way, shall be increased by two hours.

Article 9

Exceptions

Provided that road safety is not thereby jeopardized and to enable him to reach a suitable stopping place, the driver may depart from the provisions of this Agreement to the extent necessary to ensure the safety of persons, of the vehicle or of its load. The driver shall indicate the nature of and reason for his departure from those provisions on the record sheet of the control device or in his duty roster.

Article 10

Control device

1. The Contracting Parties shall prescribe the installation and use on vehicles registered in their territory of a control device according to the following requirements:

a) The control device shall as regards construction, installation, use and testing, comply with the requirements of this Agreement and the annex thereto, which shall form an integral part of this Agreement. A control device which as regards construction, installation, use and testing complies with Council Regulation (EEC) No. 3821/85 of 20 December 1985 shall be deemed to be in compliance with the requirements of this article.

b) If the normal and appropriate use of a control device installed on a vehicle is not possible, each crew member shall enter by hand, using the appropriate graphic representation, the details corresponding to his occupational activities and rest periods on his record sheet.

c) When, by reasons of their being away from the vehicles, the crew members are unable to make use of the device, they shall insert by hand, using the appropriate graphic representation, on their record sheet the various times corresponding to their occupational activities while they were away.

d) The crew members must always have available, and be able to present for inspection record sheets for the

current week and for the last day of the previous week on which they drove.

e) The crew members must ensure that the control device be activated and handled correctly and that, in case of malfunctioning, it be repaired as soon as possible.

2. The employer shall issue a sufficient number of record sheets to drivers, bearing in mind the fact that these sheets are personal in character, the length of the period of service and the possible obligation to replace sheets which are damaged, or have been taken by an authorized inspecting officer. The employer shall issue to drivers only sheets of an approved model suitable for use in the equipment installed in the vehicle.

3. Undertakings shall keep in good order the record sheets filled in as provided under *b)*, *c)* and *d)* of paragraph 1 of this article, for a period of not less than 12 months after the date of the last entry and shall produce them at the request of the control authorities.

Article 11

Supervision by the undertaking

1. The undertaking shall so organize road transport operations that crew members are able to comply with the provisions of this Agreement.

2. It shall make a regular check of driving periods, hours of other work and rest periods by referring to all documents at its disposal such as the individual control books. Should it discover any breach of this Agreement it shall take prompt action to end it and to avoid its repetition, for example by changing hours of work and routes.

3. Payments to wage earning drivers, even in the form of bonuses or wage supplements, related to distances travelled and/or the amount of goods carried shall be prohibited, unless these payments are of such a kind as not to endanger road safety.

Article 12

Measures of enforcement of the Agreement

1. Each Contracting Party shall adopt all appropriate measures to ensure observance of the provisions of this Agreement, in particular by adequate level of road checks and checks performed on the premises of undertakings. The competent administrations of the Contracting Parties shall keep one another informed of the general measures adopted for this purpose.

2. Contracting Parties shall assist each other in applying this Agreement and in checking compliance therewith.

3. Within the framework of this mutual assistance the competent authorities of the Contracting Parties shall regularly send one another all available information concerning:

breaches of this Agreement committed by non residents and any penalties imposed for such breaches;

penalties imposed by a Contracting Party on its residents for such breaches committed on the territory of Contracting Party.

In case of serious breaches such information shall include the penalty imposed.

4. If the findings of a roadside check on the driver of a vehicle registered in the territory of another Contracting Party provide grounds to believe that infringements have been committed which cannot be detected during the check due to lack of necessary data, the competent authorities of the Contracting Party concerned shall assist each other to clarify the situation. In cases where, to this end, the competent Contracting Party carries out a check at the premises of the undertaking, the results of this check shall be communicated to the other Party concerned.

Article 13

Transitional provisions

The provisions of new article 10 Control device, shall not become mandatory for countries Contracting Parties to this Agreement until 24 April 1995. Before that date the provisions of the old article 12 Individual control book, and the old article 12 bis Control device, shall continue to apply.

Final provisions

Article 14

1. This Agreement shall be open for signature until 31 March 1971 and thereafter for accession, by States members of the Economic Commission for Europe and States admitted to the Commission in a consultative capacity under paragraph 8 of the Commission's terms of reference.

2. This Agreement shall be ratified.

3. The instruments of ratification or accession shall be deposited with the Secretary General of the United Nations.

4. This Agreement shall enter into force on the one hundred and eightieth day after the date of deposit of the eighth instrument of ratification or accession.

5. In respect of each State which ratifies, or accedes to, this Agreement after the deposit of the eighth instrument of ratification or accession as referred to in paragraph 4 of this article, the Agreement shall enter into force one hundred and eighty days after the deposit by that State of its instrument of ratification or accession.

Article 15

1. Any Contracting Party may denounce this Agreement by notice addressed to the Secretary General of the United Nations.

2. The denunciation shall take effect six months after the date on which the Secretary General receives notice thereof.

Article 16

This Agreement shall cease to have effect if for any period of twelve consecutive months after its entry into force the number of Contracting Parties is less than three.

Article 17

1. Any State may, at the time of signing this Agreement or of depositing its instrument of ratification or accession or at any time thereafter, declare by notification addressed to the Secretary General of the United Nations that the validity of the Agreement shall be extended to all or any of the territories for the international relations of which it is responsible. The Agreement shall apply to the territory or territories named in the notification as from the one hundred and eightieth day after receipt of the notification by the Secretary General or, if on that day the Agreement has not yet entered into force, as from the date of its entry into force.

2. Any State which has made a declaration under the preceding paragraph making this Agreement applicable to a territory for whose international relations it is responsible may denounce the Agreement separately in respect of that territory in conformity with the provisions of article 15 hereof.

Article 18

1. Any dispute between two or more Contracting Parties concerning the interpretation or application of this Agreement shall so far as possible be settled by negotiation between them.

2. Any dispute which is not settled by negotiation shall be submitted to arbitration if any one of the Contracting Parties concerned in the dispute so requests and shall accordingly be referred to one or more arbitrators selected by agreement between the Parties in dispute. If within three months from the date of the request for arbitration the Parties in dispute are unable to agree on the selection of an arbitrator or arbitrators, any of those Parties may request the Secretary General of the United Nations to appoint a single arbitrator to whom the dispute shall be referred for decision.

3. The decision of the arbitrator or arbitrators appointed under the preceding paragraph shall be binding on the Contracting Parties in dispute.

Article 19

1. Any State may, at the time of signing, ratifying, or acceding to this Agreement, declare that it does not consider itself bound by article 18, paragraphs 2 and 3 hereof. The other Contracting Parties shall not be bound by the said paragraphs with respect to any Contracting Party which has entered such a reservation.

2. If at the time of depositing its instrument of ratification or accession a State enters a reservation other than that provided for in paragraph 1 of this article, the Secretary General of the United Nations shall communicate the reservation to the States which have previously deposited their instruments of ratification or accession and have not since denounced this Agreement. The reservation shall be deemed to be accepted if none of the said States has, within six months after such communication, expressed its opposition to acceptance of the reservation. Otherwise the reservation shall not be admitted, and, if the State which entered the reservation does not withdraw it the deposit of that State's instrument of ratification or accession shall be without effect. For the purpose of the application of this paragraph the opposition of States whose accession or ratification is, in virtue of this paragraph without effect by reason of reservations entered by them, shall be disregarded.

3. Any Contracting Party whose reservation has been adopted in the Protocol of signature of this Agreement or who has entered a reservation pursuant to paragraph 1 of this article, or made a reservation which has been accepted pursuant to paragraph 2 of this article may at any time withdraw such reservation by a notification addressed to the Secretary General.

Article 20

1. After this Agreement has been in force for three years any Contracting Party may, by a notification addressed to

the Secretary General of the United Nations, request that a conference be convened for the purpose of revising the Agreement. The Secretary General shall notify all Contracting Parties of the request and shall convene a revision conference if not less than one third of the Contracting Parties signify their assent to the request within a period of four months from the date of the notification by the Secretary General.

2. If a conference is convened in conformity with the preceding paragraph the Secretary General shall notify all the Contracting Parties and invite them to submit within a period of three months such proposals as they wish the conference to consider. The Secretary General shall circulate to all Contracting Parties the provisional agenda for the conference, together with the text of such proposals, not less than three months before the date on which the conference is to meet.

3. The Secretary General shall invite to any conference convened under this article all the States referred to in article 14, paragraph 1, of this Agreement.

Article 21

1. Any Contracting Party may propose one or more amendments to this Agreement. The text of any proposed amendment shall be communicated to the Secretary General of the United Nations, who shall communicate it to all Contracting Parties and inform thereof all the other States referred to in article 14, paragraph 1, of this Agreement.

2. Within a period of six months from the date on which the proposed amendment is communicated by the Secretary General, any Contracting Party may inform the Secretary General:

a) that it has an objection to the amendment proposed; or

b) that, although it intends to accept the proposal, the conditions necessary for such acceptance are not yet fulfilled in its State.

3. If a Contracting Party sends to the Secretary General a communication such as is provided for in paragraph 2 *b)* of this article, it may, so long as it has not notified the Secretary General of its acceptance of the proposed amendment, submit an objection to the proposed amendment within a period of nine months following the expiry of the six month period provided for its communication.

4. If an objection to the proposed amendment is stated in accordance with the terms of paragraphs 2 and 3 of this

article, the amendment shall be deemed not to have been accepted and shall be of no effect.

5. If no objection to the proposed amendment has been stated under paragraphs 2 and 3 of this article, then the amendment shall be deemed to have been accepted as from the date specified below:

a) if no Contracting Party has sent a communication to the Secretary General under paragraph 2 b) of this article: on the expiry of the period of six months referred to in paragraph 2 of this article;

b) if any Contracting Party has sent a communication to the Secretary General under paragraph 2 b) of this article: on the earlier of the following two dates:

— the date by which all the Contracting Parties which sent such communications have notified the Secretary General of their acceptance of the proposal, subject to the proviso that, if all the acceptances were notified before the expiry of the period of six months referred to in paragraph 2 of this article, this date shall be taken to be the date of expiry of the said six month period;

— the date of expiry of the period of nine months referred to in paragraph 3 of this article.

6. Any amendment deemed to be accepted shall enter into force three months after the date on which it was deemed to be accepted.

7. The Secretary General shall as soon as possible notify all Contracting Parties whether an objection to the proposed amendment has been stated under paragraph 2 a) of this article and whether he has received from one or more Contracting Parties a communication under paragraph 2 b) of this article. If he has received such a communication from one or more Contracting Parties, he shall subsequently inform all the Contracting Parties whether the Contracting Party or Parties which have made such a communication raise an objection to or accept the proposed amendment.

8. Independently of the amendment procedure laid down in paragraphs 1 to 6 of this article, the annex to this Agreement may be modified by agreement between the competent administrations of all the Contracting Parties; if the competent administration of a Contracting Party has stated that under its domestic law its agreement is contingent on special authorization for the purpose, or on the approval of a legislative body, the consent of the competent administration of the Contracting Party concerned to the modification of the annex shall not be deemed to have been given until the said competent administration has notified the Secretary General that the necessary authorization or approval has been obtained. The agreement between the competent administrations shall appoint the date of entry into force of the modified annex, and may provide that, during a transitional period, the old annex shall remain in force, wholly or in part, concurrently with the modified annex.

Article 22

1. Appendices 1 and 2 to the annex to this Agreement may be amended by the procedure specified in this article.

2. At the request of a Contracting Party, any amendments proposed to appendices 1 and 2 to the annex to this Agreement shall be considered by the Principal Working Party on Road Transport of the Economic Commission for Europe.

3. If it is adopted by the majority of the members present and voting, and if this majority includes the majority of the Contracting Parties present and voting, the amendment shall be communicated by the Secretary General to the competent administrations of all the Contracting Parties for acceptance.

4. The amendment shall be accepted if, within a period of six months following the date of notification, less than one third of the competent administrations of the Contracting Parties notify the Secretary General of their objection to the amendment.

5. Any amendment accepted shall be communicated by the Secretary General to all the Contracting Parties and shall come into force three months after the date of its notification.

Article 23

In addition to the notifications referred to in articles 20 and 21 of this Agreement, the Secretary General of the United Nations shall notify the States referred to in article 14, paragraph 1, hereof of:

a) ratifications or accessions under article 14 of this Agreement;

b) the dates of entry into force of the present Agreement, in conformity with article 14 hereof;

c) denunciations under article 15 of this Agreement;

d) the termination of this Agreement in conformity with article 16 hereof;

e) notifications received under article 17 of this Agreement;

f) declarations and notifications received under article 19 of this Agreement;

g) the entry into force of any amendment in conformity with article 21 of this Agreement.

Article 24

The Protocol of signature of this Agreement shall have the same force, validity and duration as the Agreement itself, of which it shall be deemed to be an integral part.

Article 25

After 31 March 1971 the original of this Agreement shall be deposited with the Secretary General of the United Nations, who shall transmit certified true copies to each of the States referred to in article 14, paragraph 1, hereof.

*Annex control device**GENERAL PROVISIONS**I. Type approval**Article 1*

Applications for the approval of a type of control device or of a model record sheet shall be submitted, accompanied by the appropriate specifications, by the manufacturer or his agent to a Contracting Party. No application in respect of any one type of control device or of any one model record sheet may be submitted to more than one Contracting Party.

Article 2

A Contracting Party shall grant its approval to any type of control device or to any model record sheet which conforms to the requirements laid down in appendix 1 to this annex, provided that the Contracting Party is in a position to check that production models conform to the approved prototype.

Any modifications or additions to an approved model must receive additional type approval from the Contracting Party which granted the original type approval.

Article 3

Contracting Parties shall issue to the applicant an approval mark, which shall conform to the model shown in appendix 2 for each type of control device or model record sheet which they approve pursuant to article 2.

Article 4

The competent authorities of the Contracting Party to which the application for type approval has been submitted shall, in respect of each type of control device or model record sheet which they approve or refuse to approve, either send within one month to the authorities of the other Contracting Parties a copy of the approval certificate accompanied by copies of the relevant specifications, or, if

such is the case, notify those authorities that approval has been refused; in cases of refusal they shall communicate the reasons for their decision.

Article 5

1. If a Contracting Party which has granted the type approval as provided for in article 2 finds that certain control device or record sheets bearing the type approval mark which it has issued do not conform to the prototype which it has approved, it shall take the necessary measures to ensure that production models conform to the approved prototype. The measures taken may, if necessary, extend to withdrawal of the type approval.

2. A Contracting Party which has granted the type approval shall withdraw such approval if the control device or record sheet which has been approved is not in conformity with this annex or its appendices or displays in use any general defect which makes it unsuitable for the purpose for which it is intended.

3. If a Contracting Party which has granted the type approval is notified by another Contracting Party of one of the cases referred to in paragraphs 1 and 2, it shall also, after consulting the latter Contracting Party, take the steps laid down in those paragraphs, subject to paragraph 5.

4. A Contracting Party which ascertains that one of the cases referred to in paragraph 2 has arisen may forbid until further notice the placing on the market and putting into service of the control device or record sheets. The same applies in the cases mentioned in paragraph 1 with respect to control device or record sheets which have been exempted from the initial verification, if the manufacturer, after due warning, does not bring the device into line with the approved model or with the requirements of this annex.

In any event, the competent authorities of the Contracting Parties shall notify one another within one month, of any withdrawal of the type approval or of any other measures taken pursuant to paragraphs 1, 2 and 3 and shall specify the reasons for such action.

5. If a Contracting Party which has granted the type approval disputes the existence of any of the cases specified in paragraphs 1 or 2 notified to it, the Contracting Parties concerned shall endeavour to settle the dispute.

Article 6

1. An applicant for the type approval of a model record sheet shall state on his application the type or types of control device on which the sheet in question is designed to be used and shall provide suitable equipment of such type or types for the purpose of testing the sheet.

2. The competent authorities of each Contracting Party shall indicate on the approval certificate for the model record sheet the type or types of control device on which that model sheet may be used.

Article 7

No Contracting Party may refuse to register any vehicle fitted with a control device, or prohibit the entry into service or use of such vehicle for any reason connected with the fact that the vehicle is fitted with such device, if the device bears the approval mark referred to in article 3 and the installation plaque referred to in article 9.

Article 8

All decisions pursuant to this annex refusing or withdrawing approval of a type of control device or model record sheet shall specify in detail the reasons on which they are based. A decision shall be communicated to the party concerned, who shall at the same time be informed of the remedies available to him under the laws of the Contracting Party and of the time limits for the exercise of such remedies.

II. Installation and inspection

Article 9

1. The control device may be installed or repaired by fitters or workshops approved by the competent authorities of Contracting Parties for that purpose after the latter, should they so desire, have heard the views of the manufacturers concerned.

2. The approved fitter or workshop shall place a special mark on the seals which it affixes. The competent authorities of the Contracting Party shall maintain a register of the marks used.

3. The competent authorities of the Contracting Parties shall send each other their lists of approved fitters or workshops and also copies of the marks used.

4. For the purpose of certifying that installation of control device took place in accordance with the requirements of this annex an installation plaque affixed as provided in appendix 1 shall be used.

III. Use of equipment

Article 10

The employer and drivers shall be responsible for seeing that the device functions correctly.

Article 11

1. Drivers shall not use dirty or damaged record sheets. The sheets shall be adequately protected on this account.

In case of damage to a sheet bearing recordings, drivers shall attach the damaged sheet to the spare sheet used to replace it.

2. Drivers shall use the record sheets every day on which they are driving, starting from the moment they take over the vehicle. The record sheet shall not be withdrawn before the end of the daily working period unless its withdrawal is otherwise authorized. No record sheet may be used to cover a period longer than that for which it is intended.

When, as a result of being away from the vehicle, a driver is unable to use the device fitted to the vehicle, the periods of time shall be entered on the sheet, either manually, by automatic recording or other means, legibly and without dirtying the sheet.

Drivers shall amend the record sheets as necessary should there be more than one driver on board the vehicle, so that the information referred to in Chapter II (1) to (3) of appendix 1 is recorded on the record sheet of the driver who is actually driving.

3. The control device shall be so designed that it is possible for an authorized inspecting officer, if necessary after opening the equipment, to read the recordings relating to the nine hours preceding the time of the check without permanently deforming, damaging or soiling the sheet.

The control device shall, furthermore, be so designed that it is possible, without opening the case, to verify that recordings are being made.

4. Whenever requested by an authorized inspecting officer to do so, the driver must be able to produce record sheets for the current week, and in any case for the last day of the previous week on which he drove.

Annex Appendix 1

REQUIREMENTS FOR CONSTRUCTION, TESTING, INSTALLATION AND INSPECTION

I. DEFINITIONS

In this appendix

a) „control device” means equipment intended for installation in road vehicles to show and record automatically or semi automatically details of the movement of those vehicles and of certain working periods of their drivers;

b) „record sheet” means a sheet designed to accept and retain recorded data, to be placed in the control device and on which the marking devices of the latter inscribe a continuous record of the information to be recorded;

c) „constant of the control device” means the numerical characteristic giving the value of the input signal required to show and record a distance travelled of 1 kilometre; this constant must be expressed either in revolutions per kilometre ($k = \dots \text{ rev/km}$), or in impulses per kilometre ($k = \dots \text{ imp/km}$);

d) „characteristic coefficient of the vehicle” means the numerical characteristic giving the value of the output signal emitted by the part of the vehicle linking it with the control device (gearbox output shaft or axle) while the vehicle travels a distance of one measured kilometre under normal test conditions (see chapter VI, paragraph 4 of this appendix). The characteristic coefficient is expressed either in revolutions per kilometre ($W = \text{ rev/km}$) or in impulses per kilometre ($W = \dots \text{ imp/km}$);

e) „effective circumference of wheel tyres” means the average of the distances travelled by the several wheels moving the vehicle (driving wheels) in the course of one complete rotation. The measurement of these distances must be made under normal test conditions (see chapter VI, paragraph 4 of this appendix) and is expressed in the form: $l = \dots \text{ mm}$.

II. GENERAL CHARACTERISTICS AND FUNCTIONS OF CONTROL DEVICE

The control device must be able to record the following:

1. distance travelled by the vehicle;
2. speed of the vehicle;
3. driving time;
4. other periods of work or of availability;
5. breaks from work and daily rest periods;
6. opening of the case containing the record sheet;
7. for electronic control device which is device operating by signals transmitted electrically from the distance and speed sensor, any interruption exceeding 100 milliseconds in the power supply of the recording equipment (except lighting), in the power supply of the distance and speed sensor and any interruption in the signal lead to the distance and speed sensor.

For vehicles used by two drivers the control device must be capable of recording simultaneously but distinctly and on two separate sheets details of the periods listed under 3, 4 and 5.

III. CONSTRUCTION REQUIREMENTS FOR CONTROL DEVICE

A) General points

1. Control device shall include the following:

- a) Visual instruments showing:
distance travelled (distance recorder),
speed (speedometer),
time (clock).

b) Recording instruments comprising:
a recorder of the distance travelled,
a speed recorder,
one or more time recorders satisfying the requirements laid down in chapter III C 4.

c) A means of marking showing on the record sheet individually:

each opening of the case containing that sheet,
for electronic control device, as defined in point 7 of chapter II, any interruption exceeding 100 milliseconds in the power supply of the control device (except lighting), not later than at switching on the power supply again,

for electronic control device, as defined in point 7 of chapter II, any interruption exceeding 100 milliseconds in the power supply of the distance and speed sensor and any interruption in the signal lead to the distance and speed sensor.

2. Any inclusion of the equipment of devices additional to those listed above must not interfere with the proper operation of the mandatory devices or with the reading of them.

The control device must be submitted for approval complete with any such additional devices.

3. Materials

a) All the constituent parts of the control device must be made of materials with sufficient stability and mechanical strength and stable electrical and magnetic characteristics.

b) Any modification in a constituent part of the control device or in the nature of the materials used for its manufacture must, before being applied in manufacture, be submitted for approval to the authority which granted type approval for the control device.

4. Measurement of distance travelled

The distances travelled may be measured and recorded either:

- so as to include both forward and reverse movement, or
- so as to include only forward movement.

Any recording of reversing movements must on no account affect the clarity and accuracy of the other recordings.

5. Measurement of speed

a) The range of speed measurement shall be as stated in the type approval certificate.

b) The natural frequency and the damping of the measuring device must be such that the instruments showing and recording the speed can, within the range of measurement, follow acceleration changes of up to 2 m/s^2 , within the limits of accepted tolerances.

6. Measurement of time (clock)

a) The control of the mechanism for resetting the clock must be located inside a case containing the record sheet;

each opening of that case must be automatically recorded on the record sheet.

b) If the forward movement mechanism of the record sheet is controlled by the clock, the period during which the latter will run correctly after being fully wound must be greater by at least 10% than the recording period corresponding to the maximum sheet load of the equipment.

7. Lighting and protection

a) The visual instruments of the control device must be provided with adequate non dazzling lighting.

b) For normal conditions of use, all the internal parts of the control device must be protected against damp and dust. In addition they must be made proof against tampering by means of casings capable of being sealed.

B) Visual instruments

1. Distance travelled indicator (distance recorder)

a) The value of the smallest grading on the control device showing distance travelled must be 0.1 kilometres. Figures showing hectometres must be clearly distinguishable from those showing whole kilometres.

b) The figures on the distance recorder must be clearly legible and must have an apparent height of at least 4 mm.

c) The distance recorder must be capable of reading up to at least 99,999.9 kilometres.

2. Speed indicators (speedometer)

a) Within the range of measurement, the speed scale must be uniformly graduated by 1, 2, 5 or 10 kilometres per hour. The value of a speed graduation (space between two successive marks) must not exceed 10% of the maximum speed shown on the scale.

b) The range indicated beyond that measured need not be marked by figures.

c) The length of each space on the scale representing a speed difference of 10 kilometres per hour must not be less than 10 millimetres.

d) On an indicator with a needle, the distance between the needle and the control device face must not exceed 3 millimetres.

3. Time indicator (clock)

The time indicator must be visible from outside control device and give a clear, plain and unambiguous reading.

C) Recording instruments

1. General points

a) All equipment, whatever the form of the record sheet (strip or disc) must be provided with a mark enabling the record sheet to be inserted correctly, in such a way as to

ensure that the time shown by the clock and the time marking on the sheet correspond.

b) The mechanism moving the record sheet must be such as to ensure that the latter moves without play and can be freely inserted and removed.

c) For record sheets in disc form, the forward movement device must be controlled by the clock mechanism. In this case, the rotating movement of the sheet must be continuous and uniform, with a minimum speed of 7 millimetres per hour measured at the inner border of the ring marking the edge of the speed recording area.

In equipment of the strip type, where the forward movement device of the sheets is controlled by the clock mechanism the speed of rectilinear forward movement must be at least 10 millimetres per hour.

d) Recording of the distance travelled, of the speed of the vehicle and of any opening of the case containing the record sheet or sheets must be automatic.

2. Recording distance travelled

a) Every kilometre of distance travelled must be represented on the record by a variation of at least 1 millimetre on the corresponding coordinate.

b) Even at speeds reaching the upper limit of the range of measurement, the record of distances must still be clearly legible.

3. Recording speed

a) Whatever the form of the record sheet, the speed recording stylus must normally move in a straight line and at right angles to the direction of travel of the record sheet.

However, the movement of the stylus may be curvilinear, provided the following conditions are satisfied:

the trace drawn by the stylus must be perpendicular to the average circumference (in the case of sheets in disc form) or to the axis (in the case of sheets in strip form) of the area reserved for speed recording,

the ratio between the radius of curvature of the trace drawn by the stylus and the width of the area reserved for speed recording must be not less than 2.4 to 1 whatever the form of the record sheet,

the markings on the timescale must cross the recording area in a curve of the same radius as the trace drawn by the stylus. The spaces between the markings on the timescale must represent a period not exceeding one hour.

b) Each variation in speed of 10 kilometres per hour must be represented on the record by a variation of at least 1.5 millimetres on the corresponding coordinate.

4. Recording time

a) Control device must be so constructed that the period of driving time is always recorded automatically and that it is possible, through the operation where necessary

of a switch device to record separately the other periods of time as follows:

- (i) under the sign : driving time;
- (ii) under the sign : all other periods of work;
- (iii) under the sign : other periods of availability, namely:
waiting time, i.e. the period during which drivers need remain at their posts only for the purpose of answering any calls to start or resume driving or to carry out other work,
time spent beside the driver while the vehicle is in motion,
time spent on a bunk while the vehicle is in motion;
- (iv) under the sign : breaks in work and daily rest periods.

Each Contracting Party may permit all the periods referred to in subparagraphs (ii) and (iii) above to be recorded under the sign on the record sheets used on vehicles registered in its territory.

b) It must be possible, from the characteristics of the traces, their relative positions and if necessary the signs laid down in paragraph 4 a) to distinguish clearly between the various periods of time.

The various periods of time should be differentiated from one another on the record by differences in the thickness of the relevant traces, or by any other system of at least equal effectiveness from the point of view of legibility and ease of interpretation of the record.

c) In the case of vehicles with a crew consisting of more than one driver, the recordings provided for in paragraph 4 a) must be made on two separate sheets, each sheet being allocated to one driver. In this case, the forward movement of the separate sheets must be effected either by a single mechanism or by separate synchronized mechanisms.

D) Closing device

1. The case containing the record sheet or sheets and the control of the mechanism for resetting the clock must be provided with a lock.

2. Each opening of the case containing the record sheet or sheets and the control of the mechanism for resetting the clock must be automatically recorded on the sheet or sheets.

E) Markings

1. The following markings must appear on the instrument face of the control device:

Close to the figure shown by the distance recorder, the unit of measurement of distance, indicated by the abbreviation „km”,

near the speed scale, the marking „km/h”,

the measurement range of the speedometer in the form „Vmin ... km/h, Vmax ... km/h”. This marking is not necessary if it is shown on the descriptive plaque of the equipment.

However, these requirements shall not apply to control devices approved before 10 August 1970.

2. The descriptive plaque must be built into the equipment and must show the following markings, which must be visible on the control device when installed:

name and address of the manufacturer of the equipment, manufacturer's number and year of construction, approval mark for the control device type, the constant of the equipment in the form „k = ... rev/km” or „k = ... imp/km”,

optionally, the range of speed measurement, in the form indicated in point 1,

should the sensitivity of the instrument to the angle of inclination be capable of affecting the readings given by the equipment beyond the permitted tolerances, the permissible angle expressed as:

where α is the angle measured from the horizontal position of the front face (fitted the right way up) of the equipment for which the instrument is calibrated, while β and γ represent respectively the maximum permissible upward and downward deviations from the angle of calibration.

F) Maximum tolerances (visual and recording instruments)

1. On the test bench before installation:

a) distance travelled:

1% more or less than the real distance, where the distance is at least 1 kilometre;

b) speed:

3 km/h more or less than the real speed;

c) time:

$\pm$ two minutes per day with a maximum of 10 minutes per 7 days in cases where the running period of the clock after rewinding is not less than that period.

2. On installation:

a) distance travelled:

2% more or less than the real distance, where that distance is at least 1 kilometre;

b) speed:

4 km/h more or less than real speed;

c) time:

$\pm$ two minutes per day, or

$\pm$ 10 minutes per seven days.

3. In use:

a) distance travelled:

4% more or less than the real distance, where that distance is at least 1 kilometre;

b) speed:

6 km/h more or less than the real speed;

c) time:

± two minutes per day, or

± 10 minutes per seven days.

4. The maximum tolerances set out in paragraphs 1, 2 and 3 are valid for temperatures between 0 and 40 °C, temperatures being taken in close proximity to the equipment.

5. Measurement of the maximum tolerances set out in paragraphs 2 and 3 shall take place under the conditions laid down in Chapter VI.

IV. RECORD SHEETS

A) General points

1. The record sheets must be such that they do not impede the normal functioning of the instrument and that the records which they contain are indelible and easily legible and identifiable.

The record sheets must retain their dimensions and any records made on them under normal conditions of humidity and temperature.

In addition it must be possible by each crew member to enter on the sheets, without damaging them and without affecting the legibility of the recordings, the following information:

a) on beginning to use the sheet his surname and first name;

b) the date and place where use of the sheet begins and the date and place where such use ends;

c) the registration number of each vehicle to which he is assigned, both at the start of the first journey recorded on the sheet and then, in the event of a change of vehicle, during use of the sheet;

d) the odometer reading:

at the start of the first journey recorded on the sheet,

at the end of the last journey recorded on the sheet,

in the event of a change of vehicle during a working day (reading on the vehicle to which he was assigned and reading on the vehicle to which he is to be assigned);

e) the time of any change of vehicle.

Under normal conditions of storage, the recordings must remain clearly legible for at least one year.

2. The minimum recording capacity of the sheets, whatever their form, must be 24 hours.

If several discs are linked together to increase the continuous recording capacity which can be achieved without intervention by staff, the links between the various discs must be made in such a way that there are no breaks in or overlapping of recordings at the point of transfer from one disc to another.

B) Recording areas and their graduation

1. The record sheets shall include the following recording areas:

an area exclusively reserved for data relating to speed,
an area exclusively reserved for data relating to distance travelled,

one or more areas for data relating to driving time, to other periods of work and availability to breaks from work and to rest periods for drivers.

2. The area for recording speed must be scaled off in divisions of 20 kilometres per hour or less. The speed corresponding to each marking on the scale must be shown in figures against that marking. The symbol „km/h” must be shown at least once within the area. The last marking on the scale must coincide with the upper limit of the range of measurement.

3. The area for recording distance travelled must be set out in such a way that the number of kilometres travelled may be read without difficulty.

4. The area or areas reserved for recording the periods referred to in point 1 must be so marked that it is possible to distinguish clearly between the various periods of time.

C) Information to be printed on the record sheets

Each sheet must bear, in printed form, the following information:

name and address or trade name of the manufacturer,
approval mark for the model of the sheet,

approval mark for the type or types of control devices in which the sheet may be used,

upper limit of the speed measurement range, printed in kilometres per hour.

By way of minimal additional requirements, each sheet must bear, in printed form a timescale graduated in such a way that the time may be read directly at intervals of 15 minutes while each 5 minute interval may be determined without difficulty.

D) Free space for handwritten insertions

A free space must be provided on the sheets such that drivers may as a minimum write in the following details:

surname and first name of the driver,

date and place where use of the sheet begins and date and place where such use ends,

the registration number or numbers of the vehicle or vehicles to which the driver is assigned during the use of the sheet,

odometer readings from the vehicle or vehicles to which the driver is assigned during the use of the sheet, the time at which any change of vehicle takes place.

V. INSTALLATION OF CONTROL DEVICE

A) General points

1. The control device must be positioned in the vehicle in such a way that the driver has a clear view from his seat of speedometer, distance recorder and clock while at the same time all parts of those instruments, including driving parts, are protected against accidental damage.

2. It must be possible to adapt the constant of the control device to the characteristic coefficient of the vehicle by means of a suitable device, to be known as an adaptor.

Vehicles with two or more rear axle ratios must be fitted with a switch device whereby these various ratios may be automatically brought into line with the ratio for which the control device has been adapted to the vehicle.

3. After the control device has been checked on installation, an installation plaque shall be affixed to the vehicle beside the device or in the device itself and in such a way as to be clearly visible. After every inspection by an approved fitter or workshop requiring a change in the setting of the installation itself, a new plaque must be affixed in place of the previous one.

The plaque must show at least the following details:

name, address or trade name of the approved fitter or workshop,

characteristic coefficient of the vehicle, in the form „ $w = \dots \text{ rev/km}$ ” or „ $w = \dots \text{ imp/km}$ ”,

effective circumference of the wheel tyres in the form „ $l = \dots \text{ mm}$ ”,

the dates on which the characteristic coefficient of the vehicle was determined and the effective measured circumference of the wheel tyres.

B) Sealing

The following parts must be sealed:

a) the installation plaque, unless it is attached in such a way that it cannot be removed without the markings thereon being destroyed;

b) the two ends of the link between the control device proper and the vehicle;

c) the adaptor itself and the point of its insertion into the circuit;

d) the switch mechanism for vehicles with two or more axle ratios;

e) the links joining the adaptor and the switch mechanism to the rest of the control device;

f) the casings required under Chapter III A 7 b).

In particular cases, further seals may be required on approval of the control device type and a note of the positioning of these seals must be made on the approval certificate.

Only the seals mentioned in b), c) and e) may be removed in cases of emergency; for each occasion that these seals are broken a written statement giving the reasons for such action must be prepared and made available to the competent authority.

VI. CHECKS AND INSPECTIONS

The Contracting Party shall nominate the bodies which shall carry out the checks and inspections.

1. Certification of new or repaired instruments

Every individual device, whether new or repaired, shall be certified in respect of its correct operation and the accuracy of its readings and recordings, within the limits laid down in Chapter III F 1, by means of sealing in accordance with Chapter V B f).

For this purpose, the Contracting Party may stipulate an initial verification, consisting of a check on and confirmation of the conformity of a new or repaired device with the type approved model and/or with the requirements of this annex and its appendices or may delegate the power to certify to the manufacturers or to their authorized agents.

2. Installation

When being fitted to a vehicle, the control device and the whole installation must comply with the provisions relating to maximum tolerances laid down in Chapter III F 2.

The inspection tests shall be carried out by the approved fitter or workshop on his or its responsibility.

3. Periodic inspections

a) Periodic inspections of the control device fitted to vehicles shall take place at least every two years and may be carried out in conjunction with roadworthiness tests of vehicles.

These inspections shall include the following checks:

that the control device is working correctly,

that the control device carries the type approval mark,

that the installation plaque is affixed,

that the seals on the control device on the other parts of the installation are intact,

the actual circumference of the tyres.

b) An inspection to ensure compliance with the provision of Chapter III F 3 on the maximum tolerances in use shall be carried out at least once every six years,

although each Contracting Party may stipulate a shorter interval for such inspection in respect of vehicles registered in its territory. Such inspections must include replacement of the installation plaque.

4. Measurement of errors

The measurement of errors on installation and during use shall be carried out under the following conditions, which are to be regarded as constituting standard test conditions:

vehicle unladen, in normal running order,
tyre pressures in accordance with the manufacturer's instructions,

tyre wear within the limits allowed by law,

movement of the vehicle: the vehicle must proceed, driven by its own engine, in a straight line and on a level surface, at a speed of 50 ± 5 km/h; provided that it is of comparable accuracy, the test may also be carried out on an appropriate test bench.

Annex Appendix 2

APPROVAL MARK AND CERTIFICATE

I. APPROVAL MARK

1. The approval mark shall be made up of:

A rectangle, within which shall be placed the letter „e” followed by a distinguishing number for the country which has issued the approval in accordance with the following conventional signs:

Germany	—	1
France	—	2
Italy	—	3
Netherlands	—	4
Sweden	—	5
Belgium	—	6
Czech Republic	—	8
Spain	—	9
Yugoslavia	—	10
United Kingdom	—	11
Austria	—	12
Luxembourg	—	13
Norway	—	16
Denmark	—	18
Romania	—	19
Poland	—	20
Portugal	—	21
Russian Federation	—	22

Greece	—	23
Ireland	—	24
Croatia	—	25
Slovenia	—	26
Slovakia	—	27
Belarus	—	28
Estonia	—	29
Republic of Moldova	—	30
Bosnia and Herzegovina	—	31
Latvia	—	32

Subsequent numbers shall be assigned:

(i) To countries Contracting Parties to the 1958 Agreement Concerning the Adoption of Uniform Conditions of Approval and Reciprocal Recognition of Approval for Motor Vehicle Equipment and Parts the same numbers as assigned to those countries by that Agreement;

(ii) To countries non Contracting Parties to the 1958 Agreement in the chronological order in which they ratify or accede to this Agreement;

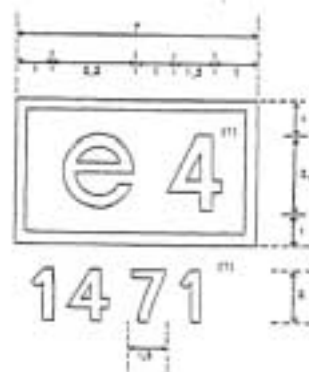
and

An approval number corresponding to the number of the approval certificate drawn up for the prototype of the control device or the record sheet, placed at any point within the immediate proximity of this rectangle.

Note: In order to ensure in the future conformity between conventional signs in the 1958 Agreement and those set up in the AETR Agreement new Contracting Parties should be allocated the same number in both Agreements.

2. The approval mark shall be shown on the descriptive plaque of each set of control device and on each record sheet. It must be indelible and must always remain clearly legible.

3. The dimensions of the approval mark drawn below are expressed in millimetres, these dimensions being minima. The ratios between the dimensions must be maintained.

⁽¹⁾ These figures are shown for guidance only.

 II. APPROVAL CERTIFICATE

A Contracting Party having granted approval shall issue the applicant with an approval certificate, the model for which is given below. When informing other Contracting Parties of approvals issued or, if the occasion should arise, withdrawn, a Contracting Party shall use copies of that certificate.

 APPROVAL CERTIFICATE

Name of competent administration .....

Notification concerning:*

- approval of a type of control device
- withdrawal of approval of a type of control device
- approval of a model record sheet
- withdrawal of approval of a record sheet

Approval No. ....

1. Trade mark or name .....
2. Name of type of model .....
3. Name of manufacturer .....
4. Address of manufacturer .....
5. Submitted for approval on .....
6. Tested at .....
7. Date and number of test report .....
8. Date of approval .....
9. Date of withdrawal of approval .....
10. Type or types of control device in which sheet is designed to be used .....
11. Place .....
12. Date .....
13. Descriptive documents annexed .....
14. Remarks .....

(Signature)

.....

---

* Delete items not applicable.

PROTOCOL OF SIGNATURE

When signing the European Agreement concerning the Work of Crews of Vehicles engaged in International Road Transport, the undersigned, duly authorized have agreed on the following:

The Contracting Parties declare that this Agreement is without prejudice to such provisions as may, if appropriate, subsequently be drawn up in the matter of the duration and spread over of work.

ad article 4 of the Agreement

The provisions of article 4, paragraph 1, shall not be construed as rendering applicable, outside the State in which the vehicle performing the transport operation is registered, any prohibition of traffic on certain days or at certain hours which may apply in that State to certain categories of vehicles. The provisions of article 4, paragraph 2, shall not be construed as preventing a Contracting Party from enforcing in its territory the provisions of its domestic laws and regulations which prohibit certain categories of vehicle traffic on certain days or at certain hours.

Every Contracting Party which, being a Party to a special agreement as referred to in article 4, paragraph 2, of this Agreement, authorizes international transport operations beginning and ending in the territories of the Parties to the said special agreement by vehicles registered in the territory of a State which, being a Contracting Party to this Agreement, is not a Party to the said special agreement may make it a condition for the conclusion of bilateral or multilateral agreements authorizing such transport operations that the crews performing those operations shall, in the territories of States Parties to the said special agreement, comply with the provisions of the said special agreement.

ad article 12 of the Agreement

The undersigned undertake to discuss after the Agreement has entered into force the insertion therein, by means of an amendment, of a clause providing for the use of a control device of approved type which when placed on the vehicle would so far as possible replace the individual control book.

ad article 14 of the Agreement

The Contracting Parties recognize that it would be desirable for:

— each Contracting Party to adopt the measures necessary to enable it to institute proceedings on account of breaches of the provisions of the Agreement not only if the breaches are committed in its territory, but also if they are committed in the territory of another State during an international road transport operation performed by a vehicle which the Contracting Party has registered;

— them to afford one another assistance for the purpose of imposing penalties for breaches committed.

ad annex to the Agreement

Notwithstanding paragraph 4 of the general provisions of the annex to this Agreement, Switzerland may dispense with the requirement that employers must sign the weekly reports in the individual control book.

In witness whereof, the undersigned, being duly authorised there to, have signed this Protocol.

Done at Geneva, this first day of July nineteen hundred and seventy, in a single copy, in the English and French languages, the two texts being equally authentic.

ANEMZETKÖZIKÖZÚTIFUVAROZÁSTVÉGZŐ JÁRMŰVEK SZEMÉLYZETÉNEK MUNKÁJÁRÓL SZÓLÓ EURÓPAI MEGÁLLAPODÁS (AETR) ÉS ALÁÍRÁSI JEGYZŐKÖNYV

[E dokumentum a nemzetközi közúti fuvarozást végző járművek személyzetének munkájáról szóló 1970. július 1-jén, Genfben létrejött Európai Megállapodás (AETR), az aláírási jegyzőkönyv, az eredeti Megállapodás 1. számú és 3. számú módosításainak ENSZ EGB Titkársága által 1999. május 7-én készített, egységes szerkezetbe foglalt szövegét tartalmazza.]

A NEMZETKÖZI KÖZÚTI FUVAROZÁST VÉGZŐ JÁRMŰVEK SZEMÉLYZETÉNEK MUNKÁJÁRÓL SZÓLÓ EURÓPAI MEGÁLLAPODÁS (AETR)

A Szerződő Felek,
azzal az óhajjal, hogy a nemzetközi közúti személyszállítás és árufuvarozás fejlődését és javítását előmozdítsák, meggyőződve annak szükségességéről, hogy növelni kell a közúti közlekedés biztonságát, a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet alapelvei szerint kell szabályozni a nemzetközi közúti fuvarozást végzők bizonyos munkavállalási feltételeit, és ezen előírások megtartásának biztosítására közösen bizonyos intézkedéseket kell hozni, megállapodtak az alábbiakban:

1. Cikk

Meghatározások

A jelen Megállapodás alkalmazásában

a) *jármű*: bármilyen gépjármű vagy pótkocsi; e kifejezés magában foglal bármilyen járműszerelvényt is;

b) *gépjármű*: bármely olyan önjáró közúti jármű, amelyet rendszerint személyek vagy áruk közúti szállítására, illetve személyek vagy áruk szállítására használt járművek közúti vontatására használnak; e kifejezés nem foglalja magában a mezőgazdasági vontatókat;

c) *pótkocsi*: gépjárművel vontatott bármely jármű, a félpótkocsikat is beleértve;

d) *félpótkocsi*: olyan pótkocsi, melyet a gépjárművel oly módon kapcsolnak össze, hogy annak egy része a gépjárműre támaszkodjék, és tömegének, valamint rakománya tömegének jelentős része a gépjárművet terhelje;

e) *járműszerelvény*: egymással összekapcsolt olyan járművek, amelyek egységként közlekednek a közúton;

f) *megengedett legnagyobb össztömeg*: a megrakott jármű legnagyobb tömege, amelyet a járművet bejegyező Állam illetékes hatósága megengedetté nyilvánít;

g) *közúti fuvarozás*: személyek szállítására vagy áruk fuvarozására használt megrakott vagy üres jármű közforgalmi közutakon megtett helyváltoztatása;

h) *nemzetközi közúti fuvarozás (nemzetközi közúti szállítás)*: legalább egy országhatár átlépésével járó közúti fuvarozás;

i) *menetrend szerinti járatok*: meghatározott időközökben és meghatározott útvonalakon személyeket szállító járatok, amelyek az utasokat előzetesen meghatározott megállóhelyeken veszik fel és teszik le.

A fuvarozási feltételeket, különösen a járatok sűrűségét, a menetrendeket, a díjszabályokat és a fuvarozási kötelezettséget a Szerződő Felek illetékes hatóságai által jóváhagyott és alkalmazásuk előtt a fuvarozó által közzétett, a járatok üzemeltetését meghatározó szabályzat, vagy ezt helyettesítő okmány határozza meg, hacsak ezeket a feltételeket törvény vagy rendelet nem szabályozza.

Azokat a bárki által megszervezett járatokat, amelyek utasok meghatározott kategóriáinak szállítását más utasok kizárásával biztosítják, amennyiben e járatokat a jelen meghatározás első bekezdésének feltételei szerint üzemeltetik, menetrend szerinti járatoknak kell tekinteni. E járatokat, különösen azokat, amelyek munkavállalók szállítását biztosítják munkahelyükre és onnan lakóhelyükre, vagy iskolás gyermekeket szállítanak az iskolába és onnan lakóhelyükre, a továbbiakban „különleges menetrend szerinti járatok”-nak nevezzük;

j) *gépjárművezető*: az a munkabérben részesülő vagy nem részesülő személy, aki a járművet — ha csak rövid ideig is — vezeti, vagy a járművön azzal a szándékkal tartózkodik, hogy a jármű vezetésére — a vezetési feltételeknek megfelelően — készen álljon;

k) *a személyzet tagja*: a gépjárművezető vagy az alábbi személyek bármelyike, függetlenül attól, hogy munkabérben részesülnek-e vagy sem:

(i) *kocsikísérő*: az a személy, aki a gépjárművezetőt azzal a szándékkal kíséri, hogy a forgalomban meghatározott műveletekben segítse, és a szokásos módon részt vegyen a szállítási műveletekben, bár a jelen Cikk j) pontja értelmében nem minősül gépjárművezetőnek,

(ii) *jegyvizsgáló*: az a személy, aki a személyszállító jármű vezetőjét kíséri, és főfeladata a menetjegyek vagy — az utasokat a járművön való utazásra jogosító — egyéb okmányok árusítása vagy ellenőrzése;

l) *hét*: a hétfő 00.00 óra és a vasárnap 24.00 óra közötti időtartam;

m) *pihenőidő*: legalább 1 órás megszakítás nélküli időtartam, amely alatt a gépjárművezető szabadon rendelkezhet idejével.

2. Cikk

Hatály

1. A jelen Megállapodást az egyes Szerződő Felek területén minden olyan nemzetközi közúti fuvarozásra alkalmazni kell, amelyet az illető Szerződő Fél vagy bármely másik Szerződő Fél területén bejegyzett járművel végeznek.

2. Azonban,

a) ha a nemzetközi közúti fuvarozási művelet során a személyzet egy vagy több tagja nem hagyja el annak az országnak a területét, ahol rendszeresen végzi munkaköri tevékenységét, az a Szerződő Fél, amelyikhez ez a terület tartozik, lemondhat arról, hogy a személyzetnek ezzel a tagjával vagy e tagjaival jelen Megállapodás rendelkezéseit alkalmazza;

b) kivéve, hogy ha azok a Szerződő Felek, amelyeknek a területén a nemzetközi közúti fuvarozás áthalad, másként állapodnak meg, a jelen Megállapodást nem kell alkalmazni az alábbi járművek nemzetközi közúti fuvarozásaira:

1. Olyan áru fuvarozásra használt járművek, amelyeknek (a pótkocsit vagy a félpótkocsit is beleértve) megengedett legnagyobb össztömege a 3,5 tonnát nem haladja meg.
2. Olyan személyszállításra használt járművek, amelyek felépítése és felszereltsége alapján a gépjárművezetővel együtt legfeljebb kilenc személy szállítására alkalmasak, és e célra vannak rendelve.
3. Menetrend szerinti személyszállítására használt járművek, amelyeknek menetrend szerinti útvonala az 50 kilométert nem haladja meg.
4. Olyan járművek, amelyek engedélyezett legnagyobb sebessége a 30 km/h-t nem haladja meg.
5. A fegyveres szolgálatok, polgári védelem, tűzoltóság és a közrend fenntartásáért felelős erők által használt vagy ellenőrzésük alatt álló járművek.
6. Szennyvízelvezetéssel, árvízvédelemmel, víz-, gáz- és áramszolgáltatással, közutak fenntartásával és ellenőrzésével, hulladékgyűjtéssel és ártalmatlanítással, távirat- és telefonszolgálat, postai küldemények szállításával, rádió és televízió műsorszóró, illetve vevőkészülékek beépítésével kapcsolatban használt járművek.
7. Veszélyhelyzetekben vagy mentési műveletekben használt járművek.
8. Orvosi célokra használt különleges járművek.

9. Cirkuszi és mutatványos berendezést fuvarozó járművek.
10. Különleges üzemzavar-elhárító járművek.
11. Műszaki fejlesztési, javítási vagy karbantartási célú forgalombiztonsági vizsgálatokat végző járművek, továbbá forgalomba még nem helyezett új vagy átépített járművek.
12. Magáncélra használt járművekkel nem kereskedelmi forgalomban szállított áruk.
13. Mezőgazdasági üzemekből tejgyűjtésre és a tej-tartályok vagy az állati takarmányozásra szánt tejtermékek mezőgazdasági üzemekbe történő szállítását végző járművek.

3. Cikk

A Megállapodás egyes rendelkezéseinek alkalmazása a nem Szerződő Felek területén bejegyzett járművekkel végzett közúti fuvarozásra

1. Olyan Állam területén bejegyzett járművel végzett nemzetközi közúti szállításra, amely Állam nem szerződő fele a jelen Megállapodásnak, a Szerződő Felek a saját területükön legalább olyan szigorú rendelkezéseket alkalmaznak, mint amelyeket a jelen Megállapodás 5., 6., 7., 8., 9. és 10. Cikkei meghatároznak.

2. Olyan Államban bejegyzett jármű esetén, mely nem szerződő fele a jelen Megállapodásnak, bármelyik Szerződő Fél szabadon eldöntheti, hogy a jelen Megállapodás melléklete szerinti menetíró készülék (tachográf) helyett csak a gépjárművezető által kézzel kitöltött napi adatrögzítő lapok vezetését követelje meg.

4. Cikk

Általános alapelvek

Az egyes Szerződő Felek az 5—8. Cikkben foglalt minimális követelményeknél magasabbat, vagy a maximális követelményeknél alacsonyabbat meghatározhatnak. A jelen Megállapodás rendelkezéseit azokra a gépjárművezetőkre azonban minden esetben alkalmazni kell, akik akár Szerződő, akár nem Szerződő Államban bejegyzett járművel végeznek nemzetközi közúti szállítást.

5. Cikk

Személyzet

1. Az áru fuvarozást végző gépjárművezetők legalacsonyabb életkorára az alábbi szabályok vonatkoznak:

a) 18. életév, a legfeljebb 7,5 tonna megengedett legnagyobb össztömegű járműveknél, az esetleges pótkocsikat vagy félpótkocsikat is beleértve;

b) egyéb járműveknél:

21. életév, vagy

18. életév, feltéve, hogy az illető személy rendelkezik az egyik Szerződő Fél által elismert szakmai alkalmassági bizonyítvánnyal, amely igazolja a közúti áruszállításra szolgáló járművezetők részére tartott tanfolyam sikeres elvégzését. A Szerződő Felek tájékoztatják egymást az országukban hatályos minimális képzési szintekről, és az egyéb olyan érdemleges feltételekről, melyeket a jelen Megállapodás alapján a nemzetközi áruszállítást végző járművezetőktől megkövetelnek.

2. Személyszállítást végző gépjárművezetők legalacsonyabb életkora a betöltött 21. életév.

Azok a gépjárművezetők, akik a gépjármű rendes telephelyétől számított 50 kilométeres körzetet meghaladó útvonalon végeznek személyszállítást, az alábbi feltételek egyikét is teljesíteni kell:

a) legalább egy évig vezettek olyan áruszállító gépjárművet, melynek engedélyezett maximális össztömege a 3,5 tonnát meghaladja;

b) legalább egy évig vezettek személyszállító gépjárművet a jármű rendes telephelyétől számított 50 kilométeres körzetben, vagy a jelen Megállapodás hatálya alá nem tartozó más típusú személyszállító járműveket vezettek, feltéve, hogy az illetékes hatóságok igazolása szerint megszerzték a szükséges gyakorlatot;

c) az egyik Szerződő Fél által elismert szakmai alkalmassági bizonyítvánnyal kell rendelkezniük, mely igazolja, hogy közúti személyszállításra szolgáló járművek vezetői részére szóló oktatási tanfolyamot sikeresen elvégezték.

6. Cikk

Vezetési idők

1. A vezetési idő teljes tartama kétnapi pihenőidő között, vagy egynapi pihenőidő és a heti pihenőidő között (a továbbiakban: „napi vezetési idő”) nem haladhatja meg a kilenc órát. Ezt heti két alkalommal tíz órára meg lehet hosszabbítani.

A gépjárművezetőnek maximum hatnapi vezetési időt követően kell a 8. Cikk 3. pont értelmében heti pihenőidőt beiktatnia.

A heti pihenőidőt a hatodik nap végéig el lehet halasztani, amennyiben a hat nap alatt az együttes vezetési idő nem haladja meg a hatnapi vezetési időnek megfelelő maximális időtartamot.

Nem menetrend szerinti nemzetközi közúti személyszállításnál a második és harmadik bekezdésben a „hat” és

„hatodik” szavakat a „tizenkettő”, illetve „tizenkettedik” szavakkal kell helyettesíteni.

2. A vezetési idő teljes tartama bármely két egymást követő hét időtartamán belül nem haladhatja meg a kilencven órát.

7. Cikk

Megszakítások

1. Négy és fél órás vezetési idő után a gépjárművezető legalább negyvenöt perces megszakítást köteles tartani, kivéve, ha pihenőidőt kezd meg.

2. Ez a megszakítás helyettesíthető a vezetési idő során eloszló vagy közvetlenül ezen időt követő legalább tizenöt perces megszakításokkal, oly módon, hogy az 1. pont rendelkezései teljesüljenek.

3. E megszakítások alatt a gépjárművezető nem végezhet más munkát. E Cikk alkalmazásában a várakozási idő és az az időtartam, ami a járművek kompon vagy vasúton történő szállítására fordítódik, nem minősül egyéb munkának.

4. A jelen Cikknek megfelelően beiktatott megszakítások nem tekinthetők napi pihenőidőnek.

8. Cikk

Pihenőidő

1. A gépjárművezetőnek minden huszonnégyórás időszakban legalább tizenegy óra egybefüggő napi pihenőidőt kell tartania, ami hetenként maximum három alkalommal legalább kilenc egybefüggő órára csökkenthető, feltételezve, hogy a következő hét végéig ezzel egyenértékű pihenőidőt biztosítanak számára.

Azokon a napokon, amikor a pihenőidő nem csökken le az 1. pont első fordulata szerint, azt két vagy három különálló időszakban lehet igénybe venni a huszonnégy órán belül, melyek közül az egyiknek legalább nyolc egybefüggő órának kell lennie. Ebben az esetekben a minimális pihenőidőt tizenkét órára kell felemelni.

2. Minden olyan harmincórás időszakra, amikor a járművön legalább két gépjárművezető van, mindegyik gépjárművezetőnek legalább nyolc óra egybefüggő napi pihenőidőt kell beiktatnia.

3. Minden héten az 1. és 2. pontban megnevezett pihenőidők egyikét heti pihenőidőként, összesen negyvenöt egybefüggő órára meg kell hosszabbítani. E pihenőidőt legalább harminchat egybefüggő órára lehet csökkenteni,

ha azt a gépjárművezető a jármű rendes telephelyén vagy saját lakóhelyén tölti el, vagy legalább huszonnégy egybefüggő órára rövidíthető, ha azt máshol tölti el. Minden csökkentést az illető hetet követő harmadik hét vége előtt egybefüggően elöltött, azzal egyenértékű pihenőidővel kell kiegyenlíteni.

4. Az egyik héten kezdődő és a következő héten folytatódó heti pihenőidőt e két hét bármelyikéhez hozzá lehet kapcsolni.

5. A 6. Cikk 1. pontjának negyedik bekezdésében meghatározott személyszállításnál a heti pihenőidő átvihető a következő hétre, és hozzáadható ezen második hétre járó heti pihenőidőhöz.

6. A napi és/vagy heti pihenőidő csökkentéséért ellentételezéseként eltöltött pihenőidőt hozzá kell kapcsolni egy legalább nyolc egybefüggő óra másik pihenőidőhöz, és azt az érintett személy kérésére a jármű telephelyén vagy a gépjárművezető lakóhelyén kell eltölteni.

7. A napi pihenőidő eltölthető álló (parkoló) járműben, amennyiben az fekvőhellyel ellátott és fix helyen parkol.

8. A fenti 1. pont rendelkezéseit, függetlenül, ha áru- és/vagy személyszállítást végző gépjárművezető komphajón vagy vasúton szállított járművet kísér, a napi pihenőidőt legfeljebb egy ízben meg lehet szakítani a következő feltételek teljesülésekor:

biztosítják számára, hogy a napi pihenőidő szárazföldön eltöltött részét a napi pihenőidő komphajó fedélzetén vagy vasúton eltöltött része előtt vagy után igénybe vegye,

a napi pihenőidő két része közötti időtartamnak a lehető legrövidebbnek kell lennie, és semmiképpen nem haladhatja meg az egy órát a jármű berakodása előtt vagy berakodása után. Ezen műveletekbe beleszámítanak az elváromolási eljárások is,

a napi pihenőidő mindkét részét a gépjárművezető csak a járműben elhelyezett fekvőhelyen vagy a fekvőhelyes vasúti kocsiban töltheti el.

Az ily módon megszakított napi pihenőidőt két órával meg kell hosszabbítani.

9. Cikk

Kivételek

Feltéve, hogy ez nem veszélyezteti a közúti közlekedés biztonságát, és lehetővé teszi megfelelő parkolóhely elérését, a gépjárművezető a személyek, a jármű vagy a rakomány biztonságának megőrzéséhez szükséges mértékben a jelen Megállapodás rendelkezéseitől eltérhet. A gépjárművezetőnek be kell jegyeznie a menetíró készülék adatrögzítő lapjára vagy a menetlevélre a jelen Megállapodás rendelkezéseitől való eltérés módját és okát.

10. Cikk

Menetíró készülék

1. A Szerződő Feleknek a területükön bejegyzett járművekre előírják a menetíró készülék felszerelésére és használatára az alábbi követelményeket:

a) A menetíró készülék kialakításának, felszerelésének, használatának és vizsgálatának a jelen Megállapodás és a jelen Megállapodás elválaszthatatlan részét képező melléklet követelményeinek kell megfelelni. Azt a menetíró készüléket, amelynek kialakítása, felszerelése, használata és vizsgálata megfelel a Tanács 1985. december 20-i, 3821/85. sz. (EGK) rendeletében foglalt előírásoknak, úgy kell tekinteni, mint amely megegyező e Cikk követelményeivel.

b) Ha a járműre felszerelt menetíró készüléket nem lehet a megszokott és megfelelő módon használni, úgy a személyzet minden tagja köteles az adatrögzítő lapjára megfelelő grafikus jelzéssel, kézírással feljegyezni szakmai tevékenysége időszakaira és a pihenőidőre vonatkozó adatokat.

c) Ha a járműtől való távollétük miatt a személyzet tagjai nem tudják a készüléket használni, úgy kötelesek megfelelő grafikus jelzéssel, kézírással bejegyezni adatrögzítő lapjukra, a távollétükben végzett munkaköri tevékenységeiknek megfelelő különböző időpontjait.

d) A személyzet tagjai kötelesek mindig maguknál tartani és ellenőrzéskor betekintésre bemutatni a folyó hétre, és az előző hét utolsó napjára szóló adatrögzítő lapokat, amikor vezettek.

e) A személyzet tagjainak gondoskodniuk kell arról, hogy a menetíró készülék működőképes és megfelelően kezelhető legyen, valamint a meghibásodott készüléket a lehető legrövidebb időn belül megjavítsák.

2. A munkáltató megfelelő számú adatrögzítő lapot köteles a gépjárművezetőknek átadni, figyelembe véve, hogy e lapok személyre szólók, a szolgálat időtartamát, valamint azt, hogy a sérült vagy az ellenőrző szervek által lefoglalt lapokat esetlegesen pótolni kell. A munkáltató csak a jóváhagyott mintapéldány szerinti, a járműre felszerelt készülék használatára alkalmas lapokat adhat át a gépjárművezetőknek.

3. A munkáltató a jelen Cikk 1. pontjának b), c) és d) bekezdései szerint kitöltött adatrögzítő lapokat az utolsó bejegyzés keltétől számított legalább 12 hónapig kötelesek gondosan megőrizni, és azokat az ellenőrző hatóságok kérésére bemutatni.

11. Cikk

Ellenőrzés a munkáltató részéről

1. A munkáltató köteles a közúti fuvarozást oly módon megszervezni, hogy a személyzet tagjai a jelen Megállapodás rendelkezéseit betarthassák.

2. A munkáltató köteles a rendelkezésére álló valamennyi dokumentum, mint az egyéni ellenőrző könyvek felhasználása alapján a vezetési időt, az egyéb, munkában eltöltött időt és a pihenőidőket rendszeresen ellenőrizni. Ha megállapítja a jelen Megállapodás megszegését, azonnal köteles intézkedni e jogsértés megszüntetése és megismétlődésének megakadályozása érdekében, például a munkaidő és az útvonalak megváltoztatásával.

3. Tilosak a munkabérben részesülő gépjárművezetők részére még prémium vagy bérkiegészítés formájában is azok a plusz kifizetések, amelyek a megtett távolsággal és/vagy a szállított áruk értékösszegével függnek össze, kivéve, ha e kifizetések jellegüknél fogva nem veszélyeztetik a közúti közlekedés biztonságát.

12. Cikk

A Megállapodás érvényesítését szolgáló intézkedések

1. Az egyes Szerződő Felek minden szükséges intézkedést megtesznek a jelen Megállapodás rendelkezései megtartásának biztosítására, különösen a közutakon és a vállalkozások telephelyein végzett ellenőrzések útján. A Szerződő Felek illetékes hatóságai folyamatosan tájékoztatják egymást az e célból meghozott általános intézkedésekről.

2. A Szerződő Felek segítséget nyújtanak egymásnak a jelen Megállapodás alkalmazásában és annak ellenőrzésében.

3. A kölcsönös segítségnyújtás keretében a Szerződő Felek illetékes hatóságai rendszeresen tájékoztatják egymást a rendelkezésükre álló valamennyi alábbi információkról:

a jelen Megállapodásban foglaltakat megszegő külföldi gépjárművezetők szabálytalanságairól és az ezekre kirótt bírságokról;

azokról a bírságokról, amelyeket azokra a belföldi gépjárművezetőkre róttak ki, akik a Szerződő Fél területén követtek el ilyen jellegű jogsértést.

Súlyos jogsértés esetében az információnak a kirótt bírság összegét is tartalmaznia kell.

4. Ha valamely Szerződő Fél területén bejegyzett jármű vezetőjének közúti ellenőrzésekor olyan jogsértéseket állapítanak meg, amelyek megfelelő adatok hiányában az adott ellenőrzéskor nem tárhatók fel, az érintett Szerződő Felek illetékes hatóságai kölcsönösen segítik egymást a helyzet tisztázásában. Az esetben, ha ennek érdekében az illetékes Szerződő Fél a vállalkozás telephelyén folytat vizsgálatot, ezen ellenőrzés eredményét közölnie kell a másik érintett Féllel.

*13. Cikk**Átmeneti rendelkezések*

Az új 10. Cikk — Menetíró készülék — rendelkezései válnak kötelezővé a jelen Megállapodásban szereplő Szerződő Felek számára 1995. április 24-ig. Ezen időpontig érvényben maradnak a régi 12. Cikk — Egyéni ellenőrző könyv — és a régi 12. bis Cikk — Menetíró készülék — rendelkezései.

*Záró rendelkezések**14. Cikk*

1. A jelen Megállapodás 1971. március 31-ig aláírásra, és azt követően csatlakozásra nyitva áll az Európai Gazdasági Bizottság tagországai és a Bizottságba tanácskozási minőségben felvett Államok részére a Bizottság hatáskörét megállapító dokumentum 8. pontja alapján.

2. A jelen Megállapodást ratifikálni kell.

3. A ratifikálási vagy csatlakozási okmányokat az Egyesült Nemzetek Főtitkáránál kell letétbe helyezni.

4. A jelen Megállapodás nyolcadik ratifikálási vagy csatlakozási okmány letétbe helyezési időpontját követő száznyolcvanadik napon lép hatályba.

5. Minden olyan Állam tekintetében, amely a nyolcadik ratifikálási vagy csatlakozási okmány jelen Cikk 4. pontja szerinti letétbe helyezését követően ratifikálja a jelen Megállapodást vagy csatlakozik ahhoz, a jelen Megállapodás az azt követő száznyolcvanadik napon lép hatályba, miután ezen Állam letétbe helyezte ratifikálási vagy csatlakozási okmányát.

15. Cikk

1. Bármely Szerződő Fél jelen Megállapodást az Egyesült Nemzetek Főtitkárához intézett jegyzékkel felmondhatja.

2. A felmondás hat hónappal azon időpont után válik hatályossá, amikor a Főtitkár a vonatkozó jegyzéket kézhez vette.

16. Cikk

A jelen Megállapodás hatályát veszti, ha a hatálybalépése után a Szerződő Felek száma bármely egymást követő tizenkét hónapon át háromnál kevesebb.

17. Cikk

1. A jelen Megállapodás aláírásának, illetve ratifikálási vagy csatlakozási okmányának letétbe helyezése időpontjában vagy azt követően bármikor bármely Állam az Egyesült Nemzetek Főtitkárához intézett értesítéssel kinyilváníthatja, hogy a jelen Megállapodás hatályát kiterjeszti azokra a területre, vagy azok egy részére, amelyeket nemzetközi téren képvisel. Az értesítésben megnevezett terület(ek)re a jelen Megállapodás azon időpontot követő száznyolcvanadik naptól kezdődően alkalmazandó, amikor a Főtitkár ezt az értesítést kézhez vette, vagy ha a jelen Megállapodás e napon még nincs hatályban, úgy a hatálybalépés napjától kezdődően.

2. Bármely Állam, amely az előző pontban foglaltak szerint olyan nyilatkozatot tett, hogy a jelen Megállapodást alkalmazni kívánja az általa nemzetközi téren képviselt területre is, a jelen Megállapodást e területre külön is felmondhatja a jelen Megállapodás 15. Cikke szerint.

18. Cikk

1. A jelen Megállapodás értelmezésével vagy alkalmazásával kapcsolatban két vagy több Szerződő Fél között felmerült nézeteltérést — amennyire lehetséges — a Felek közötti tárgyalások útján kell rendezni.

2. A tárgyalások útján nem rendezett nézeteltérést a szemben álló Felek bármelyikének kérésére választott bírósági eljárás alá kell vetni, és a szemben álló Felek közös megegyezése alapján kijelölt egy vagy több választott bíró elé kell utalni. Ha a választott bírósági eljárás iránti kérelem benyújtásának időpontjától számított három hónapon belül a szemben álló Felek nem tudnak megállapodni a választott bíró vagy bírák kijelölésében, e Felek bármelyike kérheti az Egyesült Nemzetek Főtitkárát, hogy jelöljön ki egyesbíró, aki elé kell majd terjeszteni a vitás esetet döntés céljából.

3. A perben álló Szerződő Felekre az előző pont alapján kijelölt választott bíró vagy bírák ítélete kötelező.

19. Cikk

1. A jelen Megállapodás aláírásakor, ratifikálásakor vagy az ahhoz történő csatlakozáskor bármely Állam kinyilváníthatja, hogy nem tekinti kötelezőnek a jelen Megállapodás 18. Cikkének 2. és 3. pontját. A többi Szerződő Felet az említett pontok nem kötelezik azzal a Szerződő Féllel szemben, amely ilyen fenntartással él.

2. Ha ratifikálási vagy csatlakozási okmányának letétbe helyezésekor az Állam, a jelen Cikk 1. pontjában meghatározottól eltérő fenntartással él, az Egyesült Nemzetek Főtitkára közli ezt a fenntartást azokkal az Államokkal, ame-

lyek korábban helyezték letébe ratifikálási vagy csatlakozási okmányait, és azóta sem mondták fel a jelen Megállapodást. A fenntartást elfogadottnak kell tekinteni, ha e közléstől számított hat hónapon belül az említett Államok egyike sem ellenzi annak elfogadását. A fenntartás egyébként elutasításra kerül, és amennyiben az illető Állam fenntartását nem vonja vissza, e tagállam ratifikálási vagy csatlakozási okmányának letébe helyezése nem lesz joghatályos. A jelen pont alkalmazásában figyelmen kívül kell hagyni azon Államok ellenzését, amelyeknek a csatlakozása vagy ratifikálása fenntartásai miatt a jelen pont értelmében nem joghatályos.

3. Az a Szerződő Fél, amelyik a jelen Megállapodás aláírási jegyzőkönyvében fenntartást jegyzett be, vagy amely a jelen Cikk 1. pontja szerinti fenntartással élt, vagy olyan fenntartást tett, amelyet a jelen Cikk 2. pontja szerint elfogadtak, ezt a fenntartást a Főtitkárhoz intézett jegyzékkel bármikor visszavonhatja.

20. Cikk

1. A jelen Megállapodás három éven át való hatályban létét követően bármely Szerződő Fél az Egyesült Nemzetek Főtitkárához intézett értesítésében kérheti, hogy értekezletet hívjanak össze a jelen Megállapodás felülvizsgálatára. A Főtitkár erről a kérésről valamennyi Szerződő Felet értesíti, és a felülvizsgálati értekezletet összehívja, ha az általa küldött értesítés keltétől számított négy hónapon belül a Szerződő Felek legalább egyharmada közölte, hogy ehhez a kérelemhez hozzájárul.

2. Ha az előző pont értelmében értekezletet hívnak össze, a Főtitkár erről valamennyi Szerződő Felet értesíti, és felhívja őket, hogy három hónapon belül terjesszék be javaslataikat, amelyek vizsgálatát az értekezleten szükségesnek tartják. A Főtitkár az értekezlet megnyitása előtt legkésőbb három hónappal valamennyi Szerződő Féllel közli az értekezlet előzetes napirendjét és a beterjesztett javaslatokat.

3. A Főtitkár a jelen Cikk alapján összehívott értekezletre a jelen Megállapodás 14. Cikkének 1. pontjában említett valamennyi Államot meghívja.

21. Cikk

1. Bármely Szerződő Fél a jelen Megállapodás egy vagy több pontjának módosítását javasolhatja. Az Egyesült Nemzetek Főtitkárával közölni kell a javasolt módosítás szövegét, aki azt valamennyi Szerződő Féllel közli, és arról a jelen Megállapodás 14. Cikkének 1. pontjában említett többi Államot tájékoztatja.

2. Azon időponttól számított hat hónapon belül, amikor a Főtitkár a módosító javaslatokat megküldte, bármely Szerződő Fél közölheti a Főtitkárral, hogy

a) a javasolt módosítással szemben ellenvetése van; vagy

b) bár a javaslat elfogadása szándékában áll, annak elfogadáshoz a szükséges feltételek azonban saját Államában még nem teljesültek.

3. Ha valamelyik Szerződő Fél a jelen Cikk 2. b) pontjában meghatározott közlést küld a Főtitkárnak, mindaddig, amíg nem értesítette a Főtitkárt a módosító javaslat elfogadásáról, a módosító javaslattal szemben a közlésre előírt hat hónapos határidő elteltétől számított kilenc hónapon belül ellenvetés tehető.

4. Ha a módosító javaslattal szemben a jelen Cikk 2. és 3. pontja szerint ellenvetést tettek, a módosítást úgy kell tekinteni, mint amelyet nem fogadtak el és az nem hatályos.

5. Ha a módosító javaslattal szemben nem tettek ellenvetést a jelen Cikk 2. és 3. pontja alapján, a módosítást a következő időponttól kezdődően kell elfogadottnak tekinteni:

a) ha egyik Szerződő Fél sem tett közlést a Főtitkárhoz a jelen Cikk 2. b) pontja alapján: a jelen Cikk 2. pontjában említett hat hónapos határidő elteltével,

b) ha bármely Szerződő Fél a Főtitkárhoz közlést tett a jelen Cikk 2. b) pontja szerint: az alábbi két időpont közül a korábbi időpontban:

abban az időpontban, amikor valamennyi ilyen közlést tett Szerződő Fél tájékoztatja a Főtitkárt arról, hogy a módosító javaslatot elfogadja, legkorábban azonban a jelen Cikk 2. pontjában jelzett hat hónapi határidő lejárt előtt, ha az elfogadást tartalmazó valamennyi értesítést e hat hónapos határidő előtt tették meg;

a jelen Cikk 3. pontjában jelzett kilenc hónapos határidő elteltével.

6. Minden módosítás három hónappal azon időpontot követően lép hatályba, amikor azt elfogadottnak tekintik.

7. A Főtitkár a lehető legrövidebb időn belül értesíti valamennyi Szerződő Felet, hogy tettek-e ellenvetést a módosító javaslattal szemben a jelen Cikk 2. a) pontja alapján, és hogy valamelyik Szerződő Fél a jelen Cikk 2. b) pontja szerinti közlést intézett-e hozzá. Ha egy vagy több Szerződő Fél tett ilyen közlést, a Főtitkár ezt követően értesíti valamennyi Szerződő Felet arról, hogy e Szerződő Fél vagy Felek, amely, illetve amelyek ilyen közlést tettek, kifogást emelnek-e a módosító javaslattal szemben vagy elfogadják azt.

8. Függetlenül a jelen Cikk 1—6. pontjában meghatározott módosítási eljárástól, a jelen Megállapodás mellékletét módosítani lehet valamennyi Szerződő Fél illetékes hatóságai közötti megegyezés útján is. Ha valamely Szerződő Fél illetékes hatósága kijelentette, hogy belső jogszabályai alapján a hozzájárulásának érvényessége külön fel-

hatalmazástól vagy a törvényhozó szerv jóváhagyásától függ, az érintett Szerződő Fél illetékes hatóságának hozzájárulását e melléklet módosításához csak akkor lehet megadottnak tekinteni, ha az illetékes hatóság értesíti a Főtitkárt, hogy a szükséges felhatalmazást vagy jóváhagyást megkapta. Az illetékes hatóságok közötti megegyezésben meg kell határozni a melléklet módosításának hatálybalépési időpontját, és azt is ki lehet mondani, hogy az átmeneti idő alatt a régi melléklet a módosított melléklet mellett egészben vagy részben hatályban marad.

22. Cikk

1. A jelen Megállapodás mellékletének 1. és 2. függeléké a jelen Cikkben meghatározott eljárással módosítható.

2. A Szerződő Fél kérelmére a jelen Megállapodás mellékletének 1. és 2. függelékében javasolt módosításokat az Európai Gazdasági Bizottság Közúti Közlekedési Főmunkacsoportja véleményezi.

3. Ha a módosítást a jelenlévő és szavazó tagok többsége elfogadja, és e többség magában foglalja a jelenlévő és szavazó Szerződő Felek többségét, a Főtitkár közli a módosítást valamennyi Szerződő Fél illetékes hatóságával elfogadás céljából.

4. A módosítás elfogadásra kerül, ha a módosítás keltét követő hat hónapon belül a Szerződő Felek illetékes hatóságainak kevesebb, mint egyharmada értesíti a Főtitkárt a módosítással kapcsolatos kifogásáról.

5. A Főtitkár valamennyi Szerződő Féllel közli az elfogadott módosítást, és az értesítés keltétől számított három hónap leteltével lép hatályba.

23. Cikk

A jelen Megállapodás 20. és 21. Cikkében említett értesítéseken kívül az Egyesült Nemzetek Főtitkára értesíti a jelen Megállapodás 14. Cikkének 1. pontjában említett Államokat

a) a jelen Megállapodás 14. Cikke szerinti ratifikálásokról vagy csatlakozásokról;

b) a jelen Megállapodás hatálybalépési időpontjairól a 14. Cikknek megfelelően;

c) a jelen Megállapodás 15. Cikke szerinti felmondásairól;

d) a jelen Megállapodás 16. Cikke szerinti megszűnéséről;

e) a jelen Megállapodás 17. Cikke szerint kapott értesítésekről;

f) a jelen Megállapodás 19. Cikke szerint kapott nyilatkozatokról és értesítésekről;

g) bármely módosítás jelen Megállapodás 21. Cikke szerinti hatálybalépéséről.

24. Cikk

A jelen Megállapodás — elválaszthatatlan részét képező — Aláírási Jegyzőkönyvnek ugyanaz a hatálya, érvénye és érvényességi időtartama, mint magának a jelen Megállapodásnak.

25. Cikk

A jelen Megállapodás eredeti példányát 1971. március 31. után letétbe kell helyezni az Egyesült Nemzetek Főtitkáránál, aki arról hitelesített másolatokat küld a jelen Megállapodás 14. Cikke 1. pontjában említett valamennyi Államnak.

Melléklet — Menetíró készülék

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

I. Típusjóváhagyás

1. Cikk

A menetíró készülék típusának vagy az adatrögzítő lap mintapéldányának jóváhagyására irányuló kérelmeket a megfelelő leírással együtt a gyártó vagy megbízottja nyújtja be a Szerződő Félhez. A menetíró készülék bármely típusának vagy az adatrögzítő lap bármely mintapéldányának jóváhagyására vonatkozó kérelmet csak egy Szerződő Félhez lehet benyújtani.

2. Cikk

A Szerződő Fél bármilyen típusú menetíró készülékhez, illetve adatrögzítő lap mintapéldányához adja meg jóváhagyását, amely megfelel a jelen melléklet 1. függelékében rögzített követelményeknek, feltéve, hogy a Szerződő Félnek módjában áll ellenőrizni, hogy a sorozatgyártási modellek megfelelnek a jóváhagyott prototípusnak.

A jóváhagyott minta bármely módosításához vagy kiegészítéséhez újabb típusjóváhagyást kell kérni attól a Szerződő Fél-től, amely az eredeti típusjóváhagyást engedélyezte.

3. Cikk

A Szerződő Felek a kérelmező részére jóváhagyási jelet adnak ki, amelynek egyeznie kell a 2. függelékben feltüntetett mintára menetíró készülék mindegyik típusa vagy az adatrögzítő lap mindegyik mintapéldánya tekintetében, amelyet a 2. Cikk értelmében jóváhagynak.

4. Cikk

Azon Szerződő Fél illetékes hatóságai, amelyhez típusjóváhagyás iránti kérelmet nyújtottak be, az általuk jóváhagyott vagy elutasított minden egyes menetíró készülék-típus vagy adatrögzítő lap-mintapéldány esetében, vagy megküldik egy hónapon belül a többi Szerződő Fél hatóságaihoz a jóváhagyásról kiállított bizonyítvány és a megfelelő leírás egy-egy példányát, vagy elutasítás esetén értesítik e hatóságokat az elutasításról és annak okairól.

5. Cikk

1. Ha valamely Szerződő Fél, amely a 2. Cikk szerinti típusjóváhagyást engedélyezte, megállapítja, hogy bizonyos, általa kibocsátott típus jóváhagyási jellel ellátott menetíró készülék vagy adatrögzítő lap nem felel meg az általa jóváhagyott prototípusnak, meghozza a szükséges intézkedéseket annak érdekében, hogy a sorozatgyártási minták megfeleljenek a jóváhagyott prototípusnak. A megtett intézkedések szükség esetén a típusjóváhagyás visszavonására is kiterjedhetnek.

2. A típusjóváhagyást kiadó Szerződő Fél abban az esetben vonja vissza a jóváhagyást, ha a jóváhagyott menetíró készülék vagy adatrögzítő lap nem felel meg a jelen mellékletben vagy függelékeiben foglaltaknak, vagy a használat során olyan általános hibát mutat, amely alkalmatlanná teszi a rendeltetésszerű használatra.

3. Ha a típusjóváhagyást kiadó Szerződő Felet egy másik Szerződő Fél értesíti az 1. és 2. pontban említett esetek valamelyikéről, akkor az utóbbi Szerződő Féllel történt konzultációt követően ő is köteles megtenni az 1. és 2. pontokban meghatározott intézkedéseket az 5. pontban foglaltak figyelembevételével.

4. Az a Szerződő Fél, amely meggyőződik arról, hogy a 2. pontban hivatkozott esetek valamelyike felmerül, további értesítésig megtilthatja a menetíró készülék vagy az adatrögzítő lapok forgalomba hozatalát és üzembe helyezését. Ugyanez vonatkozik az 1. pontban említett esetekben az előzetes ellenőrzés alól mentesített menetíró készülékre vagy adatrögzítő lapokra, ha a gyártó megfelelő figyelmeztetés ellenére sem hozza összhangba az eszközt a jóváhagyott modellel vagy a jelen melléklet követelményeivel.

A Szerződő Felek illetékes hatóságai valamennyi esetben egy hónapon belül értesítik egymást a típusjóváhagyás visszavonásáról vagy az 1., 2. és 3. pont alapján meghozott bármely egyéb intézkedéséről, és megjelölik azok indokait.

5. Ha a típusjóváhagyást kibocsátó Szerződő Fél vitatja a vele közölt, az 1. vagy 2. pontban meghatározott esetek bármelyikének fennállását, az érintett Szerződő Felek megkísérik a vita rendezését.

6. Cikk

1. Az adatrögzítő lap mintájának típusjóváhagyását kérelmező fél köteles meghatározni kérelmében a menetíró készülék azon típusát vagy típusait, amely(ek)ben a kérdéses lapot használni kívánják, és köteles az ilyen típusú készülék(ek)et rendelkezésre bocsátani a lap vizsgálatához.

2. Az egyes Szerződő Felek illetékes hatóságai feltűntetik az adatrögzítő lap mintapéldányára vagy a típusjóváhagyási engedélyt vagy a menetíró készülék azon típusát (típusait), amely(ek)ben a mintalap használható.

7. Cikk

Egyik Szerződő Fél sem tagadhatja meg a menetíró készülékkel felszerelt jármű nyilvántartásba vételét, vagy nem tilthatja meg az ilyen jármű üzembe helyezését vagy használatát a menetíró készülékkel kapcsolatos okból, ha a készülékre elhelyezték a 3. Cikkben említett típusjóváhagyási jelet és a 9. Cikkben említett felszerelési táblát.

8. Cikk

A menetíró készülék típusának vagy az adatrögzítő lap mintapéldányának jelen melléklet szerinti típusjóváhagyását elutasító vagy visszavonó határozatnak részletesen tartalmaznia kell azokat az indokokat, amelyek az elutasítás vagy a visszavonás alapjául szolgáltak. A határozatot közölni kell az érintett féllel, akit egyidejűleg tájékoztatni kell a Szerződő Felek törvényei alapján rendelkezésre álló jogorvoslatokról és a jogorvoslatra rendelkezésre álló határidőkről.

II. Felszerelés és ellenőrzés

9. Cikk

1. Azok a szerelők vagy műhelyek jogosultak a menetíró készülékek felszerelésére és javítására, melyeket a Szerződő Felek illetékes hatósága ebből a célból feljogosított, miután e hatóságok — ha úgy kívánják — meghallgatták az érintett gyártók véleményét.

2. A feljogosított szerelő vagy műhely a felhelyezett zárjelen a saját megkülönböztető jelét használja. A Szerződő Fél illetékes hatósága nyilvántartást vezet az alkalmazott megkülönböztető jelekről.

3. A Szerződő Felek illetékes hatóságai kölcsönösen átadják egymásnak feljogosított szerelők vagy műhelyek jegyzékét és az alkalmazott megkülönböztető jelek másolatát is.

4. Az 1. függelékben foglaltak szerint felerősített felszerelési táblával kell igazolni, hogy a menetíró készülék felszerelése a jelen mellékletben foglalt követelményeknek megfelel.

III. A berendezés használata

10. Cikk

A munkáltató és a gépjárművezető kötelesek gondoskodni a készülék előírászerű működéséről és rendeltetés szerinti használatáról.

11. Cikk

1. A gépjárművezetők nem használhatnak szennyezett vagy sérült adatrögzítő lapokat. A lapokat ezért megfelelő módon védeni kell.

Abban az esetben, ha a bejegyzéseket tartalmazó lap megsérül, a gépjárművezetőnek azt a pótlásként használt tartaléklaphoz csatolnia kell.

2. A gépjárművezetők a szolgálatba lépésük időpontjától kezdve kötelesek az adatrögzítő lapokat minden olyan napon használni, amikor járművet vezetnek. Az adatrögzítő lapot nem szabad a napi munkaidő vége előtt kivenni, hacsak a kivételét egyébként nem engedélyezték. Az adatrögzítő lapot nem lehet hosszabb időtartam rögzítésére használni, mint amilyen időtartamra a használata szól.

Ha a gépjárművezető a járműre felszerelt készüléket a járműtől való távolléte miatt nem tudja használni, abban az esetben az egyes időszakokat kézzel, automatikus rögzítéssel vagy más módon olvashatóan és a lap beszenyezése nélkül kell feljegyeznie a lapra.

Ha több gépjárművezető utazik a járművön, abban az esetben annak a gépjárművezetőnek az adatrögzítő lapjára kell írni az 1. függelék II. fejezete 1—3. pontjai szerinti adatokat, aki a járművet ténylegesen vezeti.

3. A menetíró készülék kialakításának olyannak kell lennie, hogy az ellenőrzésre jogosult személy számára a készülék esetleges felnyitása után lehetővé váljék az ellenőrzés időpontját megelőző kilenc órára vonatkozó adatok leolvasása a lap tartós deformálása, megrongálása vagy beszenyezése nélkül.

A menetíró készülék kialakításának további feltétele, hogy a doboz felnyitása nélkül ellenőrizhető legyen a folyamatos adatrögzítés.

4. Az ellenőrzésre jogosult személy felszólítására a gépjárművezető köteles bemutatni a folyó hét vezetéssel eltöltött napjaira, és az előző hét utolsó vezetéssel eltöltött napjára vonatkozó adatrögzítő lapokat.

Melléklet — 1. függelék

AMENETÍRÓKÉSZÜLÉKKIALAKÍTÁSÁVAL, VIZSGÁLATÁVAELSZERELÉSÉVEL ÉSELLENŐRZÉSÉVELKAPCSOLATOS KÖVETELMÉNYEK

I. MEGHATÁROZÁSOK

A jelen függelékben

a) *menetíró készülék*: közúti gépjárművekbe szerelendő készülék, amely automatikusan vagy félautomatikusan feltünteteti és rögzíti a járművek mozgásának és vezetőik bizonyos munkaidőszakainak adatait;

b) *adatrögzítő lap*: a rögzített adatok befogadására és megőrzésére szolgáló lap, amelyet a menetíró készülékbe kell helyezni, és amelyre a menetíró készülék jelölőeszközei folyamatosan beírják a rögzítendő adatokat;

c) *a menetíró készülék állandója*: azt a számjegyadatot jelenti, amely megadja a megtett 1 kilométeres távolság feltüntetéséhez és rögzítéséhez szükséges bemenőjel értéket; ezt az állandót vagy kilométerenkénti fordulatszámokban ($k = \dots$ fordulat/km) vagy kilométerenkénti impulzusokban ($k = \dots$ imp/km) kell kifejezni;

d) *a jármű jellemző együtthatója*: azt a számjegyadatot jelenti, amely megadja a járműnek a menetíró készülékhez kapcsolódó része (sebességváltó kimenőtengelye vagy a keréktengely) által kibocsátott kimenő jel értékét, miközben a jármű normál vizsgálati körülmények között (lásd a jelen függelék VI. fejezetének 4. pontját) egy mért kilométernyi távolságot tesz meg. A jellemző együtthatót vagy kilométerenkénti fordulatszámokban ($W = \dots$ fordulat/km) vagy kilométerenkénti impulzusokban ($W = \dots$ imp/km) kell megadni;

e) *a gumibroncsok tényleges kerülete*: azon távolságok átlaga, amelyet a járművet mozgató egyes kerekek (hajtottkerek) egy teljes fordulat során megtesznek. E távolságok mérését normál vizsgálati körülmények között (lásd a jelen függelék VI. fejezetének 4. pontját) kell elvégezni, és $1 = \dots$ mm-ben kell kifejezni.

II. A MENETÍRÓ KÉSZÜLÉK ÁLTALÁNOS JELLEMZŐI ÉS FUNKCIÓI

A menetíró készüléknek alkalmasnak kell lennie az alábbiak rögzítésére:

1. a jármű által megtett távolság;
2. a jármű sebessége;
3. vezetési idő;
4. egyéb munkával eltöltött vagy készenléti idők;
5. a munka megszakítások és a napi pihenőidők;
6. az adatrögzítő lapot tartalmazó doboz felnyitása;

7. az elektronikus menetíró készülék esetében, amely a távolság- és sebességérzékelő elektromos úton közvetített jeleivel működő készülék, a regisztráló berendezés tápfeszültség-ellátásában (a világítást kivéve), valamint a távolság- és sebességérzékelő tápfeszültség-ellátásában bekövetkező 100 ezredmásodpercnél hosszabb tápfeszültség-megszakadás, továbbá a távolság- és sebességérzékelőhöz vezető jel megszakadása.

Két gépjárművezető által használt járművek tekintetében a menetíró készüléknek egyidejűleg, de megkülönböztethetően és két külön lapon kell rögzítenie a 3., 4. és 5. pontban felsorolt idők adatait.

III. A MENETÍRÓ KÉSZÜLÉK KIALAKÍTÁSÁRA VONATKOZÓ KÖVETELMÉNYEK

A) Általános szempontok

1. A menetíró készülék az alábbi részekből áll:

a) Vizuális műszerek, amelyek a következőket mutatják:

megettett távolságot (kilométer-számláló),
sebességet (sebességmérő),
időt (óra).

b) Az adatrögzítő műszerek a következők:
kilométer-számláló,
sebességet rögzítő készülék,

egy vagy több időrögzítő készülék, amelyek megfelelnek a III. fejezet C) 4. pontjában rögzített követelményeknek.

c) Jelölő eszköz, amely az adatrögzítő lapon külön-külön tünteti fel a következőket:

az adatrögzítő lapot tartalmazó doboz minden egyes felnyitását,

a II. fejezet 7. pontjában meghatározott elektronikus menetíró készülék esetében a menetíró készülék tápfeszültség-ellátásában történt 100 ezredmásodpercet meghaladó tápfeszültség-megszakadást (a világítás kivételével), legkésőbb a tápfeszültség-ellátás újbóli bekapcsolásakor,

a II. fejezet 7. pontjában meghatározott elektronikus menetíró készülék esetében a távolság- és sebességérzékelő tápfeszültség-ellátásában 100 ezredmásodpercet meghaladó tápfeszültség-megszakadást, és a távolság- és sebességérzékelőhöz vezető jel megszakadását.

2. Az előzőekben felsorolt eszközök bármiféle kiegészítése nem zavarhatja a kötelezően előírt műszerek megfelelő működését vagy leolvasását.

A menetíró készüléket minden ilyen természetű kiegészítő jelzőszerkezettel együtt kell jóváhagyásra benyújtani.

3. Anyagok

a) A menetíró készülék valamennyi alkatrészének stabil, megfelelő mechanikus ellenállású anyagúnak, továbbá az elektromos és mágneses jellemzőkkel rendelkező anyagokból kell készíteni.

b) A menetíró készülék valamely alkatrészét vagy a gyártásához felhasznált anyag mindennemű módosítását alkalmazás előtt jóváhagyásra be kell terjeszteni ahhoz a hatósághoz, amely a menetíró készülék típusjóváahagyását engedélyezte.

4. A megettett távolság mérése

A megettett távolság mérése és rögzítése történhet mind az előre-, mind pedig a hátramenet figyelembevételével, vagy

csak az előremenet figyelembevételével.

A hátramenetek rögzítése semmiképpen sem befolyásolhatja a többi adat rögzítésének egyértelműségét és pontosságát.

5. A sebesség mérése

a) A sebességmérés tartományának a típus-jóváahagyási engedélyben meghatározottak szerintinek kell lennie.

b) A mérőkészülék saját frekvenciájának és csillapításának olyannak kell lennie, hogy a sebességet mutató és rögzítő műszerek a mérés tartományán belül követhessék a 2 m/s^2 -ig terjedő gyorsulási változásokat az elfogadott tűréshatárokon belül.

6. Időmérés (óra)

a) Az óra utánállítására szolgáló mechanizmus irányítását az adatrögzítő lapot tartalmazó doboz belsejében kell elhelyezni; az adatrögzítő lapon automatikusan rögzíteni kell e doboz minden felnyitását.

b) Ha az adatrögzítő lap továbbító mechanizmusát az óra működteti, akkor az óra teljes felhúzás utáni pontos működési időtartamának legalább 10%-kal hosszabbnak kell lennie, mint az adatrögzítő lappal való teljes feltöltöttség mértékének megfelelő adatrögzítési idő.

7. A készülék megvilágítása és védelme

a) A menetíró készülék vizuális műszereit megfelelő, nem vakító fényű világítással kell ellátni.

b) A megfelelő használat biztosítása érdekében a menetíró készülék minden belső alkatrészét védeni kell a nedvesség és a por ellen. Az alkatrészeket zárjellel ellátható burkolatok alkalmazásával adathamisítás elleni védelemmel is el kell látni.

B) Leolvasásra szolgáló műszerek

1. A megettett távolság mutatója (kilométer-számláló)

a) A menetíró készüléknek legalább 0,1 kilométeres pontossággal kell mutatnia a megettett távolságot. Fontos, hogy a 100 métereket mutató számokat egyértelműen meg lehessen különböztetni az egész kilométereket mutató számoktól.

b) A kilométer-számlálón lévő számoknak jól olvashatóknak, és látható magasságuknak legalább 4 mm-nek kell lenniük.

c) A kilométer-számlálónak legalább 99.999,9 kilométerig kell mutatnia az értékeket.

2. Sebességmutatók (sebességmérő)

a) A mérési tartományon belül a sebességskálát egységesen 1, 2, 5 vagy 10 km/h-s fokozatbeosztással kell ellátni. A sebességfokozat-beosztás (két egymást követő jel közötti távolság) mértéke nem haladhatja meg a skálán feltüntetett legnagyobb sebesség 10%-át.

b) A mért tartományon túli részt nem kell számokkal jelölni.

c) A skálán lévő, 10 km/h sebességkülönbséget jelző minden egyes térköz hosszának legalább 10 mm-nek kell lennie.

d) A tűs jelzőberendezésen a tű és a menetíró készülék számlapja közötti távolságnak nem szabad meghaladnia a 3 mm-t.

3. Időmérő (óra)

Az időmérő — a menetíró készüléket kívülről nézve — jól látható legyen. Az időmérőnek tisztán olvasható, egyértelműen azonosítható értékeket kell mutatnia.

C) Adatrögzítő műszerek

1. Általános szempontok

a) Minden készüléket az adatrögzítő lap formájától (szalag vagy korong) függetlenül olyan jellel kell ellátni, amely lehetővé teszi az adatrögzítő lap megfelelő behelyezését oly módon, hogy az órán mutatott idő és a nyilvántartó lapon szereplő időjelzés egymásnak való megfeleltetése biztosítva legyen.

b) Az adatrögzítő lapot továbbító mechanizmusnak olyannak kell lennie, hogy biztosítsa az adatrögzítő lap holtjáték nélküli mozgását, egyszerű behelyezhetőségét és eltávolíthatóságát.

c) A korong alakú adatrögzítő lapok esetében a lapmozgató szerkezetet az óraműnek kell szabályoznia. Ebben az esetben a lapnak — a sebesség rögzítésére használt terület szélét jelölő gyűrű belső oldalán mérve — óránként legalább 7 milliméter sebességgel folyamatosan és egyenletesen kell forognia.

A szalagos berendezés esetében, amelyben a lapmozgató szerkezetet az óramű szabályozza, az egyenes vonalú, előre haladó mozgás sebességének legalább 10 milliméter/órának kell lennie.

d) A jármű megtett távolságát, sebességét és az adatrögzítő lapot vagy lapokat tartalmazó berendezés felnyitásának regisztrálása csak automatikusan történhet.

2. A megtett távolság rögzítése

a) A megtett távolság minden kilométerét az adatrögzítőn a megfelelő koordinátán legalább 1 milliméteres eltéréssel kell ábrázolni.

b) A rögzített távolságadatnak a mérési tartomány felső határát elérő sebességek esetében is egyértelműen olvashatónak kell lennie.

3. A sebesség rögzítése

a) Az adatrögzítő lap formájától függetlenül a sebesség rögzítő tűnek rendszerint egyenes vonalban és az adatrögzítő lap haladási irányához képest merőlegesen kell mozognia.

Az írószerkezet mozgása azonban görbe vonalú is lehet, ha az alábbi feltételek teljesülnek:

az írószerkezet által rajzolt vonalnak merőlegesnek kell lennie a sebesség rögzítésére fenntartott terület átlagos kerületére (korong alakú lapok esetében) vagy tengelyére (szalag formájú lapok esetében),

az írószerkezet által rajzolt vonal görbületének sugara és a sebesség rögzítésre fenntartott terület szélessége közötti arálynak az adatrögzítő lap formájától függetlenül legalább 2,4:1-nek kell lennie,

az időskálán lévő jelöléseknek ugyanolyan sugarú görbével kell átszelniük az adatrögzítő területet, mint az írószerkezet által rajzolt vonal. Az időskálán lévő jelölések közti távolságnak egy órát meg nem haladó időtartamot kell ábrázolniuk.

b) Az adatrögzítő lapon minden 10 km/h sebességváltozást a megfelelő koordinátán legalább 1,5 milliméteres változással kell ábrázolni.

4. Az idő rögzítése

a) A menetíró készüléket úgy kell kialakítani, hogy a vezetési idő tartamát mindig automatikusan rögzítse, és ahol szükséges, ott kapcsolókészülék használatával külön-külön rögzíteni lehessen az egyéb időket az alábbiak szerint:

(i) a jel alatt: vezetési idő;

(ii) a jel alatt: a munkaidő többi része;

(iii) a jel alatt: minden más készenléti idő, nevezetesen:

várakozási idő, vagyis az az időtartam, amely alatt a gépjárművezetőnek csak abból a célból kell szolgálati helyén maradnia, hogy felszólításra elinduljon, vagy a vezetést folytassa, vagy más munkát végezzen,

az az időtartam, amit a gépjárművezető mellett tölt el, miközben a gépjármű halad,

a gépjármű közlekedése alatt a járműben kialakított hálólhelyen eltöltött idő,

(iv) a jel alatt: vezetés megszakítása és a napi pihenőidő.

Az egyes Szerződő Felek a területükön bejegyzett járműveken használt nyilvántartólapon engedélyezhetik a fenti (ii) és (iii) bekezdésekben szereplő jelek szerint meghatározott idők rögzítését.

b) Biztosítani kell, hogy a vonalak tulajdonságai, egymáshoz viszonyított helyzete és szükség esetén a 4. a) pontban meghatározott jelek alapján egyértelműen meg lehessen különböztetni egymástól a különböző idők.

A különböző időtartamokat különböző vastagságú vonalakkal, illetve legalább ugyanolyan jól olvasható és értel-

mezhető módszer alkalmazásával kell egymástól megkülönböztetni az adatrögzítőt.

c) Ha a jármű személyzete egynél több gépjárművezetőből áll, akkor a 4. a) pontban foglalt adatokat gépjárművezetőnként külön-külön lapon kell rögzíteni úgy, hogy ezek mindegyike egy gépjárművezető adatait tartalmazza. Ez esetben a külön lapok készülékben történő továbbítását egy mechanizmus vagy két különálló és összehangolt mechanizmus biztosítja.

D) Zárószervezet

1. Az adatrögzítő lapo(ka)t és az órabeállító mechanizmus irányítószervezetét tartalmazó dobozt zárral kell el látni.

2. Az adatrögzítő lapo(ka)t tartalmazó doboz minden egyes felnyitását, valamint az óraszerkezet minden vezérlését automatikusan rögzíteni kell a lapo(ko)n.

E) Jelölések

1. A menetíró készülék előlapján az alábbi jelöléseket kell alkalmazni:

a kilométer-számláló által mutatott szám mellett a távolság mértékegysége, amelyet a „km” rövidítés jelöl,

a sebességskála mellett a „km/h” jelölés,

a sebességmérő mérési tartománya „ $V_{min} \dots km/h$, $V_{max} \dots km/h$ ” formában. E jelölés nem szükséges, ha az szerepel a berendezés ismertető tábláján.

E követelmények azonban nem vonatkoznak az 1970. augusztus 10. előtt jóváhagyott menetíró készülékekre.

2. Az ismertető táblát be kell építeni a berendezésbe, és annak az alábbi jelöléseket kell tartalmaznia, amelyeknek a menetíró készülék felszerelése után is láthatóknak kell lenniük:

a berendezés gyártójának neve és címe,

a gyártó száma és a gyártás éve,

a menetíró készülék típusának jóváhagyási jele,

a berendezés állandója „ $k = \dots$ fordulat/km” vagy „ $k = \dots$ imp/km” formában,

tetszés szerint fel lehet tüntetni a sebességmérés tartományát az 1. pontban megjelölt formában,

ha a műszer hajlásszögre való érzékenysége miatt a műszer által adott értékek túlléphetik a megengedett tűréshatárokat, akkor fel kell tüntetni a megengedett hajlásszöget az alábbi formában:

ahol α a berendezés (egyenesen felszerelt) előlapjának a vízszintes helyzethez képest mért szöge, amelyre a mű-

szert hitelesítették, míg a β szög és a γ szög az α hitelesítési szögtől való legnagyobb megengedett felfelé, illetve lefelé irányuló eltéréseket mutatja.

F) Maximális tűréshatárok (leolvasó és adatrögzítő készülék)

1. A vizsgálopadon felszerelés előtt:

a) megtett távolság

a tényleges távolságnál 1%-kal több vagy kevesebb, ha a távolság legalább 1 kilométer;

b) sebesség:

a tényleges sebességnél 3 km/h-val több vagy kevesebb;

c) idő:

naponta $\pm$ két perc, 7 nap alatt maximum 10 perc, amennyiben az óra működési ideje az ismételt felhúzás után nem kevesebb ennél az időszaknál (7 nap).

2. Felszereléskor:

a) megtett távolság:

a tényleges távolságnál 2%-kal több vagy kevesebb, ha a távolság legalább 1 kilométer;

b) sebesség:

a tényleges sebességnél 4 km/h-val több vagy kevesebb;

c) idő:

$\pm$ 2 perc naponta vagy

$\pm$ 10 perc hét naponként.

3. Használatban:

a) megtett távolság

a tényleges távolságnál 4%-kal több vagy kevesebb, ha a távolság legalább 1 kilométer;

b) sebesség:

a tényleges sebességnél 6 km/h-val több vagy kevesebb;

c) idő:

$\pm$ 2 perc naponta vagy

$\pm$ 10 perc hét naponként.

4. Az 1., 2. és 3. pontban meghatározott maximális tűréshatárok a készülék közvetlen közelében mért 0 és 40 °C közötti hőmérsékletekre érvényesek.

5. A 2. és 3. pontban meghatározott maximális tűréshatárok mérését a VI. fejezetben meghatározott körülmények között kell elvégezni.

IV. ADATRÖGZÍTŐ LAPOK

A) Általános szempontok

1. Az adatrögzítő lapoknak nem szabad akadályozniuk a műszer szabályos működését, és biztosítaniuk kell a rajtuk rögzített adatok kitérhetetlenségét, könnyen olvashatóságát és azonosíthatóságát.

Normális páratartalom és hőmérsékleti viszonyok mellett az adatrögzítő lapoknak meg kell őrizniük méreteiket és a rajtuk rögzített adatokat.

Az adatrögzítő lapnak továbbá olyannak kell lennie, hogy a személyzet minden tagja feljegyezhesse rá az alábbi információkat anélkül, hogy a lapot megrongálná, vagy a feljegyzés rontaná a rögzített adatok olvashatóságát:

a) a lap használatának megkezdésekor — családnevét és utónevét;

b) a laphasználat kezdetének időpontját és helyét, valamint a laphasználat befejezésének időpontját és helyét;

c) minden jármű rendszámát, amelyre beosztották, a lapon rögzített első utazás kezdetén, és amennyiben a lap használata alatt járműcsere történt a másik jármű rendszámát is;

d) a kilométeróra állását:

a lapon regisztrált első utazás kezdetén,

a lapon regisztrált utolsó utazás végén,

a munkanap során történő járműváltáskor (az óraállítás azon a járművön, amelyre beosztották, és óraállítás azon a járművön, amelyre be fogják osztani);

e) a járműváltás időpontját.

Rendes tárolási körülmények között a bejegyzéseknek legalább egy évig pontosan olvashatóknak kell maradniuk.

2. A lapokra — formájuktól függetlenül — legalább 24 órás időszak bejegyzéseinek rá kell férnie.

Ha több korongot kapcsolnak össze a személyzet beavatkozása nélkül elérhető folyamatos adatrögzítő kapacitás növelése érdekében, a különböző korongok közötti összeköttetést oly módon kell létrehozni, hogy ne legyenek kihagyások vagy átfedések a rögzített adatokban az egyik korongról a másikra történő áttéréskor.

B) Adatrögzítésre szolgáló területek és azok beosztása

1. Az adatrögzítő lapok adatrögzítésre szolgáló részei a következők:

kizárólag a sebességre vonatkozó adatokra fenntartott sáv,

kizárólag a megtett távolságra vonatkozó adatokra fenntartott sáv,

egy vagy több terület a gépjárművezetők vezetési idejének, egyéb munkaidejének és készenléti idejének, megszakításoknak és pihenőidőinek rögzítésére.

2. A sebesség rögzítésére szolgáló területet 20 km/h-nak vagy ennél kisebb sebességnek megfelelő részekre kell osztani. A skála osztásaihoz a megfelelő sebességet számokban kell feltüntetni. A „km/h” jelet legalább egyszer fel kell tüntetni a lapnak ezen a részén. A skálán lévő utolsó

jelölésnek meg kell egyeznie a mérési tartomány felső határával.

3. A megtett távolság rögzítésére szolgáló területet úgy kell kialakítani, hogy a megtett kilométerek száma egyszerűen leolvasható legyen.

4. Az 1. pontban említett idők rögzítésére fenntartott területe(ke)t úgy kell jelölni, hogy a különféle időtartamokat egyértelműen meg lehessen különböztetni egymástól.

C) Az adatrögzítő lapra nyomtatandó információk

Mindegyik lapon nyomtatott formában az alábbi információkat kell szerepeltetni:

a gyártó neve és címe vagy cégneve,

a lap mintájának jóváhagyási jele,

a menetíró készülékek azon típusának vagy típusainak jóváhagyási jele, amely(ek)hez a lap használható,

a sebességmérési tartomány felső határa, km/h-ban.

További minimális követelményként minden lapon szerepelnie kell nyomtatott formában egy oly módon beosztott időskálának, hogy az idő 15 perces időközönként közvetlenül leolvasható, és minden 5 perces időköz egyszerűen meghatározható legyen.

D) Szabad terület a kézzel beírandó kiegészítések számára

A lapokon szabad helyet kell biztosítani ahhoz, hogy a gépjárművezetők legalább az alábbi adatokat beírassák:

a gépjárművezető családneve és utóneve,

a laphasználat kezdetének időpontja és helye, valamint a laphasználat befejezésének időpontja és helye,

azon jármű vagy járművek rendszáma(i), amely(ek)re a gépjárművezetőt a lap használata alatt beosztották,

azon jármű vagy járművek kilométeróra-állásai, amely(ek)re a gépjárművezetőt a lap használata alatt beosztották,

minden járműváltás időpontja.

V. A MENETÍRÓ KÉSZÜLÉK FELSZERELÉSE

A) Általános szempontok

1. A menetíró készüléket úgy kell elhelyezni a járműben, hogy a gépjárművezető az üléséről jól lássa a sebességmérőt, a kilométer-számlálót és az órát, miközben e műszerek valamennyi alkatrésze, a meghajtást végző

alkatrészeket is beleértve, védve legyenek a véletlen sérülésektől.

2. Biztosítani kell, hogy a menetíró készülék állandóját egy adapternek nevezett alkalmas készülékkel hozzá lehessen igazítani a jármű jellemző együtthatójához.

A két vagy több hátsóhíd-áttétellel rendelkező járműveket kapcsolószerkezettel kell ellátni, amely a különböző áttételeket automatikusan összehangolja azzal az áttétellel, amelynek alapján a menetíró készüléket a járműhöz beállították.

3. Miután a felszereléskor elvégezték a menetíró készülék ellenőrzését, egy felszerelési táblát kell jól látható helyen felerősíteni a készülék mellett, vagy magára a készülékre. Minden ellenőrzés után, amikor egy szerelő vagy egy feljogosított műhely elvégzi a készülék szükséges besabályozását, vagy módosítását, az előző helyére egy új táblát kell felszerelni.

A táblán legalább az alábbi adatokat kell feltüntetni:

a feljogosított szerelő vagy műhely neve, címe vagy cégneve,

a jármű jellemző együtthatója „ $w = \dots$ fordulat/km” vagy „ $w = \dots$ imp/km” formában,

a gumiabroncsok tényleges kerülete „ $l = \dots$ mm” formában,

azon időpontok, amikor a jármű jellemző együtthatóját és a gumiabroncsok tényleges mért kerületét meghatározták.

B) Zárjel

Zárjellel az alábbi alkatrészeket kell ellátni:

a) a felszerelési táblát, kivéve, ha az úgy van felerősítve, hogy a rajta lévő jelölések megrongálása nélkül nem távolíthatók el;

b) a szoros értelemben vett menetíró készülék és a jármű közötti összeköttetés két végét;

c) magát az adaptert és annak áramköri csatlakozási pontját;

d) a kapcsolószerkezetet két vagy több hátsóhíd-áttétellel rendelkező járműveknél;

e) az adaptert és a kapcsolószerkezetet a menetíró készülék többi részével összekötő kapcsolóelemeket;

f) a III. fejezet A) pontjának 7. b) bekezdése alapján előírt burkolatokat.

Különleges esetekben a menetíró készülék típusának jóváhagyásakor további zárjeleket is előírhatnak, és a jóváhagyási engedélyben meg kell adni e zárjelek helyét.

Szükséghelyzetben csak a b), c) és e) bekezdésekben említett zárjeleket lehet eltávolítani; a zárjelek feltörésekor minden alkalommal írásos nyilatkozatot kell készíteni a feltörés okairól, amelyet az illetékes hatóság rendelkezésére kell bocsátani.

VI. ELLENŐRZÉSEK ÉS FELÜLVIZSGÁLATOK

A Szerződő Fél kijelöli az ellenőrzéseket és felülvizsgálatokat végző szervezetet.

1. Új vagy javított műszerek hitelesítése

Minden egyes új vagy javított készüléket a helyes működése, valamint a III. fejezet F) 1. pontjában megjelölt határokon belül leolvasott és rögzített adatainak pontossága szempontjából hitelesíteni kell az V. fejezet B) f) pontja szerinti zárjelekkel.

A Szerződő Fél ezért előírhat egy első besabályozást, mely annak ellenőrzéséből és megerősítéséből áll, hogy az új vagy javított készülék megfelel a típusjövahagyott modellnek és/vagy a jelen melléklet és függelékei követelményeinek, vagy e hitelesítési jogkört átruházhatja a gyártóra vagy azok meghatalmazottjaira.

2. Felszerelés

A járműre történő felszereléskor a menetíró készüléknek és az egész szerelésnek eleget kell tennie a III. fejezet F) 2. pontjában meghatározott maximális tűrészathatárokhöz vonatkozó rendelkezéseknek.

Az ellenőrző vizsgálatokat a feljogosított szerelőnek vagy műhelynek saját felelősségére kell elvégeznie.

3. Időszakos felülvizsgálatok

a) A járművekre felszerelt menetíró készülék időszakos felülvizsgálatát legalább két évente kell elvégezni, ami összeköthető a járművek műszaki vizsgájával is.

A felülvizsgálatok során ellenőrizni kell:

a menetíró készülék rendeltetésszerű működését,

a menetíró készülék típus-jövahagyási jelét,

a felszerelési tábla felerősítését,

a menetíró készülék zárjeleinek érintetlenségét a jármű-szerelvény más részein,

a gumiabroncsok tényleges kerületét.

b) A III. fejezet F) 3. pontjában foglalt maximális tűrészathatárok betartását legalább hat évente egyszer ellenőrizni kell, bár az egyes Szerződő Felek gyakrabban is előírhatják a területükön bejegyzett járművek felülvizsgálatát. A felülvizsgálat során le kell cserélni a felszerelési táblát.

4. A hibák mérése

A felszerelésnél és a használatnál a hibák mérését — amelyek megfelelnek a szokásos vizsgálati feltételeknek — az alábbi körülmények között kell elvégezni:

rakomány nélküli jármű, szokásos menetkész állapotban,

a gyártó előírásai szerinti gumiabroncsnyomás,

a szabályozás által megengedett határokon belüli gumikopás,

a jármű mozgása: a saját motorral hajtott járműnek egyenes vonalban, síkfelületen kell haladnia 50 ± 5 km/h sebességgel; a vizsgálatot ugyanilyen pontossággal működő próbapadon is el lehet végezni.

Melléklet — 2. függelék

JÓVÁHAGYÁSIJELÉSENEDÉLY

I. JÓVÁHAGYÁSI JEL

1. A jóváhagyási jel az alábbi részekből áll:

Egy téglalap, amelyben elhelyezett „e” betűt követően a típusjóváhagyást engedélyező ország megkülönböztető száma szerepel az alábbi egyezményes megállapodás szerint:

Németország	—	1
Franciaország	—	2
Olaszország	—	3
Hollandia	—	4
Svédország	—	5
Belgium	—	6
Cseh Köztársaság	—	8
Spanyolország	—	9
Jugoszlávia	—	10
Egyesült Királyság	—	11
Ausztria	—	12
Luxemburg	—	13
Norvégia	—	16
Dánia	—	18
Románia	—	19
Lengyelország	—	20
Portugália	—	21
Orosz Föderáció	—	22
Görögország	—	23
Írország	—	24
Horvátország	—	25
Szlovénia	—	26
Szlovákia	—	27
Fehéroroszország	—	28
Észtország	—	29
Moldáv Köztársaság	—	30
Bosznia-Hercegovina	—	31
Lettország	—	32

A további számok kiosztása a következőképpen történik:

(i) A gépjármű-berendezések és alkatrészek jóváhagyásának és jóváhagyása kölcsönös elismerésének egységes feltételei elfogadásáról szóló 1958. Évi Egyezményhez csatlakozott Szerződő Felek ugyanazokat a számokat kapják, mint amelyeket ezen országok részére nevezett Egyezmény kijelöl.

(ii) Az 1958. Évi Egyezményben Szerződő Félként nem szereplő országok részére — abban az időrendi sorrendben, amelyben ratifikálják a jelen Megállapodást, vagy csatlakoznak ahhoz,

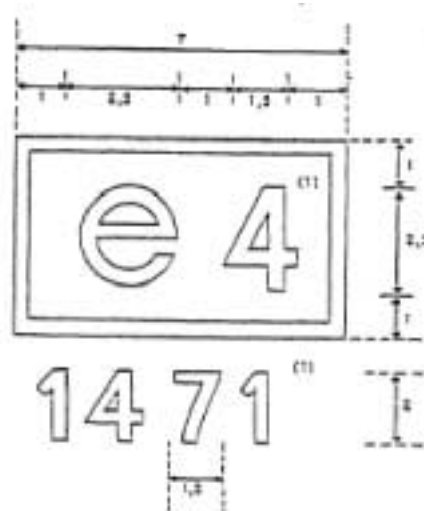
továbbá

Egy jóváhagyási számot, amely megegyezik a menetíró készülék prototípusára vagy az adatrögzítő lap mintapéldányára vonatkozó jóváhagyási engedéllyel, amely e téglalap közvetlen közelében bárhol elhelyezhető.

Megjegyzés: Az 1958. évi Egyezményben és az AETR Megállapodásban meghatározott egyezményes jelek későbbi egyezőségének biztosítása érdekében az új Szerződő Felek részére az Egyezményben és a Megállapodásban ugyanazt a számot kell kijelölni.

2. A jóváhagyási jelet fel kell tüntetni minden menetíró készülék felszerelési tábláján és minden adatrögzítő lapon. Ennek kitörölhetetlennek és mindig jól olvashatónak kell lennie.

3. Az alábbi jóváhagyási jel méretei milliméterekben vannak megadva, és a minimális méreteket jelentik. A méretek közötti arányokat meg kell tartani.

(1) A számok kizárólag tájékoztató jellegűek.

II. JÓVÁHAGYÁSI ENGEDÉLY

A jóváhagyást engedélyező Szerződő Fél a kérelmező részére jóváhagyási engedélyt állít ki, amelynek mintája az alábbiakban látható. A Szerződő Fél ezen engedély másodpéldányaival tájékoztatja a többi Szerződő Felet a kiadott engedélyekről vagy az esetleges visszavonásokról.

JÓVÁHAGYÁSI ENGEDÉLY

Az illetékes hatóság neve: .....

Értesítés*

- a menetíró készülék típusának jóváhagyása
- a menetíró készülék típusjóváhagyásának visszavonása
- az adatrögzítő lap mintapéldányának jóváhagyása
- az adatrögzítő lap jóváhagyásának visszavonása

Jóváhagyás száma: .....

1. Védjegy vagy márkanév: .....
2. A minta típusának neve: .....
3. A gyártó neve: .....
4. A gyártó címe: .....
5. Jóváhagyás benyújtásának dátuma: .....
6. Vizsgálat helye: .....
7. A vizsgálati jelentés kelte és száma: .....
8. A jóváhagyás kelte: .....
9. A jóváhagyás visszavonásának kelte: .....
10. A menetíró készülék típusa(i), amely(ek)ben a lap felhasználható: .....
- .....
11. Hely: .....
12. Dátum: .....
13. Mellékelt ismertetőik: .....
14. Megjegyzések: .....
- .....

.....
(aláírás)

* A nem kívánt rész törölendő.

ALÁÍRÁSJEGYZÖKÖNYV

A nemzetközi közúti fuvarozást végző járművek személyzetének munkafeltételeiről szóló Európai Megállapodás aláírásával a hivatalosan megbízott alulírottak az alábbiakban állapodtak meg:

A Szerződő Felek kijelentik, hogy a jelen Megállapodás nem érinti a munkaidő tartamának és megosztásának tárgyában esetlegesen a későbbiekben létrejövő rendelkezéseket.

A Megállapodás 4. Cikkéhez:

A 4. Cikk 1. pontjában foglalt rendelkezést nem szabad úgy értelmezni, mintha az egyik országban bizonyos típusú járművekre bizonyos napokon vagy órákban bevezetett forgalmi korlátozások a gépjárművet bejegyző országon kívül más országra is vonatkoznának. A 4. Cikk 2. pontjában foglalt rendelkezést nem szabad úgy értelmezni, mintha korlátozná valamely Szerződő Felet abban, hogy saját területén érvényt szerezzen a bizonyos típusú járművekre bizonyos napokon vagy órákban bevezetett forgalmi korlátozásokat szabályozó hazai törvények és rendeletek előírásainak.

A jelen Megállapodás 4. Cikkének 2. pontjában hivatkozott külön megállapodást aláíró Szerződő Felek, amelyek engedélyezik a külön megállapodást aláíró felek területén megkezdett és befejezett nemzetközi közúti fuvarozást azon járművek számára, amelyeket a jelen Megállapodásban Szerződő Félként szereplő, de az említett külön megállapodásban nem szereplő Államban tartanak nyilván, az ilyen fajta fuvarozási műveletekre engedélyt adó kétoldalú vagy többoldalú megállapodások megkötését ahhoz a feltételhez köthetik, hogy az ilyen fuvarozási műveleteket végző járművek személyzete az említett külön megállapodást aláíró Államok területén megfeleljenek az említett külön megállapodás rendelkezéseinek.

A Megállapodás 12. Cikkéhez:

Alulírottak a jelen Megállapodás hatálybalépése után megvitatják, hogy a jelen Megállapodásba nem kellene-e egy olyan záradékot módosítással belefoglalni, amely szerint a járműbe felszerelt, jóváhagyott típusú menetíró készüléknek lehetőleg fel kellene váltania az egyéni ellenőrző könyvet.

A Megállapodás 14. Cikkéhez:

A Szerződő Felek elismerik, hogy célszerű lenne, ha — az egyes Szerződő Felek olyan intézkedéseket vezetnének be, amelyek alapján nemcsak akkor indíthatnának

eljárást, amikor a jelen Megállapodás rendelkezéseinek megszegésére a saját területükön kerül sor, hanem akkor is, ha a Szerződő Fél által bejegyzett, nemzetközi közúti fuvarozást végző jármű egy másik Szerződő Fél területén követ el jogsértést;

— segítséget nyújtanának egymásnak az elkövetett jogsértésekkel kapcsolatos bírságok kiszabásában.

A Megállapodás mellékletéhez:

Svájc a jelen Megállapodáshoz csatolt melléklet általános rendelkezéseinek 4. pontjában foglaltaktól függetlenül mellőzheti azon előírás betartását, amely szerint a munkaadóknak alá kell írniuk az egyéni ellenőrző könyvben lévő heti jelentéseket.

Ennek tanúbizonyosságul az alulírottak kellő meghatalmazás birtokában aláírták a Jegyzőkönyvet.

Készült ezerkilencszázhetven július első napján Genfben, egyetlen angol és francia nyelvű példányban, amelyek szövege egyaránt hiteles.”

3. § A nemzetközi közúti fuvarozást végző járművek személyzetének munkaviszony létesítésére, munkavégzésére, továbbá a munkaidejére és pihenőidejére a Munka Törvénykönyvéről szóló 1992. évi XXII. törvényt az e törvénnyel kihirdetett Megállapodásban foglalt eltérő rendelkezésekkel kell alkalmazni.

4. § (1) Felhatalmazást kap a Kormány, hogy a nemzetközi közúti fuvarozást végző egyes járművek személyzete vezetési és pihenőidejének ellenőrzésével kapcsolatos szabályokat rendeletben állapítsa meg.

(2) Felhatalmazást kap a belügyminiszter, a pénzügyminiszter, továbbá a közlekedési és vízügyi miniszter, hogy a Megállapodásban foglaltak ellenőrzésével kapcsolatos — szakterületükre vonatkozó — részletes szabályokat miniszteri rendeletben állapítsák meg.

5. § E törvény a kihirdetését követő hónap első napján lép hatályba, rendelkezéseit azonban 2000. április 19-től kell alkalmazni.

Mádl Ferenc s. k.,
a Köztársaság elnöke

Dr. Áder János s. k.,
az Országgyűlés elnöke

A Kormány rendeletei

A Kormány 49/2001. (IV. 3.) Korm. rendelete

a vizek mezőgazdasági eredetű nitrátszennyezéssel szembeni védelméről

A környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény 36. §-ában kapott felhatalmazás alapján a Kormány a következőket rendeli el:

A rendelet célja

1. §

A rendelet célja a vizek védelme a mezőgazdasági eredetű nitrátszennyezéssel szemben, továbbá a vizek meglévő nitrátszennyezettségének csökkentése.

A rendelet hatálya

2. §

A rendelet hatálya a felszíni és felszín alatti vizekre (a továbbiakban együttesen: vizek), valamint ezzel összefüggésben a mezőgazdasági tevékenységekre és a mezőgazdasági tevékenységet folytatókra terjed ki.

Fogalom meghatározások

3. §

E rendelet alkalmazásában

a) *felszín alatti víz*: minden, a föld felszíne alatt a telített zónában elhelyezkedő víz, amely közvetlen érintkezésben van a földtani közeggel;

b) *felszíni víz*: a föld felszínén lévő folyó- és állóvizek;

c) *nitrogén vegyület*: minden nitrogéntartalmú anyag, a gáz halmazállapotú molekuláris nitrogén kivételével;

d) *nitrátszennyezés*: mezőgazdasági eredetű nitrogén vegyületek vízi környezetbe történő közvetlen vagy közvetett bejutása, illetve bejuttatása, aminek következtében veszélybe kerül az emberi egészség, az élővilág, a vízi ökoszisztéma, és a vizek rendeltetésszerű felhasználása, romlik a vizek esztétikai értéke;

e) *eutrofizáció*: algák és magasabb rendű vízinövények szaporodásának felgyorsulása, amihez hozzájárul a nitrogén vegyületek vízben történő feldúsulása, és amelyek

következtében kedvezőtlen változások jelentkeznek a vízi élővilágban és a víz minőségében;

f) *jó mezőgazdasági gyakorlat*: a vizek nitrátszennyezésének megelőzése, csökkentése érdekében a mezőgazdasági tevékenység folytatására vonatkozó, az 1. számú mellékletben meghatározott előírások összessége;

g) *állattartó telep*: egy háztartás igényét meghaladó állattartásra szolgáló létesítmény;

h) *állatállomány*: minden saját felhasználásra vagy jövedelem-, illetve vagyonszerzési célból tartott haszonállat;

i) *számosállat*: 500 kg élőtömegű állategyed vagy csoport;

j) *trágya*: minden olyan nitrogén vegyületet tartalmazó anyag, amely a termesztett növények tápanyagellátását szolgálja, szolgálhatja;

k) *műtrágya*: iparilag előállított trágya;

l) *szervestrágya*: az állatállomány által ürített trágya, illetve a trágya és az alom keveréke, feldolgozott formában is, idetartozik különösen a hígtrágya, az istállótrágya;

m) *trágyázás*: a trágya kijuttatása a talajba vagy a talajra.

Nitrátérzékeny területek kijelölésének és felülvizsgálatának szempontjai

4. §

(1) A nitrátérzékeny területeket elsősorban a vizek nitrátszennyezéssel szembeni érzékenysége alapján kell kijelölni.

(2) Nitrátszennyezéssel szemben érzékeny víz

a) az a felszíni víz, melyben

aa) a nitráttartalom az 50 mg/l értéket, ivóvíz célú használat esetén a 25 mg/l értéket meghaladja,

ab) a nitrogén vegyületek hozzájárultak az eutrofizáció kialakulásához;

b) az a felszín alatti víz, amelynek nitrátszennyezettsége meghaladja a külön jogszabályban¹ meghatározott határértéket;

c) az a víz, melyben a nitráttartalom meghaladhatja az a) és b) pontok szerinti határértékeket, illetve eutrofizáció léphet fel, ha a mezőgazdasági tevékenység során nem tartják be az 1. számú mellékletben meghatározott előírásokat a felszíni víz vízgyűjtőterületén, illetve a felszín alatti víz utánpótlódási területén.

(3) Az érzékeny vizek és területek kijelölésénél a (2) bekezdésben foglaltakon túlmenően figyelembe kell venni

a) a vizek és a talaj jellemzőit és környezeti adottságait;

b) a nitrogénvegyületek viselkedését a környezetben;

c) a 7. § szerinti akcióprogram hatásait.

¹ 10/2000. (VI. 2.) KöM—EüM—FVM—KHVM együttes rendelet.

Nitrátérzékeny területek

5. §

(1) A nitrátszennyezés szempontjából érzékeny terület (a továbbiakban: nitrátérzékeny terület)

a) a Balaton, a Velencei-tó, a Fertő tó, továbbá valamennyi ivóvízellátási célt szolgáló tározó vízgyűjtő területe;

b) minden

ba) karsztos terület, ahol a felszínen vagy 10 m-en belül a felszín alatt mészkő, dolomit, mész- és dolomitmárga képződmények találhatók,

bb) üzemelő és távlati ivóvízbázis, ásvány- és gyógyvíz-hasznosítást szolgáló vízkivétel külön jogszabály szerint kijelölt vagy lehatárolt védőterülete,

bc) a *ba)* és *bb)* pontba nem tartozó karsztos terület, ahol a felszín alatt 100 m-en belül mészkő, dolomit, mész- és dolomitmárga képződmények találhatók, kivéve, ha lokális vizsgálat azt bizonyítja, hogy nitrogén tartalmú anyag a felszínről 100 év alatt sem érheti el a nevezett képződményeket,

bd) olyan terület, ahol a fő porózus-vízadó összlet teteje a felszíntől számítva 50 m-nél kisebb mélységben van;

c) a 4. § (2) bekezdés szerinti vizek vízgyűjtő területe;

d) a külön jogszabály² szerinti bányatavak 300 méteres parti sávja.

(2) Az (1) bekezdés *a)*–*c)* pontja szerinti nitrátérzékeny területeket a 2. számú mellékletben felsorolt települések közigazgatási határai határozzák meg.

A vizek védelmét szolgáló intézkedések

6. §

(1) Tilos hígtrágya, trágyalé, továbbá a trágyatárolók csurgalékvízeinek bevezetése a vizekbe.

(2) Állattartó telephez trágyatároló nem létesíthető felszíni víztől, más jogszabály által nem szabályozott ivóvíz-nyerőhelytől számított legalább 100 méteren belül. A hatóság környezetvédelmi vagy vízgazdálkodási érdekből ettől eltérően rendelkezhet.

(3) Hígtrágyatároló nem létesíthető külön jogszabály szerinti³ vízjárta területeken.

(4) A rendelet hatálybalépésekor már üzemelő vagy engedéllyel rendelkező állattartó telepek esetében az (1)–(3) bekezdések szerinti előírásoknak legkésőbb 2005. december 31-ig meg kell felelni.

² 239/2000. (XII. 23.) Korm. rendelet.

³ 46/1999. (III. 18.) Korm. rendelet.

7. §

(1) A nitrátérzékeny területeken a nitrátszennyezés megelőzése, illetve csökkentése érdekében országosan egységes, összehangolt intézkedéssorozatot (a továbbiakban: akcióprogramot) kell megvalósítani.

(2) Az akcióprogram négyéves szakaszokra tagolódik; az első négyéves szakasz 2002. január 1-jén kezdődik.

(3) Az akcióprogram részei

a) a 8. § szerinti, a jó mezőgazdasági gyakorlatra vonatkozó előírások érvényesítése,

b) a 9. § szerinti nyilvántartási, adatszolgáltatási, adatfeldolgozási feladatok teljesítése,

c) a 10. § szerinti hatósági ellenőrzés,

d) a 11. § (1)–(4) bekezdés szerinti monitoring feladatok ellátása.

8. §

(1) A (3) bekezdésben meghatározott kivétellel a nitrátérzékeny területen mezőgazdasági tevékenységet folytatóknak az 1. számú mellékletben meghatározott előírásokat kell betartania mezőgazdasági tevékenysége során. Nem nitrátérzékeny területeken az előírások alkalmazása ajánlott.

(2) Az előírásokat figyelembe kell venni továbbá különösen:

a) talajtani szakvélemény,

b) tápanyag-gazdálkodási szaktanács,

c) területi fejlesztési tervek,

d) állattartó telepek műszaki terveinek készítése során.

(3) A rendelet hatálybalépésekor már üzemelő vagy engedéllyel rendelkező állattartó telepek esetében az 1. számú melléklet 6. pontjában meghatározott, az állattartó telepek trágyatároló műtárgyainak kialakítására vonatkozó követelményeket

a) az 5. § (1) bekezdés *ba)*, *bb)* pontja szerinti nitrátérzékeny területen lévő állattartó telepek hígtrágya tárolóira, valamint a többi nitrátérzékeny területen az 50 számosállat fölötti állattartó telepek hígtrágya tárolóira 2006. január 1-jétől, a második négyéves szakasz kezdetétől,

b) az 5. § (1) bekezdés *ba)*, *bb)* pontján kívüli nitrátérzékeny területen lévő, az 50 számosállat alatti állattartó telepek hígtrágya tárolóira, valamint minden nitrátérzékeny területen az 50 számosállat fölötti állattartó telepek istállótrágya tárolóira 2010. január 1-jétől, a harmadik négyéves szakasz kezdetétől,

c) az 50 számosállat alatti állattartó telepek istállótrágya tárolóira 2014. január 1-jétől a negyedik négyéves szakasz kezdetétől

kell teljesíteni.

(4) Az állattartó telepek trágyatárolóinak az 1. számú melléklet előírásai szerinti kialakításának ösztönzése érdekében a külön jogszabályban meghatározott állami támogatásoknál

a) a rendelet hatálybalépésétől a (3) bekezdés a) pontjának,

b) 2005. január 1-jétől a (3) bekezdés b) pontjának,

c) 2009. január 1-jétől a (3) bekezdés c) pontjának teljesítését szolgáló fejlesztéseket előnyben kell részesíteni.

9. §

(1) A mezőgazdasági tevékenységet folytatónak a (2) bekezdés szerinti adatszolgáltatást megalapozó, folyamatos nyilvántartást kell vezetnie.

(2) A mezőgazdasági tevékenységet folytató a 3. számú melléklet szerinti adatlapon köteles adatot szolgáltatni a tárgyévét követő év február 28-áig a mezőgazdasági tevékenység helye szerint illetékes talajvédelmi hatóságnak.

(3) A talajvédelmi hatóság a beérkezett adatokat feldolgozza és azokról évenként összesítést készít, melyet megküld az illetékes környezetvédelmi hatóságnak.

(4) A mezőgazdasági tevékenységet folytatónak a tápanyag-gazdálkodási szaktanácsot, a (2) bekezdés szerint beküldött adatlap másolatát, valamint a talajtani szakvéleményt 5 éven keresztül meg kell őriznie.

(5) A talajvédelmi hatósághoz beérkező adatok országos feldolgozásáról és az ezzel összefüggő feladatok ellátásáról a földművelésügyi és vidékfejlesztési miniszter a környezetvédelmi miniszter bevonásával gondoskodik.

(6) Az adatszolgáltatásból származó feldolgozott adatokat a hivatalos statisztikai szolgálathoz tartozó szervek statisztikai célra, térítésmentesen megkaphatják.

10. §

(1) A 6. §-ban, a 8. § (1) bekezdésében, valamint a 9. §-ban foglalt előírások megtartását a termőföldön folytatott tevékenységek vonatkozásában a talajvédelmi hatóság, egyéb területeken a vizek nitrátszennyezésével járó tevékenységek esetében a környezetvédelmi hatóság ellenőrzi.

(2) Az (1) bekezdés szerinti hatóság a 6. §-ban, a 8. § (1) bekezdésében, valamint a 9. §-ban foglalt előírásokat megsértő tevékenységet határozatban:

a) felfüggesztheti,

b) korlátozhatja,

c) megtilthatja.

(3) A hatóság ellenőrzési tevékenysége során észlelt, más hatóság hatáskörébe tartozó szabálytalanságokról tájékoztatja az illetékes hatóságot.

11. §

(1) A vizekben a nitrátszennyezettséget, továbbá a felszíni vizek eutrofizációs állapotát — ha jogszabály másként nem rendelkezik — a (2)—(4) bekezdésekben meghatározott gyakorisággal ellenőrizni kell.

(2) Az ellenőrzést először 2004-ben, majd azt követően négyévente kell elvégezni, egy éven át tartó méréssorozattal.

(3) Felszíni vízből legalább havonta, nagyvízi időszak esetén ennél gyakrabban szükséges a mintavétel.

(4) Felszín alatti vízből a mintavételek számát a hidrogeológiai adottságoktól és a vízkivétel mennyiségétől függően kell megállapítani.

(5) A (1)—(4) bekezdésekben meghatározott ellenőrzési feladatokról — ha jogszabály másként nem rendelkezik — a környezetvédelmi miniszter a közlekedési és vízügyi miniszter bevonásával gondoskodik.

(6) A vizek nitráttartalmának vizsgálatát szabványban elfogadott eljárások szerint ezekre a vizsgálatokra akkreditált laboratóriumok végezhetik. A nitráttartalom meghatározására molekula-abszorpciós spektrofotometriás módszert kell alkalmazni.

12. §

(1) A 4. § szerinti szempontok és a 11. § szerinti vizsgálati eredmények alapján a nitrátérzékeny területek kijelölését legalább négyévente felül kell vizsgálni. Erről és a szükségessé váló módosítások kezdeményezéséről a környezetvédelmi miniszter gondoskodik a közlekedési és vízügyi miniszter bevonásával.

(2) Az 1. számú mellékletben foglalt szabályok szükség szerinti felülvizsgálatáról, a módosítások kezdeményezéséről a földművelésügyi és vidékfejlesztési miniszter a környezetvédelmi miniszter bevonásával gondoskodik.

(3) Az (1)—(2) bekezdés szerinti felülvizsgálatok alapján a Kormány négyévente értékeli az akcióprogram végrehajtását, hatásait, és meghatározza a következő szakaszára vonatkozó előírásokat.

Tájékoztatás az Európai Unió felé

13. §

(1) Az Európai Bizottság részére történő tájékoztatás során meg kell adni:

a) a jó mezőgazdasági gyakorlat előírásait,

b) térképen feltüntetve a nitrátérzékeny területeket és azok változását, megjelölve a kijelölés és felülvizsgálat szempontjait,

c) a 11. § szerinti ellenőrzés eredményeit,

d) az akcióprogramról szóló összefoglalót, amely tartalmazza a 6—10. és 12. §-ok szerinti előírások alkalmazását,

e) a vizek állapotának — az akcióprogram intézkedéseinek hatására kialakuló — várható változását.

(2) A tájékoztatásról a környezetvédelmi miniszter a földművelésügyi és vidékfejlesztési miniszter, továbbá a közlekedési és vízügyi miniszter bevonásával gondoskodik.

Záró rendelkezések

14. §

(1) A rendelet — a (2) bekezdésben meghatározott kivétellel — a kihirdetésétől számított 30. napon lép hatályba.

(2) A rendelet 13. §-a az Európai Unióhoz történő csatlakozásról szóló nemzetközi szerződést kihirdető törvény hatálybalépésének napján lép hatályba.

15. §

E rendelet a Magyar Köztársaság és az Európai Közösségek és azok tagállamai között társulás létesítéséről szóló, Brüsszelben, 1991. december 16-án aláírt Európai Megállapodás tárgykörében, a megállapodást kihirdető 1994. évi I. törvény 3. §-ával összhangban az Európai Közösségeknek a vizek mezőgazdasági forrásból származó nitrátszennyezéssel szembeni védelméről szóló 91/676/EGK tanácsi irányelvvel összeegyeztethető szabályozást tartalmaz.

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

1. számú melléklet

a 49/2001. (IV. 3.) Korm. rendelethez

A jó mezőgazdasági gyakorlat szabályai a vizek nitrátszennyezésének megelőzése, csökkentése érdekében

Az alapvető cél a vizek nitrátszennyezésének megelőzése, csökkentése oly módon, hogy egyben biztosítani lehessen a növények optimális tápanyagellátását, valamint a talajok termékenységének fenntartását.

1. Mennyiségi korlátozás

Mezőgazdasági területre éves szinten szerves trágyával kijuttatott nitrogén mennyisége nem haladhatja meg a 170 kg/ha értéket, beleértve a legeltetés során az állatok által közvetlenül kijuttatott, továbbá a szennyvizekkel és szennyvíziszapokkal kijuttatott mennyiséget is.

2. Trágyázási tilalmi időszakok

Tilos a trágya kijuttatása december 1. és február 15. között.

Gyors hatású, könnyen oldódó nitrogéntrágya, így trágyalé, hígrágya, ammónium- és nitráttartalmú műtrágya betakarítás után nem juttatható ki szántóterületre, amennyiben oda az adott évben nem kerül újabb kultúra. Ha megfelelő talajfedettséget biztosító növény kerül még az adott évben a területre, fenti anyagok felhasználhatóak, de a trágyázás és a vetés közötti időszaknak rövidnek kell lennie (legfeljebb 14 nap).

3. Trágyakijuttatás erősen lejtős mezőgazdasági területen

Tilos hígrágya, trágyalé felszíni kijuttatása olyan lejtős területen, ahol fennáll annak a veszélye, hogy a lemosódó tápanyagok felszíni vízbe juthatnak. A közvetlen talajba juttatás (injektálás) ezeken a területeken is megengedett. A 20%-nál meredekebb lejtésű területeken trágyát csak a növényvel fedett területen vagy azonnali bedolgozás mellett szabad használni.

4. Trágyázás vízzel telített, fagyott, hótakaróval borított talajokon

Nem juttatható ki trágya fagyott, vízzel telített, összefüggő hótakaróval borított talajra. Az összefüggő hótakaró azt jelenti, ha a területet legalább 5 cm vastag, egységes hótakaró borítja.

Fagyott a talaj, ha 5 cm-nél mélyebben, tartósan átfagyott. Nem tekinthető a talaj fagyottnak, ha a felszíni réteg éjszaka fagyott, napközben pedig felenged. Ebben az esetben a talaj képes a víz és a tápanyagok befogadására.

Vízzel telített a vízkapacitásig telített talaj, mely nem képes további víz felvételére.

5. A trágyázás szabályai a vizek környezetében

Trágyázáskor nagy figyelmet kell fordítani arra, hogy a tápanyagok sem közvetlenül, sem erózió útján ne juthassanak a felszíni vizekbe. Ennek érdekében az alábbi védőtávolságot kell betartani: trágya nem juttatható ki felszíni víztől, forrástól, emberi fogyasztásra, illetve állatok itatására szolgáló kúttól 10 m-es sávban, amennyiben jogszabály ettől eltérően nem rendelkezik.

Vízjárta területeken biztosítani kell, hogy a kijuttatott trágya ne mosódhasson be a vizekbe a szélsőséges vízjárási viszonyok kialakulásakor.

6. Állattartó telepek trágyatároló műtárgyainak kialakítására vonatkozó szabályok

Trágyatároló műtárgyak méretezésekor az alábbiakban meghatározott tárolási kapacitáson felül figyelembe kell venni azt a többlettárolási igényt is, ami a kihelyezésre használt területen fennálló, előre nem látható, szélsőséges

vízjárasi viszonyokból (belvíz, valamint fakadó és szivárgó vizekből adódó elöntés) adódhat.

A trágya tárolása során eleget kell tenni a felszín alatti vizek minőségének védelmére vonatkozó, külön jogszabályban foglalt előírásoknak.⁴

6.1. Hígtrágya tároló

Hígtrágya, trágyalé, csurgalékvíz kizárólag szivárgásmentes, szigetelt tartályban, medencében tárolható. A tárolótartály, medence anyagát úgy kell megválasztani, hogy az a korrózió ellenálljon, élettartama legalább 20 év legyen. A tárolóhelynek legalább 4 havi hígtrágya, trágyalé, csurgalékvíz befogadására elegendő méretűnek kell lennie, hogy biztosított legyen a tilalmi időszakokban biztonságos tárolásuk.

6.2. Istállótrágya tároló

Istállótrágyát szigetelt alapú, a csurgalékvíz összegyűjtésére szolgáló gyűjtőcsatornákkal és aknával ellátott trágyatelepen kell tárolni. A csurgalékvíz a hígtrágyával azonos módon használható fel, vagy a trágyára visszaöntözhető.

A tárolókapacitásnak elegendőnek kell lennie legalább 8 havi istállótrágya tárolására. Így biztosítható, hogy az istállótrágya optimális állapotban kerüljön felhasználásra.

Mélyalmos trágya — amennyiben nem ütközik más előírással — előzetes tárolás nélkül is kijuttatható. Abban az esetben, ha az előírások ezt nem teszik lehetővé, az istállótrágyával azonos módon kell tárolni és kezelni. A karámföld tárolása az istállótrágyával azonos módon történik. A karámok csurgalékvízének gyűjtését úgy kell megoldani, hogy az ne veszélyeztethesse a környezetet.

Ideiglenes trágyakazal, trágyaszarvas mezőgazdasági tábla szélén — legfeljebb 2 hónap időtartamra — olyan helyen alakítható ki elszivárgás elleni védelem nélkül, ahol

- a) a talajvíz legmagasabb szintje 1,5 m alatt van,
- b) felszíni víz nincs 100 m-en belül.

Ideiglenes trágyakazal nem létesíthető vízjárta területen, alagsóvezett mezőgazdasági tábla szélén.

A silótakarmányok tárolására szolgáló silótereket szigetelt aljzattal kell készíteni. Az érlelés során keletkező silólevet a csurgalékvízhez hasonlóan szivárgásmentes, szigetelt aknában kell gyűjteni, felhasználása során ügyelni kell rá, hogy ne szennyezhesse a vizeket.

7. Mezőgazdasági területek trágyázásának szabályai

A trágyakijuttatás során alapvető követelmény, hogy a nitrátkimosódás a lehető legkisebb legyen. Szakszerű a trágyázás, ha a talaj tulajdonságainak, tápanyag-ellátottságának, a környezeti feltételeknek és a természetű növény helyesen megválasztott termésszintjéhez tartozó tápanyagigénynek megfelelő adagban, megfelelő időben és módon, a trágya tápanyagtartalmának ismeretében történik.

A trágyázást pontos adagban és egyenletesen kell végezni, kerülve az átfedéseket. Így biztosítható a talaj fizikai, kémiai és biológiai tulajdonságaira gyakorolt kedvező hatás. Az egyenletes trágyaeloszlás érdekében a trágyaszóró gépek karbantartásáról rendszeresen gondoskodni kell.

7.1. Hígtrágya hasznosítása

Hígtrágya csak talajtani szakvéleményre alapozott talajvédelmi hatósági engedély birtokában juttatható ki mezőgazdasági területre. Az évente területegységre kijuttatható hígtrágya mennyiségét a hígtrágya tápanyagtartalma és a talaj fizikai, kémiai, vízgazdálkodási tulajdonságainak ismeretében, a természetű növény tápanyagigénye alapján úgy kell meghatározni, hogy a kijuttatott hígtrágya nitrogéntartalma hasznosuljon, és ne kerülhessen a vizekbe.

A szakvélemény készítése során a talajvíz vizsgálata is szükséges, ha a talajvíz legmagasabb szintje 7 méteren belül található.

A hígtrágya hasznosítására szolgáló terület talaját, továbbá a talajvíz szintjét és minőségét — elsősorban nitrát-tartalmát — 3 évente meg kell vizsgálni. A vizsgálat eredményeit meg kell küldeni a talajvédelmi hatóságnak.

7.2. Istállótrágya felhasználása

Az istállótrágya kijuttatásának jellemző ideje augusztus-november. Tavasszal az istállótrágya kijuttatás csak homoktalajon történhet.

Istállótrágyát, egyéb szerves trágyát elsősorban a szerves trágya-igényes növények alá kell kiszórni, melyek azt legjobban hasznosítják. A szántóföldi növények közül elsősorban a cukorrépa, a kukorica, az egynyári takarmánynövények és a repce tartozik ide.

A kijuttatott istállótrágyát lehetőleg azonnal, de legfeljebb 14 napon belül a talaj felső szerkezetes rétegébe egyenletesen be kell dolgozni.

A trágyakijuttatást úgy kell ütemezni, hogy lehetőleg a tél beállta előtt a trágyatároló kiürüljön.

Talajcsővezett területen fokozott gondot kell fordítani a trágyázás szakszerűségére, mivel a kimosódás veszélye itt nagyobb.

7.3. Műtrágyázás szabályai

Műtrágyát talajvizsgálatokra alapozott számítások alapján lehet felhasználni. A talaj tápanyagvizsgálatát legalább 5 évente, gyepek esetében legalább 10 évente kell elvégeztetni.

A gazdaságos, környezetvédelmi szempontból biztonságos műtrágyaadag számításakor figyelembe kell venni a talaj tápanyagellátottságát, a növény tápanyagigényét, az elővetemény hatását és a korábban kijuttatott szerves trágya nitrogénigény csökkentő hatását.

Nitrogén műtrágyát akkor kell adagolni, amikor a növény legjobban képes azt hasznosítani. Összel csak akkor lehet kiadni, ha a területen levő növény hasznosítani tudja.

⁴ 33/2000. (III. 17.) Korm. rendelet.

8. Egyéb követelmények

8.1. Erózió

Erózióknak kitett területen törekedni kell a minél nagyobb növényborítottságra, különösen a tavaszi és őszi csapadékos időszakokban.

Ennek érdekében őszi növények vetését olyan korán kell végezni, hogy tél elejére legalább 25%-os növényborítottság alakuljon ki, illetve betakarítás után a növényi maradványokat a táblán kell hagyni.

Az erózió elleni agrotechnikai védelem fontos módja a talaj szerkezetességének megóvása, helyes talajműveléssel szükség esetén mélylazítással. A mélylazítás növeli a talaj vízbefogadóképességét, ezzel csökken az elfolyás veszélye.

8.2. Öntözés

Öntözés csak öntözési talajtani szakvélemény és az erre alapozott műszaki terv alapján kiadott vízjogi engedéllyel végezhető.

Az éves öntözővíz-szükségletet, az egyszerre kiadható öntözővíz mennyiségét, az öntözés intenzitását a talaj fizikai, vízgazdálkodási tulajdonságai, valamint az öntözendő

növény vízigénye alapján a talajtani szakvéleményben kell meghatározni.

A víz mozgását a talajban a talaj pórusrendszere, a gravitációs, kapilláris és adszorpciós erők együttesen határozzák meg. Az öntözési normát úgy kell megállapítani, hogy a talajba jutott víz beszivárgása folyamatos legyen az öntözés során. A talaj maximális vízkapacitásánál több víz nem juttatható ki egyszerre, mivel az tócsásodáshoz, majd gyenge vízáteresztő képességű talajon lefolyáshoz vezethet. Jó vízáteresztő képességű, gyenge víztartó képességű talaj esetében viszont a víz a gyökérszóna alá szivárog, ezzel növelve a tápanyagok bemosódásának veszélyét.

Törekedni kell a növény igényét is kielégítő kis vízadagú, de gyakoribb öntözésre.

Az öntözést legkésőbb akkor kell megkezdeni, amikor a talaj nedvességtartalma a szabadföldi vízkapacitás 50%-ára csökken. Szárabb talaj esetén nagy a veszélye annak, hogy az öntözés kezdetén, a talajban képződött repedések mentén a tápanyagok — elsősorban a nitrogén — lemosódnak.

Az öntözött terület talaját, valamint a talajvíz szintjét és minőségét — amennyiben 7 méteren belül elérhető — 5 évente ellenőriztetni kell.

2. számú melléklet a 49/2001. (IV. 3.) Korm. rendelethez

A nitrátérzékeny területen lévő települések listája

Aba	Alsópáhok	Baj	Balatonföldvár
Abádszalók	Alsószentmárton	Baja	Balatonfüred
Abaliget	Alsótelekes	Bajna	Balatonfűzfő
Abasár	Alsózsolca	Bajót	Balatongyörök
Abaújlak	Ambrózfalva	Bak	Balatonhenye
Abaújszántó	Anarcs	Bakóca	Balatonkenese
Abda	Andornaktálya	Bakonya	Balatonkeresztúr
Ábrahámhegy	Andrásfa	Bakonybél	Balatonlelle
Ács	Annavölgy	Bakonyjákó	Balatonmagyaród
Adásztevel	Apácatorna	Bakonykoppány	Balatonmáriafürdő
Adony	Apátistvánfalva	Bakonykúti	Balatonőszöd
Adorjás	Apátvarasd	Bakonyána	Balatonrendes
Ágfalva	Apostag	Bakonyoszlop	Balatonszabadi
Aggtelek	Aranyosapáti	Bakonyzentkirály	Balatonszárszó
Agyagosszergény	Aranyosgadány	Bakonyzentlászló	Balatonszemes
Ajak	Arnót	Bakonyzücs	Balatonszentgyörgy
Ajka	Ároktő	Baktalórántháza	Balatonszepezd
Akasztó	Árpás	Baktüttös	Balatonszőlős
Alap	Ásványráró	Balassagyarmat	Balatonudvari
Alcsútdoboz	Aszófő	Balatonakali	Balatonújlak
Alibánfa	Babarszőlős	Balatonalmádi	Balatonvilágos
Almásháza	Babosdöbréte	Balatonberény	Balinka
Almáskamarás	Bácsalmás	Balatonboglár	Balogunyom
Alsóberecki	Bácsszentgyörgy	Balatoncsicsó	Balsa
Alsónémedi	Badacsonytomaj	Balatonederics	Bálványos
Alsónemesapáti	Badacsonytördemic	Balatonendréd	Bánd
Alsónyék	Bag	Balatonfenyves	Bánhorváti
Alsóörs	Bagod	Balatonfőkajár	Bánokszentgyörgy

Bánréve	Bódvaszilás	Csákvár	Dinnyeberki
Barabás	Bogád	Csanádalberti	Diósd
Baracska	Bogádmindszent	Csanádapáca	Dióskál
Baranyahidvég	Bogdása	Csanádpalota	Diósvizsló
Baranyajenő	Bogyiszló	Csányoszló	Dobronhegy
Baranyaszentgyörgy	Bókaháza	Csapi	Dombegyház
Barcs	Bokod	Csapod	Dombiratos
Barnag	Boldog	Csaroda	Dombóvár
Báta	Boldva	Csátalja	Dombrád
Bátaapáti	Bolhó	Csatár	Domony
Bátmonostor	Boncodföldre	Csebény	Dorog
Bátonyterenye	Bonyhád	Csehi	Döbrönte
Bátor	Borgáta	Csehimindszent	Döge
Bátorliget	Borota	Csemő	Dömös
Battonya	Borsodszirák	Csempezkopács	Dörgicse
Bátya	Borszörcsök	Csénye	Dötk
Batyk	Borzavár	Csepreg	Drágszél
Béb	Bozzai	Cserépfalu	Drávacsehi
Bejczygyertyános	Bozsok	Cserépváralja	Drávacsepely
Bekecs	Bő	Cserháthaláp	Drávafok
Békéscsaba	Bőcs	Cserkút	Dravagárdony
Bélapátfalva	Böde	Cserszegtomaj	Drávaiványi
Bélavár	Bögöt	Csesznek	Drávakeresztúr
Beloianisz	Bögöte	Csibrák	Drávapalkonya
Belsőárd	Bököny	Csikéria	Drávapiski
Benk	Bölcske	Csikóstóttós	Drávaszabolcs
Bérbaltavár	Bucuszentlászló	Csipkerek	Drávasztára
Beregdaróc	Budajenő	Csobaj	Drávatamási
Beremend	Budakalász	Csobánka	Dudar
Berente	Budakeszi	Csókakő	Duka
Berhida	Budaörs	Csokvaomány	Dunaalmás
Berzence	Budapest	Csolnok	Dunabogdány
Besence	Bugyi	Csomád	Dunaegyháza
Bezenye	Buj	Csombárd	Dunafalva
Bezeréd	Buzsák	Csonkahegyhát	Dunaharaszti
Bicsérd	Bük	Csopak	Dunakeszi
Bicske	Bükkaranyos	Csór	Dunakiliti
Biharkeresztes	Bükkmogyorósd	Csorvás	Dunapataj
Bikal	Bükkösd	Csöde	Dunaremete
Biri	Bükkszék	Csömend	Dunaszeg
Bisse	Bükkzentkereszt	Csömör	Dunaszentbenedek
Boba	Bükkzsérc	Csöngye	Dunaszentgyörgy
Bocföldre	Bürös	Csősz	Dunaszentmiklós
Bocskai kert	Cece	Csővár	Dunaszentpál
Bodajk	Cegléd	Dabas	Dunasziget
Bodmér	Cellőmölök	Dabronc	Dunaújváros
Bodolyabér	Chernelházadamonya	Dág	Dunavecse
Bodony	Cigánd	Dámóc	Dusnok
Bodorfa	Cikó	Dány	Dúzs
Bodrog	Cún	Darnózseli	Ebergőc
Bodroghalom	Csabaszabadi	Dávod	Ecséd
Bodrogkeresztúr	Csabrendek	Debrecen	Ecsér
Bodrogkisfalud	Csajág	Decs	Edelény
Bodrogolaszi	Csákány	Dédestapolcsány	Edve
Bódvalenke	Csákánydoroszló	Dejtár	Eger
Bódvarákó	Csákberény	Devecser	Egeraracs

Egerbocs	Fertőszéplak	Gyöngyöshalász	Hetefejércse
Egercsehi	Foktő	Gyöngyösmellék	Hetvehely
Égerszög	Folyás	Gyöngyössolymos	Hetyefő
Egervár	Fonyód	Győr	Heves
Egervölgy	Fót	Györgytarló	Hévíz
Egyek	Főnyed	Györköny	Hévízgyörk
Egyházashalu	Füle	Györladamér	Hidas
Egyházasgerge	Fülesd	Győröcske	Hidegkút
Egyházasharaszti	Füzér	Győrság	Hidegség
Egyházashetye	Füzesabony	Győrújfalú	Hidvégdó
Egyházaskesző	Gáborján	Győrvár	Hirics
Egyházaskozár	Gadány	Győrzámoly	Hodász
Elek	Gadna	Gyugy	Hollád
Emőd	Galambok	Gyula	Homokbödöge
Encs	Galgaguta	Gyulakeszi	Homokmégy
Endrőc	Galgahévíz	Gyúró	Hosszúpereszteg
Enying	Galvács	Gyüre	Hosszúvíz
Eperjeske	Gamás	Gyűrűs	Hottó
Eplény	Ganna	Hács	Hövej
Epöl	Gánt	Hagyárosbörönd	Ibrány
Ercsi	Gara	Hahót	Igal
Érd	Garabonc	Hajdúsámson	Iharosberény
Erdőkertes	Gárdony	Hajdúszoboszló	Ikervár
Erdősmecske	Gávavencsellő	Hajmáskér	Iklanberény
Érsekcsanád	Géderlak	Hajós	Ikrény
Érsekhalma	Gelénes	Halastó	Imola
Esztergályhorváti	Gellénháza	Halászi	Inke
Esztergom	Gencsapáti	Halásztelek	Ipolytarnóc
Fácánkert	Gerendás	Halimba	Ipolyvece
Fadd	Gerjen	Harc	Isaszeg
Fajsz	Gersekarát	Harkány	Ispánk
Farkasgyepű	Gesztely	Hárskút	Iszkaszentgyörgy
Fehérgyarmat	Gesztleréd	Harta	Isztimér
Fehérvárcsurgó	Gétye	Hatvan	Ivánbattyán
Feketeerdő	Gilvánfa	Hédervár	Ivánc
Felcsút	Girincs	Hegyeshalom	Ivánca
Felsőberecki	Gógánfa	Hegyeshalom	Jágónak
Felsőegerszeg	Golop	Hegyháthodász	Jákfa
Felsőjánosfa	Göd	Hegyhátszentjakab	Jánd
Felsőörs	Gödöllő	Hegyhátszentpéter	Jánoshalma
Felsőpáhok	Gömörszőlős	Hegykő	Jánosháza
Felsőpakony	Gönc	Hegymagas	Jánossomorja
Felsőrajk	Görbeháza	Hegyszentmárton	Jásd
Felsőszentiván	Görgeteg	Hejőbába	Jászberény
Felsőszentmárton	Gősfá	Hejőkeresztúr	Jászfelsőszentgyörgy
Felsőtárkány	Gulács	Hejőkürt	Jászfényszaru
Felsőtelekes	Gyál	Hercegekút	Jéke
Felsőszolca	Gyanógergye	Hercegszántó	Jósvafő
Fényeslitke	Gyékényes	Heréd	Kaba
Fenyőfő	Gyenesdiás	Héreg	Kács
Fertőboz	Gyepükaján	Herend	Kajászó
Fertőd	Gyermely	Heresznye	Kajdacs
Fertőendréd	Gyód	Hernádkak	Kákics
Fertőhomok	Gyöngyfa	Hernádnémeti	Kallósd
Fertőrákos	Gyöngyös	Hernádszentandrás	Kállósemjén
Fertőszentmiklós	Gyöngyösfalu	Hernyék	Kalocsa

Káloz	Kéthely	Kölcse	Lúzsok
Kamond	Kétújfalu	Kölesd	Madocsa
Kánó	Kevermes	Kölked	Maglód
Kapolcs	Kimle	Kömlőd	Mágocs
Kápolnásnyék	Kincsesbánya	Kömörő	Magosliget
Kaposszekcső	Királyszentistván	Körmend	Magyaralmás
Kaposvár	Kisapáti	Környe	Magyarbánhegyes
Káptalanfa	Kisar	Kőröshegy	Magyardombegyház
Káptalantóti	Kisbabet	Kőszárhegy	Magyaregregy
Kapuvár	Kisbajcs	Kőszeg	Magyargencs
Karád	Kisbajom	Kötcse	Magyarhertelend
Karakó	Kisberény	Kővágóórs	Magyarmecske
Karakószörcsök	Kisberzseny	Kővágószőlős	Magyarszék
Karcsa	Kisbeszterce	Kővágótóttós	Magyartelek
Karmacs	Kisbodak	Köveskál	Majs
Karos	Kisbucsa	Kunágota	Makád
Kastélyosdombó	Kiscsécs	Kunmadaras	Maklár
Kaszaper	Kisdombegyház	Kunsziget	Malomsok
Kávás	Kisgyőr	Kup	Mályinka
Kazincbarcika	Kisharsány	Kurd	Mándok
Kecel	Kisjakabfalva	Külsősárd	Mánfa
Kecskéd	Kiskőrös	Küngös	Mány
Kehidakustány	Kiskunhalas	Lábatlan	Marcali
Kékcse	Kiskutas	Lábod	Marcaltó
Kéked	Kisláng	Lácacséke	Márfa
Kékkút	Kisléta	Lakhegy	Máriakálnok
Keléd	Kislőd	Lakócsa	Máriakéménd
Kelevíz	Kismányok	Látrány	Máriapócs
Kemecse	Kismaros	Leányfalu	Márkó
Kemendollár	Kisoroszi	Leányvár	Markóc
Kemeneshőgyész	Kispáli	Lébény	Marócsa
Kemeneskápolna	Kisrákos	Legyesbénye	Márokpapi
Kemenesmagasi	Kisrécse	Lénárddaróc	Martonvásár
Kemenesmihályfa	Kisrosvágy	Lengyeltóti	Martonyi
Kemenespálfa	Kissomlyó	Lenti	Mátészalka
Kemenessömjén	Kisszentmárton	Lepsény	Mátraszőlős
Kemenesszentmárton	Kistapolca	Lesencefalu	Mátraverebély
Kemenesszentpéter	Kistarcsa	Lesenceistvánd	Mátyus
Keménfa	Kistolmács	Lesencetomaj	Máza
Kémes	Kistótfalu	Létavértes	Mecseknádasd
Kemse	Kisunyom	Letenye	Mecser
Kenéz	Kisvárda	Levél	Medgyesbodzás
Kenézlő	Kisvarsány	Libickozma	Medgyesegyháza
Kenyeri	Kisvásárhely	Ligetfalva	Medina
Kerecseny	Kolontár	Lipót	Meggyeskovácsi
Kereki	Komjáti	Litér	Megyehid
Kerepes	Komló	Litke	Megyer
Kerkabarabás	Komoró	Lócs	Méhtelek
Kerkateskánd	Korlát	Lókút	Mencshely
Kérsemjén	Koroncó	Lónya	Mende
Keszeg	Kórós	Lórév	Mérges
Kesznyéten	Kosd	Lovas	Mersevát
Keszthely	Kótaj	Lovasberény	Mesterháza
Kesztölc	Kovácsszénája	Lőkősháza	Mesteri
Keszü	Kovácsvágás	Lövőpetri	Mesztegyő
Kétegyháza	Köcsk	Ludányhalászi	Mezőcsokonya

Meződ	Nagyharsány	Nick	Pácsony
Mezőhegyes	Nagykálló	Nikla	Padár
Mezőkovácsháza	Nagykamarás	Nóráp	Páka
Mezőladány	Nagykanizsa	Noszvaj	Pakod
Mezőlak	Nagykapornak	Nova	Pákozd
Mezőszemere	Nagykorpád	Nyékládháza	Paks
Mezőszentgyörgy	Nagykovácsi	Nyergesújfalu	Palé
Mezőtárkány	Nagykutas	Nyírád	Pálháza
Miháld	Nagylózs	Nyírbátor	Páli
Mihálygerge	Nagymányok	Nyíregyháza	Palkonya
Mike	Nagymaros	Nyírgyulaj	Pálmajor
Mikosszéplak	Nagynyárád	Nyírlövő	Paloznak
Milota	Nagypáli	Nyírmada	Pamuk
Mindszentgodisa	Nagypall	Nyírtelek	Pankasz
Mindszentkállya	Nagypirit	Nyőgér	Pannonhalma
Misefa	Nagyrada	Nyúl	Pányok
Miske	Nagyrákos	Óbánya	Panyola
Miskolc	Nagyrécese	Óbudavár	Pap
Mogyoród	Nagyréde	Ócsa	Pápa
Mogyorósbánya	Nagyrozvagy	Ófalu	Pápakovácsi
Moha	Nagysáp	Okorág	Pápoc
Mohács	Nagysimonyi	Olaszfa	Páprád
Mohora	Nagyszakácsi	Olaszfalu	Parád
Molnári	Nagytálya	Olaszliszka	Parádsasvár
Mónosbél	Nagytarcsa	Olcsva	Parasznya
Monostorapáti	Nagytevel	Olcsvaapáti	Paszab
Monoszló	Nagytilaj	Onga	Pásztó
Monyoród	Nagytótfalu	Orbányosfa	Pat
Mór	Nagyvarsány	Ordacsehi	Pátka
Mórichida	Nagyvázsony	Ordas	Patvarc
Mosdós	Nagyvisnyó	Orfalu	Páty
Mosonmagyaróvár	Nekézseny	Orfű	Pázmánd
Mosonszentmiklós	Nemesapáti	Orosháza	Pázmándfalu
Mosonszolnok	Nemesbikk	Oroszlány	Pécel
Mőcsény	Nemesborzova	Oroszló	Pecöl
Múcsony	Nemesbük	Orosztony	Pécs
Nábrád	Nemesdéd	Ostffyasszonyfa	Pécsely
Nadap	Nemesgörszőny	Ostoros	Pécsvárad
Nádudvar	Nemesgulács	Oszkó	Pellérd
Nagyar	Nemeshany	Oszlár	Pénzesgyőr
Nagyatád	Nemeshetés	Osztopán	Penyige
Nagybajcs	Nemeskeresztúr	Ozmánbük	Perbál
Nagybajom	Nemeskocs	Öcs	Perkupa
Nagybánhegyes	Nemeskolta	Öcsény	Péteri
Nagybaracska	Nemesládony	Órbottyán	Pétervására
Nagybarca	Nemesnádudvar	Öregcsertő	Pétfürdő
Nagycsány	Nemesrádó	Öreglak	Pethőhenye
Nagycsécs	Nemessándorháza	Órimagyarósd	Petőháza
Nagycepely	Nemesszentandrás	Óriszentpéter	Petőmihályfa
Nagydobos	Nemesvámos	Örkény	Pilisborosjenő
Nagydorog	Nemesvid	Örvényes	Piliscsaba
Nagyér	Nemesvita	Ósagárd	Piliscsév
Nagyesztergár	Németbánya	Öskü	Pilisjászfalu
Nagygörbő	Németfalu	Öttevény	Pilisszántó
Nagygyimót	Neszmély	Pácin	Pilisszentiván
Nagyhalász	Nézsza	Pacsa	Pilisszentkereszt

Pilisszentlászló	Rezi	Sirok	Szalonna
Pilisvörösvár	Ricse	Sitke	Szamosangyalos
Pinnye	Rigács	Sobor	Szamosatárfalva
Piskó	Rinyakovácsi	Solt	Szántód
Pitvaros	Rinyaszentkirály	Sóly	Szany
Pócsmegyer	Röjtökmuzsaj	Solymár	Szaporca
Pogányszentpéter	Rudabánya	Somlójenő	Szár
Pókaszpetk	Rum	Somlónásárhely	Szárliget
Polgár	Ruzsa	Somogybabod	Szarvaskend
Polgárdi	Sajóecseg	Somogybükkösd	Szászvár
Pomáz	Sajóivánka	Somogyfajsz	Szatmárcseke
Porpác	Sajókeresztúr	Somogysámson	Szécsény
Porrogszentkirály	Sajólád	Somogysárd	Szécsisziget
Porrogszentpál	Sajóörös	Somogysimonyi	Szederkény
Porva	Sajópetri	Somogyszentpál	Szedres
Potony	Sajósenye	Somogyszil	Szegerdő
Pölöske	Sajószentpéter	Somogytúr	Szegi
Pörboly	Sajószöged	Somogyvámos	Szegilong
Pördefölde	Sajóvelezd	Somogyvár	Székelyszabar
Pötréte	Sajtoskál	Somogyzsitfa	Székesfehérvár
Pula	Salföld	Soponya	Szekszárd
Pusztaföldvár	Salgótarján	Sopron	Szendehely
Pusztahencse	Salomvár	Sopron-Balf	Szendrő
Pusztakovácsi	Sály	Sopron-Sopronkőhida	Szentantalfa
Pusztamiske	Sámod	Sopron-Tóhalom	Szentbékálla
Pusztamonostor	Sand	Sorkifalud	Szentborbás
Pusztatottlaka	Sárazsáday	Sorkikápolna	Szentegát
Pusztaszemes	Sárfimizdó	Sorokpolány	Szentendre
Pusztaszentlászló	Sárhida	Sóskút	Szentgál
Pusztavacs	Sárisáp	Sósvertike	Szentgyörgyvár
Pusztavám	Sárkeresztos	Sótony	Szentimrefalva
Pusztazámor	Sárkeresztúr	Söjtör	Szentjakabfa
Püski	Sármellék	Söpte	Szentkirályszabadja
Rábacsécsény	Sárospatlak	Söréd	Szentlőrinc
Rábakecöl	Sárpilis	Sukoró	Szenyér
Rábapatona	Sarród	Sumony	Szeremle
Rábapaty	Sárszentágota	Sükösd	Szerencs
Rábasebes	Sárvár	Sülysáp	Szergény
Rábaszentandrás	Sásd	Sümeg	Szigetbecse
Rábaszentmihály	Sáska	Süttő	Szigetcsép
Rábaszentmiklós	Sáta	Szabadi	Szigethalom
Rábatöttös	Sátoraljaújhely	Szabadkígyós	Szigetmonostor
Ráckeresztúr	Sávoly	Szabadszentkirály	Szigetszentmárton
Ráckeve	Sé	Szabás	Szigetszentmiklós
Rajka	Sellye	Szabolcs	Szigetújfalu
Rakacszend	Semjén	Szabolcsveresmart	Szigliget
Rakamaz	Sénye	Szada	Szilalom
Ráksi	Seregélyes	Szakáld	Szil
Raposka	Siklós	Szakály	Szilaspogony
Rédics	Siklósnagyfalu	Szadmár	Szilvásvár
Rém	Sima	Szaknyér	Szin
Répáshuta	Simaság	Szakoly	Szinpetri
Répcelak	Simonfa	Szakony	Szirák
Resznek	Sióagárd	Szalafő	Szirmabesenyő
Révfülöp	Siófok	Szalapa	Szob
Révleányvár	Siójut	Szalkszentmárton	Szólád

Szombathely	Tiszabezdéd	Tököl	Vásárosmiske
Szomód	Tiszacsécsé	Tura	Vásárosnamény
Szomor	Tiszacsege	Túristvándi	Vasboldogasszony
Szőc	Tiszacsermely	Túrony	Vaskút
Szőce	Tiszadada	Tuzsér	Vaspör
Szőgliget	Tiszaderzs	Türje	Vászoly
Szőkedencs	Tiszadob	Tüskevár	Vasszécseny
Szőlősárdó	Tiszadorogma	Udvar	Vát
Szőlősgyörök	Tiszaeszlár	Ugod	Vázsnok
Szörény	Tiszafüred	Újbarok	Vecsés
Szúcs	Tiszagyulaháza	Újkenéz	Végegyháza
Szuhogy	Tiszaigar	Újkér	Vejtí
Tabajd	Tiszakanyár	Újkígyós	Vékény
Tagyon	Tiszakarád	Újrónafő	Velem
Tahitótfalu	Tiszakerecseny	Újszentmargita	Velence
Tákos	Tiszakeszi	Újtelek	Velény
Taktabáj	Tiszakóród	Újtikos	Vének
Taktakenéz	Tiszaladány	Újvárfalva	Vép
Taliándörög	Tiszalök	Ukk	Vereb
Tállya	Tiszamogyorós	Úny	Veresegyház
Tanakajd	Tiszanagyfalu	Uppony	Verőce
Táplánszentkereszt	Tiszaörs	Uraiújfalu	Vértesacsá
Tapolca	Tiszapalkonya	Uri	Vértesboglár
Tapsony	Tiszaszalka	Urkút	Vértessomló
Tar	Tiszaszentimre	Uszka	Vértestolna
Tardos	Tiszaszentmárton	Uszód	Vértesszőlős
Tarján	Tiszatarjos	Uzsa	Vése
Tarnaszentmária	Tiszatarján	Üllő	Veszprém
Tárnok	Tiszatelek	Üröm	Veszprémfajs
Tarpa	Tiszaújváros	Vác	Veszprémgalsa
Tarrós	Tiszavasvári	Vácegres	Vigántpetend
Táska	Tiszavid	Vácszentlászló	Villány
Tass	Tivadar	Vág	Villánykövesd
Tát	Tófej	Vágáshuta	Vilonya
Tata	Tokaj	Vaja	Vindornyafok
Tatabánya	Tokod	Vajdác	Vindornyalak
Teklafalu	Tokodaltáró	Vajszló	Vindornyaszlós
Telekes	Tokorcs	Vál	Visegrád
Telekgerendás	Tolcsva	Valkó	Viss
Teleki	Told	Vállus	Visz
Telki	Tolna	Vámosatya	Viszák
Tengelic	Tolnanémedi	Vámosmikola	Vitnyéd
Tengeri	Tomajmonostora	Vámosújfal	Vízvár
Teresztenye	Tompa	Vámoszabadi	Vizsoly
Tés	Tompaládony	Váralja	Vokány
Tésa	Tordas	Varászló	Vonyarcvashegy
Tésénfa	Tormásliget	Várbalog	Vöckönd
Teskánd	Tornakápolna	Varbó	Vönöck
Tihany	Tornanádaska	Varbóc	Vöröstó
Tikos	Tornaszentandrás	Várgesztes	Vörs
Tilaj	Tornyospálca	Várkesző	Zádor
Timár	Torony	Városlőd	Záhony
Tinnye	Tótkomlós	Várpalota	Zákány
Tiszaadony	Tótszerdahely	Várvölgy	Zalaapáti
Tiszabecs	Tótújfalu	Vasad	Zalabér
Tiszabercel	Tótvázsony	Vásárosdombó	Zalaboldogfa

Zalacsány	Zalaköveskút	Zalaszentjakab	Zámoly
Zalacséb	Zalalövő	Zalaszentlászló	Zánka
Zalaegerszeg	Zalameggyes	Zalaszentlőrinc	Zemplénagárd
Zalaerdőd	Zalamerenye	Zalaszentmárton	Zengővárkony
Zalagyömörő	Zalasárszeg	Zalaszentmihály	Zichyújfalu
Zalahaláp	Zalaszabar	Zaláta	Ziliz
Zalaháshágy	Zalaszántó	Zalaújlak	Zirc
Zalaigrice	Zalaszegvár	Zalavár	Zók
Zalaistvánd	Zalaszentgrót	Zalavég	Zsámbék
Zalakaros	Zalaszentgyörgy	Zalkod	Zsámbok
Zalacomár	Zalaszentiván	Zamárdi	Zsenyve
			Zsurk

3. számú melléklet a 49/2001. (IV. 3.) Korm. rendelethez

A mezőgazdasági tevékenységet folytatók kötelező adatszolgáltatásához szükséges adatlap

MINTA

1. A mezőgazdasági tevékenységet folytató adatai

Név	
Egységes statisztikai számjel	
Adószám vagy adóazonosító	
Székhely	
Kapcsolattartó személy neve, telefonszáma	

2. Az állattartó telep adatai

Az állattartó telep neve	
Az állattartó telep címe	

2.1. Az állatállomány az állattartás típusa szerint december 31-én

Állatfaj ⁵		Állattartás típusa ⁶		Állatlétszám
megnevezés	kód	megnevezés	kód	darab

⁵ Az állatfaj megadásánál: ló — 01; tejelő tehén — 02, hízó marha — 03, tenyész szarvasmarha — 04, borjú 1 éves korig — 05; hízósertés — 06, sertésenyészállat — 07, malac — 08; tojó tyúk — 09, tyúk (broiler) — 10, pulyka — 11, liba — 12, kacska — 13; juh, kecske — 14, egyéb — 15.

⁶ Az állattartás típusa megnevezésénél: hígtrágyás — 01, almos — 02, mélyalmos — 03, legeltetési — 04, karám/kifutó — 05, egyéb — 06.

2.2. Az év folyamán keletkezett és a december 31-én tárolt trágya mennyisége⁷

Keletkezett hígtrágya	Tárolt hígtrágya		Keletkezett istállótrágya	Tárolt istállótrágya		Tárolt N műtrágya	
	m ³	m ³ kód ⁸		tonna	tonna kód ⁸	hatóanyag, kg	kód ⁸

3. A trágyakijuttatás adatai az adatszolgáltatás évében⁹

Művelési ág ¹⁰	Terület, ha	Érintett települések felsorolása

Tábla azonosítója	Terület ha	Kijuttatott hígtrágya m ³ /ha	Kijuttatott istállótrágya tonna/ha	Kijuttatott N műtrágya kg/ha	Kijuttatott N műtrágya hatóanyag, kg/ha	Szerves trágyával kijuttatott N kg/ha
Összesen						

Dátum:.....

.....
cégszerű aláírás

⁷ Megjegyzés: Ha ugyanazt a fajta anyagot többféle módon is tárolják (pl. földmedencében és szigetelt medencében is), akkor a mennyiségeket külön-külön kell megadni.

⁸ A tárolás módja megadásánál: hígtrágya szigetetlen földmedencében vagy felszíni mélyedésben — 01, hígtrágya vízzáróan szigetelt földmedencében — 02, hígtrágya falazott (épített), szigetetlen medencében — 03, hígtrágya falazott (épített), vízzáróan szigetelt medencében — 04, egyéb hígtrágya tárolás — 05, trágyaszarvas — 06, trágyatelep szilárd alapon a csurgalékvizek összegyűjtése nélkül — 07, trágyatelep szilárd alapon a csurgalékvizek összegyűjtésével — 08, egyéb istállótrágya tárolás — 09, műtrágya tároló szigetelt aljzat és fedél nélkül — 10, műtrágya tároló szigetelt aljzat nélkül fedéllel — 11, műtrágya tároló szigetelt aljzattal fedél nélkül — 12, műtrágya tároló szigetelt aljzattal és fedéllel — 13, híg műtrágya tároló tartály — 14, egyéb — 15.

⁹ Művelési áganként külön oldalon kell megadni, ennek az oldalnak a másolásával. Elegendő az utolsó oldalt aláírni.

¹⁰ 01 — szántó, 02 — rét, legelő, 03 — gyümölcsös, 04 — szőlő.

A Kormány 50/2001. (IV. 3.) Korm. rendelete

a szennyvizek és szennyvíziszapok mezőgazdasági felhasználásának és kezelésének szabályairól

A Kormány — a hulladékgazdálkodásról szóló 2000. évi XLIII. törvény 59. §-a (1) bekezdésének *p*) pontjában kapott felhatalmazás alapján — a következőket rendeli el.

1. §

A szabályozás célja, hogy egyes szennyvizek és szennyvíziszapok mezőgazdasági területen való szakszerű felhasználásával elkerülhetővé váljanak a talajra, a felszíni és felszín alatti vizekre, valamint az emberek egészségére, a növényekre és az állatokra gyakorolt káros hatások.

2. §

A rendelet szabályozza a szennyvízelvezető művel összegyűjtött és szennyvíztisztító műben tisztított szennyvíz, illetve kezelt szennyvíziszap mezőgazdasági területre történő kijuttatását, illetve felhasználásának szakmai feltételeit, ideértve a gyűjtött és kezelt települési folyékony hulladékok mezőgazdasági felhasználásának feltételeit is.

3. §

A rendelet alkalmazásában

a) iszapok: a települési szennyvíz tisztítása során keletkező és az ehhez hasonló összetételű szennyvizeket kezelő egyéb szennyvíztisztító művekből származó iszapok és a települési folyékony hulladékok;

b) kezelt iszapok: biológiai, kémiai, illetve hőkezeléssel, tartós (legalább 6 hónapig tartó) tárolással vagy más kezeléssel nyert olyan iszapok, melyek szennyezőanyag tartalma e rendelet előírásainak megfelel, és amelyekben a kezelés hatására a fekál coli és a fekál streptococcus szám ml-ben mért mennyisége az eredeti érték tíz százaléka alá csökken (a továbbiakban: szennyvíziszap);

c) szennyvíz: az *a)* pont szerinti szennyvíztisztító művekben, a szennyvíz szennyező anyagainak eltávolítása, illetve lebontása után keletkező, e rendelet előírásainak megfelelő szennyezőanyag tartalmú víz;

d) nyersiszap: a szennyvíztisztító művekben kizárólag mechanikai tisztítás során, az előülepítőben keletkező, kezelés nélkül nyert iszap;

e) mezőgazdasági terület: az a külterületi földrészlet, amelyet a település külterületén az ingatlan-nyilvántartásban szántó, szőlő, gyümölcsös, kert, rét és legelő művelési ágban tartanak nyilván;

f) gyűjtő tároló: megfelelő műszaki védelemmel ellátott tárolóhely, amelyet mezőgazdasági művelés alól kivont területen a kezelt szennyvíziszap mezőgazdasági felhasználására szolgáló terület közelében alakítanak ki, és a kijuttatás előtti, a hatósági engedélyben meghatározott időtartamú tárolást szolgálják;

g) ökológiai gazdálkodás: a mezőgazdasági termékek és élelmiszerek ökológiai követelmények szerinti előállításával kapcsolatos gazdálkodás a 140/1999. (IX. 3.) Korm. rendelet előírásai alapján;

h) mezőgazdasági felhasználás: olyan tevékenység, ami szennyvíznek, szennyvíziszapnak mezőgazdasági terület talajára történő kijuttatását, illetve bedolgozását célozza;

i) engedélyes: a 4. § szerinti hatósági engedéllyel rendelkező földhasználó vagy a szennyvíztisztító mű, szennyvízkezelő berendezés üzemeltetője.

4. §

(1) A mezőgazdasági területen csak a 3. § *b)* pontja szerint kezelt szennyvíziszap és *c)* pontja szerint tisztított szennyvíz használható fel.

(2) Az (1) bekezdés szerinti szennyvíz és szennyvíziszap mezőgazdasági felhasználása engedélyhez kötött tevékenység, amit talajtani szakvélemény alapján a közegészségügyi, állategészségügyi, környezetvédelmi és vízügyi szakhatóság, valamint a települési — fővárosban a fővárosi — önkormányzat jegyzőjének hozzájárulásával az illetékes növényegészségügyi és talajvédelmi állomás (a továbbiakban: talajvédelmi hatóság) határozatban engedélyezhet, ha a kérelem megfelel a jogszabályban előírt feltételeknek.

(3) A (2) bekezdés szerint érintett szakhatóságok hozzájárulásukat a külön jogszabályban meghatározott talajtani szakvélemény ismeretében adják. A jegyző hozzájárulását adja a hatósági engedély kiadásához, ha a tevékenység a település feladataival összhangban van.

(4) A szennyvíz és szennyvíziszap mezőgazdasági felhasználása adott mezőgazdasági területre legfeljebb ötéves időtartamra engedélyezhető.

(5) A talajvédelmi hatóság határozatában csak a földhasználó hozzájárulásával felhasználásra tervezett területre engedélyezi a szennyvíz vagy szennyvíziszap kijuttatását, és egyidejűleg előírja annak feltételeit. Ha a földhasználó és a tulajdonosa nem azonos, akkor a földtulajdonos hozzájárulása is szükséges.

5. §

(1) A földhasználónak, illetve a szennyvíztisztító mű, szennyvízkezelő berendezés üzemeltetőjének a 4. § szerinti engedély kiadása iránti kérelmet a szennyvíz, szennyvíziszap felhasználására tervezett mezőgazdasági terület fek-

vése szerint illetékes talajvédelmi hatósághoz kell benyújtani az alábbiak szerint.

(2) A kérelem tartalmi követelményei:

a) a földhasználó neve, címe, a felhasználásra tervezett földterületének helyrajzi száma és területe,

b) a földhasználó hozzájárulása — ha a föld használója és a tulajdonosa nem azonos, a földtulajdonos hozzájárulása is — szükséges ahhoz, hogy az a) pont szerinti földterületen a szennyvíztisztító mű, szennyvízkezelő berendezés üzemeltetője, illetve megbízottja a szennyvíz, szennyvíziszap tervezett kijuttatását végezze,

c) a szennyvíztisztító mű, szennyvízkezelő berendezés üzemeltetője vagy megbízottja neve (címe, székhelye, telephelye).

(3) A kérelemhez mellékelni kell:

a) az első kijuttatást megelőző, a 6. § (1) bekezdés szerinti vizsgálatokra alapozott talajtani szakvéleményt, továbbá

b) az érintett közegészségügyi, állategészségügyi, környezetvédelmi és vízügyi szakhatósági hozzájárulást, valamint a földterület fekvése szerinti települési — fővárosban a fővárosi — önkormányzat jegyzőjének hozzájárulását.

6. §

(1) A szennyvíz, szennyvíziszap mezőgazdasági felhasználását megalapozó talajtani szakvélemény elkészítéséhez

a) a tervezett mezőgazdasági terület talajának és talajvizének az 1. számú mellékletben feltüntetett tulajdonságait,

b) a mezőgazdasági felhasználás előtt a kijuttatandó szennyvíznek vagy szennyvíziszapnak a 2. számú mellékletben foglalt jellemzőit

kell meghatározni.

(2) A talajvédelmi hatóság a talaj, a talajvíz, a szennyvíz, illetve a szennyvíziszap vizsgálatát a felszín alatti víz és a földtani közeg minőségi védelméhez szükséges határértékekről szóló 10/2000. (VI. 2.) KöM—EüM—FVM—KHVM együttes rendeletben (a továbbiakban: R.) meghatározott jellemzőkre is kiterjesztheti az abban foglalt (B) szennyezettségi határértéknek megfelelő egyedi határérték megállapításával.

(3) Egyes mutatók (állati-növényi zsiradék, összes alifás szénhidrogén, policiklusos aromás szénhidrogének, poliklórozott bifenilek) 2. számú melléklet szerinti vizsgálatától az érintett szakhatóság eltekinthet, ha külön vizsgálat nélkül is nyilvánvaló, hogy a felhasználandó szennyvíz, szennyvíziszap ezeket az anyagokat nem tartalmazhatja.

7. §

(1) Az 1. és 2. számú mellékletben felsorolt vizsgálatokat és mintavételt — ha erre szabvány vonatkozik — az abban meghatározott eljárások szerint kell végrehajtani.

(2) A vizsgálati eredményeket tartalmazó dokumentációban fel kell tüntetni az alkalmazott szabvány megnevezését és számát, ennek hiányában az alkalmazott eljárásról leírást kell csatolni.

(3) A szennyvíz, szennyvíziszap mintavételét, valamint a 6. §-ban előírt vizsgálatokat csak a mintavételre, illetve a vizsgálatokra akkreditált laboratóriumok végezhetik el.

8. §

(1) Tisztítatlan szennyvíz, nyersiszap, valamint a kezeletlen települési folyékony hulladék vagy más kezeletlen iszap a mezőgazdaságban nem használható fel.

(2) Termőföldön szennyvíziszap nem tárolható. A felhasználásra kijelölt mezőgazdasági területre csak az azonnal felhasználható és bedolgozható szennyvíziszap mennyiség szállítható ki. Amennyiben a szennyvíziszap mezőgazdasági felhasználásával összefüggő munkafolyamatok szervezése ezt indokolja, a 3. § f) pontja szerinti, hatóságilag engedélyezett gyűjtőtároló létesíthető.

(3) A szennyvíziszapot a talaj felszíne alá kell juttatni, ha a kijuttatás a talaj felszínére történik, azt azonnal be kell dolgozni.

9. §

(1) Szennyvíz, szennyvíziszap felhasználása tilos a zöldszénművelvények és a talajjal érintkező gyümölcsök termesztése esetében a termesztés évében, valamint az azt megelőző évben.

(2) Termő szőlő és bogyógyümölcs-, valamint intenzív, alacsony törzsű gyümölcsültetvényekben szennyvizet és szennyvíziszapot csak a vegetációs időn kívül lehet felhasználni. Hagyományos művelésű magas törzsű gyümölcsfák esetében a kijuttatás és a betakarítás között legalább hat hét várakozási idő szükséges.

(3) Szántóföldi növények termesztésére, valamint takarmánytermesztésre használt területen szennyvíziszap csak a betakarítás és a következő vetés közötti időszakban használható fel.

(4) A talaj szennyvízzel történő öntözése megengedhető a (3) bekezdésben foglaltak esetében a vegetációs időn belül is, de a kijuttatás befejezésétől a betakarításig legalább három hét várakozási időt kell betartani.

10. §

(1) Szennyvíz, szennyvíziszap nem használható fel olyan talajon, amely

a) a 3. számú mellékletben közölt értékeket, illetve a 6. § (2) bekezdése szerinti egyedi határértéket meghala-

dóan tartalmaz mérgező (toxikus) elemeket és károsanyagokat,

b) pH-értéke 5,5-nél alacsonyabb,

c) szélsőséges mechanikai összetételű, azaz durva homok (a leiszapolható rész kisebb, mint 10 százalék) vagy nehéz agyag (a leiszapolható rész nagyobb, mint 80 százalék),

d) termőrétegének vastagsága 60 centiméternél kevesebb,

e) talajvizének évi átlagos szintje 150 cm-nél magasabb, és a talajvízszint legmagasabb átlaga (a mértékadóan magas talajvízállások 5 éves átlagára vonatkoztatva) nem éri el a 100 centimétert,

f) felszíne fagyott, hóval borított (felszíni kijuttatás esetén), továbbá

g) vízzel telített.

(2) Ha a talaj pH-értéke 5,5—6,2 közötti, a felhasználás csak meszezés egyidejű alkalmazásával lehetséges.

(3) A 6 százaléknál nagyobb lejtésű területen szennyvíz, illetve folyékony szennyvíziszap felhasználása tilos. Víztelenített szennyvíziszapot (ha szárazanyag tartalma több mint 25 százalék) csak 12 százaléknál kisebb lejtésű területen lehet felhasználni.

11. §

Tilos a szennyvíz vagy szennyvíziszap mezőgazdasági felhasználása, ha azokban a mérgező (toxikus) elemek vagy károsanyagok koncentrációja meghaladja a 4—5. számú mellékletekben közölt határértékeket.

12. §

(1) Tilos a szennyvíz, szennyvíziszap felhasználása védett természeti területen, továbbá azon a földrészleten, ahol ökológiai gazdálkodást folytatnak.

(2) Tilos a szennyvíziszap felhasználása a rét és legelő művelési ágban hasznosított mezőgazdasági területen.

(3) A felszíni vizek külön jogszabályban meghatározott parti sávjában és hullámterében, árvíz és belvíz, valamint a fakadó és szivárgó vizek által veszélyeztetett és vízjárta mezőgazdasági területeken szennyvíz és szennyvíziszap nem használható fel.

(4) Az ivóvízbázisok védőterületén a szennyvíz és szennyvíziszap elhelyezésének külön jogszabályban — a vízbázisok, a távlati vízbázisok, valamint az ivóvízellátást szolgáló vízi létesítmények védelméről szóló 123/1997. (VII. 18.) Korm. rendeletben — megállapított szabályait e rendeletben foglalt előírásokkal együttesen kell alkalmazni.

(5) Tilos a szennyvíz, szennyvíziszap felhasználása azokon a karsztos területeken, ahol a felszínen vagy 10 méteren belül a felszín alatt mészkő, dolomit, mész- és dolomitmárga képződmények találhatók.

(6) Szennyvizek és szennyvíziszapok mezőgazdasági felhasználása esetén legalább háromszáz méter védőtávolságot kell tartani a lakott területtől, illetve a lakóépülettől, valamint az erdő művelési ágban lévő területtől. Ha a felhasználásra kijelölt mezőgazdasági terület olyan földterülettel érintkezik, ahol tilos a szennyvíz és szennyvíziszap mezőgazdasági felhasználása, legalább háromszáz méter védőtávolságot szintén be kell tartani.

13. §

(1) A felhasználható szennyvíz és a folyékony szennyvíziszap mennyiségét elsősorban a talaj vízgazdálkodási tulajdonságai, a vízháztartási mérleg, a szennyvíz és a folyékony szennyvíziszap mérgező (toxikus) elem és károsanyag-, valamint tápanyagtartalma, továbbá a természeti kívánt növény víz- és tápanyag- (elsősorban nitrogén) igénye alapján kell meghatározni.

(2) A felhasználás módját, gyakoriságát, a felhasználható szennyvíz, valamint a szennyvízzel kiadható mérgező (toxikus) elemek és károsanyagok mennyiségét a talaj legfeljebb 25 cm-es művelési mélységére elvégzett terhelhetőségi számítások alapján a talajtani szakvéleményben kell rögzíteni.

(3) A felhasználható szennyvíziszap mennyiségét az abban levő nitrogén, mérgező (toxikus) elem és károsanyag-tartalom alapján kell meghatározni a talaj tápelem-ellátottsága, valamint a természeti kívánt növény tápanyag-igénye figyelembevételével.

(4) A felhasználás módját, a felhasználható szennyvíziszap mennyiségét, az azzal kiadható tápanyagok, mérgező (toxikus) elemek és károsanyagok mennyiségét a (2) bekezdésben meghatározott számítások alapján a talajtani szakvéleményben kell meghatározni.

(5) A szennyvíz, illetve szennyvíziszap mezőgazdasági felhasználása során úgy kell eljárni, hogy az ne eredményezzen a talajban és a felszín alatti vízben az R-ben meghatározott (B) szennyezettségi határértéknél kedvezőtlenebb állapotot.

14. §

(1) A mezőgazdasági területre évente, hektáronként kijuttatható mérgező (toxikus) elemek és károsanyagok mennyisége nem haladhatja meg a 6. számú mellékletben meghatározott értékeket.

(2) A mezőgazdasági területen szennyvízzel, illetve a szennyvíziszappal kijuttatott összes nitrogén mennyisége

nem haladhatja meg évente a 170 kg/ha értéket. Ha az adott területen a szennyvíziszap kijuttatásának évében még szerestrágyázást is végeznek, a kijuttatott összes nitrogén mennyisége évente nem lehet több, mint 170 kg/ha.

15. §

(1) A talajvédelmi hatósági engedély alapján a szennyvíztisztító mű, szennyvízkezelő berendezés üzemeltetője vagy megbízottja köteles a szennyvíz vagy szennyvíziszap mezőgazdasági felhasználásra történő átadásáról, átvételéről kísérőjegyet kiállítani.

(2) A kísérőjegyek mintáját a 7—8. számú melléletek tartalmazzák.

16. §

(1) A szennyvíztisztító mű, szennyvízkezelő berendezés üzemeltetője köteles nyilvántartást vezetni a telepen keletkező szennyvíz, szennyvíziszap mennyiségéről, azok minőségi jellemzőiről, az alkalmazott iszapkezelés módjáról, a szennyvíz, illetve a szennyvíziszap mezőgazdasági felhasználásra történő átadásáról.

(2) Az engedélyes a szennyvíz, illetve a szennyvíziszap mezőgazdasági területen történő felhasználása előtt legalább két munkanappal köteles — a talaj várható terhelésének számszerű adatairól, a kijuttatásának tényleges helyéről és időpontjáról — értesíteni a talajvédelmi hatóságot. A bejelentésnek tartalmazni kell az érintett földrészlet helyét helyrajzi száma és területe megjelölésével.

17. §

(1) A szennyvíztisztító mű, szennyvízkezelő berendezés üzemeltetője minden év március 31-éig köteles a talajvédelmi hatóságnak — az engedélyben foglaltakra hivatkozással — megküldeni az előző évi tevékenységére vonatkozó adatokat a következők szerint:

a) a keletkezett és a mezőgazdasági felhasználásra átadott szennyvíz, illetve szennyvíziszap mennyiségét (köbméterben, illetve szárazanyag tonnában kifejezve),

b) a szennyvíz, szennyvíziszap kezelésének módját,

c) a szennyvíz, szennyvíziszap összetételét és minőségi jellemzőit a 2. számú mellékletben meghatározott paraméterek szerint,

d) a szennyvíz, szennyvíziszap kijuttatásának helyét (a földterület helyrajzi száma, területe, a termesztett növény stb. megnevezése).

(2) Az engedélyező talajvédelmi hatóság a megküldött jelentések alapján összesítést készít, és azt minden év május 31-éig, továbbítja a Földművelésügyi és Vidékfejlesztési

Minisztériumnak, valamint az illetékes környezetvédelmi hatóságnak.

18. §

(1) A talajvédelmi hatósági engedély megújítható, ha az engedélyes az érintett mezőgazdasági terület talaját, valamint a talajvizet ismételtlen megvizsgálattja az 1. számú mellékletben meghatározott jellemzők szerint. E vizsgálat nem vonatkozik a talaj hosszú időtartam alatt sem változó vízgazdálkodási jellemzőire (mechanikai összetételre és pF-sorra).

(2) A talajvédelmi hatósági engedély meghosszabbítása iránti kérelemhez az 5. § (3) bekezdés b) pontjában felsorolt szakhatóságok hozzájárulását mellékelni kell.

(3) A szennyvíztisztító mű üzemeltetője a mezőgazdasági felhasználásra kerülő szennyvízből és a szennyvíziszapból legalább hathavonta, de minden kijuttatási időszak előtt köteles megvizsgáltatni a 2. számú mellékletben meghatározott jellemzőket.

(4) A szennyvíz vagy szennyvíziszap minőségének kedvezőtlen változása esetén a talajvédelmi hatóság elrendelheti hat hónapnál rövidebb időtartamon belül is vizsgálatok elvégzését.

(5) Az (1)—(4) bekezdésekben meghatározott ellenőrzések eredményéről a vizsgálati adatok megküldésével tájékoztatni kell a talajvédelmi hatóságot.

19. §

(1) Ha a talajvédelmi hatóság az ellenőrzései során észleli, hogy az engedélytől eltérő tevékenységet folytatnak, és ezzel a mezőgazdasági terület veszélyeztetése következhet be, előzetes felszólítást követően korlátozza vagy felfüggeszti a tevékenység folytatását. A talajvédelmi hatóság elrendelheti új vizsgálat végzését, és ettől függően dönt a korlátozás feloldásáról, illetve a tevékenység folytatásáról.

(2) A talajvédelmi hatóság megtiltja a tevékenység folytatását, elrendeli a szennyezőforrások felszámolását a szennyvíz, szennyvíziszap 4—5. számú mellékletben előírt határértékeinek túllépése esetén, továbbá ha megállapítja, hogy a felhasználás engedély nélkül történt.

(3) A talajvédelmi hatóság haladéktalanul tájékoztatja a környezetvédelmi hatóságot, ha talaj vagy talajvíz szennyezettségi szintje meghaladja az R.-ben foglalt (B) szennyezettségi határértéket.

20. §

(1) Ez a rendelet a kihirdetését követő 15. napon lép hatályba, rendelkezéseit első alkalommal a talajvédelmi

hatóságához 2001. július 1. napját követően benyújtott kérelmek elbírálásánál kell alkalmazni.

(2) Ez a rendelet a Magyar Köztársaság és az Európai Közösségek, valamint azok tagállamai közötti társulás létesítéséről szóló, Brüsszelben 1991. december 16-án aláírt Európai Megállapodás tárgykörében, a megállapodást kihirdető 1994. évi I. törvény 3. §-ával összhangban az Európai

pai Közösségek következő jogszabályával összeegyeztethető szabályozást tartalmaz: a Tanács 86/278/EGK irányelve a környezet, és különösen a talaj védelméről a szennyvíziszap mezőgazdasági felhasználásával kapcsolatban.

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

1. számú melléklet az 50/2001. (IV. 3.) Korm. rendelethez

Szennyvíz, szennyvíziszap mezőgazdasági felhasználásának megkezdéséhez szükséges talaj- és talajvízvizsgálatok

Vizsgálandó paraméter	Szennyvíz, folyékony szennyvíziszap	Szennyvíziszap	Vizsgálati szabvány
<i>Talajból:</i>			
pH (H ₂ O)	+	+	MSZ—08—0206—2:1978
Humusztartalom H%	+	+	MSZ—08—0210:1977
Összes karbonát tartalom CaCO ₃	+	+	MSZ—08—0206—2:1978
Összes vízdoldható só tartalom	+	+	MSZ—08—0206—2:1978
Mechanikai összetétel	o	o	MSZ—08—0205:1978
Térfogattömeg	o	—	MSZ—08—0205:1978
pF-sor*	o	—	MSZ—08—0205:1978
Kicserélhető kationok	o	o	MSZ—08—0214—2:1978
Toxikus elem tartalom (As, Cd, Co, Cr, Cu, Hg, Mo, Ni, Pb, Se, Zn)	X	X	MSZ—21470—50:1998
Talajtoxicitás vizsgálat (Azotobacter agilis teszt)	X ^I	X ^I	MSZ—21978—30:1985
Felvehető tápanyagtartalom P ₂ O ₅ , K ₂ O, Mg, NO ₃ ⁻ NO ₂	X	X	MSZ—20135:1999
ΣPAH**, ΣPCB**, TPH**	+	+	Lásd 2. számú melléklet
Aktuális talajvízszint meghatározása 7 m-ig	+	+	
<i>Talajvízből:</i>			
pH, EC, KOI, Ca ⁺⁺ , Mg ⁺⁺ , Na ⁺ , K ⁺ , NH ₄ ⁺ CO ₃ ⁻⁻⁻ , HCO ₃ ⁻ , Cl ⁻ , SO ₄ ⁻⁻⁻ , NO ₃ ⁻ , NO ₂ ⁻ , toxikus elemek, ΣPAH**, ΣPCB**, TPH**	X ^{II}	X ^{II}	Lásd 2. számú melléklet szennyvíz vizsgálati módszerek; a toxikus elemek vizsgálata: MSZ 1484—3:1998

+ Legalább 10 ha-ként 150 cm mélységig feltárt talajszelvény genetikai szintjeiből vett mintákból kell meghatározni.

o Legalább 50 ha-ként, jellemző fizikai, vízgazdálkodási, kémiai tulajdonságú talajfoltokban feltárt talajszelvények genetikai szintjeiből vett talajmintákból kell meghatározni.

X Maximum 5 ha-ként kialakított mintatereken 25 leszúrásból átlagmintát kell képezni 0—25 és 25—60 cm-es talajrétegből, melyekből a jelzett paraméterek vizsgálandók.

X^I A fenti módon képzett átlagminták 0—25 cm-es szintjéből vett talajmintákból kell meghatározni.

X^{II} Amennyiben a talajvíz 7 m-en belül elérhető, 50 ha-ként egy vízminta. Ha a talajvíz 3—1,5 m-en belül érhető el, 50 ha-ként két vízminta.

* A talaj vízgazdálkodási tulajdonságait jellemző mérés sorozat.

** Meghatározásuk előzetes hatósági egyeztetés alapján mellőzhető.

2. számú melléklet az 50/2001. (IV. 3.) Korm. rendelethez

Szennyvíz, szennyvíziszap vizsgálandó komponensei mezőgazdasági felhasználás előtt

Vizsgálandó paraméter	Szennyvíz	Szennyvíziszap	Vizsgálati szabvány	
			szennyvíz	szennyvíziszap
pH	+	+	MSZ—260—4:1971	MSZ—318—4:1979 EN 12176:1998
Elektromos vezetőképesség (sótartalom)	+	—	MSZ—448—32:1977 MSZ EN 27888:1998	—
Összes szárazanyag	+	+	MSZ—260—3:1973	MSZ—318—3:1979
Összes szervesanyag	+	+	MSZ—260—3:1973	MSZ—318—3:1979
Összes oldott anyag/oldott ásványi anyag	+	—	MSZ—260—3:1973 MSZ—1484—3:1998	—
Ca ⁺⁺ , Mg ⁺⁺ , Na ⁺ , K ⁺	+	—	kiegészítő listán (1)	—
CO ₃ [—] , HCO ₃ [—] , Cl [—] , SO ₄ [—] , NO ₃ [—] , NO ₂ [—]	+	—	kiegészítő listán (2)	—
KOI	+	—	MSZ—260—16:1982 MSZ ISO 6060:1991	—
Összes N	+	+	MSZ—260—12:1987 MSZ EN 25663:1998	MSZ—318—18:1981
NH ₄ —N	+	—	MSZ—260—9:1988 MSZ EN ISO 11732:1999	—
Összes foszfor (P ₂ O ₅)	+	+	MSZ—260—20:1988 MSZ—1484—3:1998 MSZ EN 1189:1998 ISO 11885:1996	MSZ—318—19:1981
Összes kálium (K ₂ O)	+	+	MSZ—1484—3:1998	MSZ—318—8:1986
Pb, Cd, Co, Cr, Cu, Mo, Ni, Hg, Se, Zn, As	+ kivéve: Se	+	MSZ—1484—3:1998, MSZ 260—32:1989 MSZ EN ISO 11969:1998	MSZ—21470—50:1998 és kiegészítő listán (3)
Fe, Al, Mn, B, Ba	+	—	MSZ—1484—3:1998	—
Cr ^{III} , Cr ^{VI}	+	+	MSZ—260—32:1989	MSZ—21470—50:1998
Anionos felületaktív anyag	+	—	MSZ EN 903:1998 MSZ—260—47:1983	—
Állati-növényi zsiradék (szerves oldószer extrakt)*	+	+	MSZ—260—22:1974	MSZ—318—6:1979
Összes alifás szén-hidrogén* (TPH)	+	+	MSZ 1484—7	MSZ 21470:94
Policiklusos aromás szén-hidrogének (ΣPAH)*	+	+	MSZ 21978—90:1999 MSZ 1484—6	MSZ 21978—90:1999 MSZ 21470:84
Poliklórozott bifenilek (ΣPCB)*	+	+	MSZ 1484—11	MSZ 21470:98
Fekál coli és fekál streptococcus	—	+	—	MSZ 318—27:1986

* Meghatározásuk előzetes hatósági egyeztetés alapján mellőzhető.

Kiegészítő szabványlista:

(1)	
K ⁺ és Na ⁺ :	MSZ 260—38:1988
Ca ⁺⁺ és Mg ⁺⁺ :	MSZ 260—52:1989
Ca ⁺⁺ :	MSZ 260—51:1988
Mg ⁺⁺ :	MSZ 260—36:1987
K ⁺ , Na ⁺ , Ca ⁺⁺ , Mg ⁺⁺ :	MSZ 1484—3:1998
(2)	
HCO ₃ ⁻ , CO ₃ ²⁻ (karbonátugosság):	MSZ EN ISO 9963—:1998
NO ₂ ⁻ , NO ₃ ⁻ , SO ₄ ²⁻ , Cl ⁻ :	MSZ EN ISO 10304—1:1998
NO ₂ ⁻ , NO ₃ ⁻ egyenként és összesen:	MSZ EN ISO 13395:1999 MSZ EN 26777:1998
iononkénti meghatározás szabványai:	
NO ₂ ⁻ :	MSZ 260—10:1985
NO ₃ ⁻ :	MSZ 260—11:1971
Cl ⁻ :	MSZ 260—6:1977
SO ₄ ²⁻ :	MSZ 260—7:1987 MSZ ISO 9280:1998
(3)	
Ni:	MSZ 318—7:1983
Pb:	MSZ 318—10:1985
Cr:	MSZ 318—11:1983
Cu:	MSZ 318—15:1987
Zn:	MSZ 318—20:1983
Cd:	MSZ 318—21:1983
Co:	MSZ 318—23:1984
Hg:	MSZ 318—24:1984
Mo:	MSZ 318—25:1984
As:	MSZ 318—28:1992

Átlagmintavétel

1. Az 5. § (1) bekezdése szerinti kérelem beszerzéséhez a reprezentatív vizsgálati eredmény érdekében szűrőpróbaszerűen kiválasztott napon, a technológia ismerete alapján meghatározott különböző időpontokban egész napos mintavétel során kell 5 db részmintát venni, majd ezek homogenizálása után 2 db párhuzamos — egyenként 2 liter vagy 2 kg — mintát kell a laboratóriumi vizsgálatra képezni. Az ilyen módon végrehajtott mintavételt legalább három napon meg kell ismételni.

2. A 18. § (3) bekezdése szerinti ellenőrzéshez a mezőgazdasági felhasználásra előkészített szennyvízből, illetve szennyvíziszapból kell legalább 5 részmintából homogenizált reprezentatív átlagmintát képezni, majd ebből 2 db párhuzamos — egyenként 2 liter vagy 2 kg — mintát a laboratóriumi vizsgálatra előkészíteni.

*3. számú melléklet**az 50/2001. (IV. 3.) Korm. rendelethez***Mérgező elemek és károsanyagok megengedhető koncentrációja talajokban**

Paraméter	Határérték mg/kg sza.
As	15
Cd	1
Co	30
ΣCr	75
Cr ^{VI}	1,0
Cu	75
Hg	0,5
Mo	7
Ni	40
Pb	100
Se	1
Zn	200
ΣPAH*	1
ΣPCB**	0,1
TPH***	100

* 16 vegyületre vonatkozó határérték.

** 7 PCB (28, 52, 101, 118, 138, 153, 180).

*** TPH C₅—C₄₀*4. számú melléklet**az 50/2001. (IV. 3.) Korm. rendelethez***Szennyvízben megengedhető mérgező elemek és károsanyagok határértékei mezőgazdasági felhasználás esetén**

Paraméter	Határérték mg/l
Al	10,0
As	0,2
B	0,7
Ba	4,0
Cd	0,02
Co	0,05

Paraméter	Határérték mg/l
ΣCr	2,5
Cr ^{VI}	0,5
Cu	2,0
Fe	20,0
Hg	0,01
Mn	5,0
Mo	0,02
Ni	1,0
Pb	1,0
Zn	5,0
Cl ⁻	150
Állati és növényi eredetű zsiradék (szerves oldószer extrakt)	200
ANA detergens	30
ΣPAH*	1,0 mg/kg sz.a.
ΣPCB**	0,1 mg/kg sz.a.
TPH***	30

* 16 vegyületre vonatkozó határérték.

** 7 PCB (28, 52, 101, 118, 138, 153, 180).

*** TPH C₅—C₄₀.

5. számú melléklet

az 50/2001. (IV. 3.) Korm. rendelethez

**Szennyvíziszapban megengedett mérgező
elemek és károsanyagok határértékei mezőgazdasági
felhasználás esetén**

Paraméter	Határérték mg/kg sz.a.
As	75
Cd	10
Co	50
ΣCr	1000
Cr ^{VI}	1
Cu	1000
Hg	10

Paraméter	Határérték mg/kg sz.a.
Mo	20
Ni	200
Pb	750
Se	100
Zn	2500
ΣPAH*	10
ΣPCB**	1
TPH ***	4000

* 16 vegyületre vonatkozó határérték.

** 7 PCB (28, 52, 101, 118, 138, 153, 180).

*** TPH C₅—C₄₀.

6. számú melléklet

az 50/2001. (IV. 3.) Korm. rendelethez

**Mezőgazdasági területre szennyvízzel
és szennyvíziszappal évente kijuttatható mérgező
elemek és károsanyagok mennyisége**

Paraméter	Határérték kg/ha/év
As	0,5
Cd	0,15
Co	0,5
ΣCr	10
Cu	10
Hg	0,1
Mo	0,2
Ni	2,0
Pb	10
Se	1,0
Zn	30
ΣPAH*	0,1
ΣPCB**	0,05
TPH***	40

* 16 vegyületre vonatkozó határérték.

** 7 PCB (28, 52, 101, 118, 138, 153, 180).

*** TPH C₅—C₄₀.

7. számú melléklet az 50/2001. (IV. 3.) Korm. rendelethez

Kísérőjegy szennyvíziszap szállításhoz

Minta

A kísérőjegy sorszáma: .....

1. A szennyvíztisztító mű üzemeltetője: .....
Címe: .....
Telefon: .....
Fax: .....
Ügyintéző neve: .....
2. A szennyvíztisztító mű telephelyének címe: .....
Telefon: .....
Fax: .....
Ügyintéző neve: .....
3. Az 1. pont szerinti üzemeltető megbízottjának neve: .....
Címe: .....
Telefon: .....
Fax: .....
Ügyintéző neve: .....
4. A szennyvíziszapot fogadó földhasználó neve: .....
Címe: .....
Telefon: .....
Fax: .....
Ügyintéző neve: .....
5. A kijuttatásra kijelölt termőföldterület helyrajzi száma: .....
területe (ha): .....
6. A kijuttatáshoz kiadott talajvédelmi hatósági engedély száma: .....
7. A szállított szennyvíziszap mennyisége: ..... m³ vagy ..... tonna szárazanyag
8. Szállító jármű rendszáma: .....

9. A szennyvíziszap minőségi jellemzői:

pH: .....

Száranyag-tartalom % : .....

Szervesanyag-tartalom % : .....

Összes nitrogén mg/kg sz.a.: .....

Összes P (P₂O₅ mg/kg sz.a.): .....

Összes K (K₂O mg/kg sz.a.): .....

Mérgező (toxikus) elemek mg/kg sz.a.:

As: ..... Hg: .....

Cd: ..... Mo: .....

Co: ..... Ni: .....

ΣCr: ..... Pb: .....

Cr^{VI}: ..... Se: .....

Cu: ..... Zn: .....

Káros anyagok mg/kg sz.a.:

ΣPAH: .....

ΣPCB: .....

TPH: .....

Az engedélyben előírt egyedi vizsgálati eredmények:.....

.....

.....

Kelt: .....

.....
a szennyvíztisztító mű
üzemeltetője

.....
a szennyvíztisztító mű
megbízottja

.....
a szennyvíziszapot fogadó
földhasználó

A kísérfőjegy egy-egy példányát kapja és tíz évig megőrzi:

1. Földhasználó
2. Szennyvíztisztító mű üzemeltetője
3. A szennyvíztisztító mű megbízottja

8. számú melléklet az 50/2001. (IV. 3.) Korm. rendelethez

Kísérőjegy tisztított szennyvíz szállításához

Minta

A kísérőjegy sorszáma: .....

1. A szennyvíztisztító mű üzemeltetője: .....
Címe: .....
Telefon: .....
Fax: .....
Ügyintéző neve: .....
2. A szennyvíztisztító mű telephelyének címe: .....
Telefon: .....
Fax: .....
Ügyintéző neve: .....
3. Az 1. pont szerinti üzemeltető megbízottjának neve: .....
Címe: .....
Telefon: .....
Fax: .....
Ügyintéző neve: .....
4. A tisztított szennyvizet fogadó földhasználó neve: .....
Címe: .....
Telefon: .....
Fax: .....
Ügyintéző neve: .....
5. A kijuttatásra kijelölt termőföldterület helyrajzi száma: .....
területe (ha): .....
6. A kijuttatáshoz kiadott talajvédelmi hatósági engedély száma: .....
7. A szállított szennyvíz mennyisége: ..... m³
8. Szállító jármű rendszáma: .....

9. A szennyvíz minőségi jellemzői:

pH: .....

Elektromos vezetőképesség: .....

KOI (kémiiai oxigénfogyasztás): .....

Összes nitrogén mg/l: .....

NH₄—N mg/l: .....

NO₃—N mg/l: .....

Összes P (P₂O₅ mg/l): .....

Összes K (K₂O mg/l): .....

Mérgező (toxikus) elemek mg/l:

Al: ..... Fe: .....

As: ..... Hg: .....

B: ..... Mn: .....

Ba: ..... Mo: .....

Cd: ..... Ni: .....

Co: ..... Pb: .....

ΣCr: ..... Cr^{VI}: .....

Zn: ..... Cu: .....

Cl⁻: .....

Káros anyagok:

állati, növényi zsiradék mg/l: .....

ΣPAH mg/kg sz.a.: .....

ΣPCB mg/kg sz.a.: .....

TPH mg/l: .....

Az engedélyben előírt egyedi vizsgálati eredmények: .....

.....

.....

Kelt: .....

.....
a szennyvíztisztító mű
üzemeltetője

.....
a szennyvíztisztító mű
megbízottja

.....
a szennyvizet fogadó
földhasználó

A kísézőjegy egy-egy példányát kapja és tíz évig megőrzi:

1. Földhasználó
2. Szennyvíztisztító mű üzemeltetője
3. A szennyvíztisztító mű megbízottja

A Kormány 51/2001. (IV. 3.) Korm. rendelete

a doktori képzésről és a doktori fokozatszerzésről

A Kormány a felsőoktatásról szóló, többször módosított, 1993. évi LXXX. törvény (a továbbiakban: Ftv.) 30. §-ának (1)—(3) bekezdésében, 31. §-ának (2) bekezdésében, 35/A. §-ában és a 72. §-ának e) pontjában foglalt felhatalmazás alapján a következőket rendeli el:

I. Fejezet

A rendelet hatálya

1. §

(1) E rendelet hatálya — a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény 27., 81., 91., 92., 93., 94., 120. §-ában, valamint a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény módosításáról szóló 2000. évi XCVII. törvény 23. §-ában foglaltakra figyelemmel — a doktori képzésben és a doktori fokozatszerzési eljárásban részt vevő, illetve közreműködő doktorandusz hallgatókra, oktatókra és a doktori iskolákra terjed ki.

(2) A Belügyminisztérium, a Honvédelmi Minisztérium, a honvédelmi és a belügyi ágazat doktori képzésre jelentkező, doktori képzésben részt vevő, illetve doktori fokozatszerzési eljárás alatt álló, külön jogszabályban meghatározott hivatásos állományú tagjaira e rendelet rendelkezéseit a honvédelmi és belügyi ágazat hivatásos állományú tagjai doktori képzésben történő részvételének egyes szabályaira vonatkozó külön jogszabályban foglalt eltérésekkel kell alkalmazni.

(3) E rendelet 9. § (2)—(5) bekezdéseinek hatálya az állami felsőoktatási intézményekre és a volt egyházi ingatlanok tulajdoni helyzetének rendezéséről szóló 1991. évi XXXII. törvényben meghatározott kárpótlásban érdekelt egyházak jogi személyei által létesített egyházi felsőoktatási intézmények doktorandusz hallgatóira terjed ki.

Értelmező rendelkezések

2. §

E rendelet alkalmazásában

1. *doktorandusz*: a doktori (PhD) (a továbbiakban: doktori)-, illetve mester-(DLA) (a továbbiakban: mester) képzésben részt vevő hallgató, akit a felsőoktatásra vonatkozó jogszabályokban meghatározott jogok illetnek meg és kötelezettségek terhelnek;

2. *doktorandusz-hallgatói jogviszony*: a doktorandusz hallgató és a felsőoktatási intézmény között fennálló jogviszony, amelynek tartalmát a doktorandusz hallgatónak és az intézménynek a felsőoktatásra vonatkozó jogszabályokban meghatározott jogai, illetve kötelezettségei alkotják. A hallgatói jogviszonyt doktori képzésre jogosult felsőoktatási intézmény (a továbbiakban: egyetem) — az Ftv. 29., 30. §-aira figyelemmel — diákigazolvány kiadásával, illetve érvényesítésével igazolja;

3. *állami doktori ösztöndíj*: a szervezett doktori képzésben, nappali tagozaton részt vevő magyar állampolgárságú doktorandusz hallgatók, illetve jogszabály vagy nemzetközi megállapodás alapján a magyar állampolgárságú hallgatókkal azonos elbírálás alá eső külföldi hallgatók részére nyújtható pénzbeli támogatás;

4. *doktorjelölt (mesterjelölt)*: a doktori tanulmányait befejezett személy, aki a doktori (mester) fokozat megszerzésére irányuló eljárás alatt áll. A doktorjelölt nem doktorandusz, nem áll hallgatói jogviszonyban;

5. *akkreditált doktori program*: a doktori képzés alapját képező, az akkreditációs eljárás során vizsgált szakmai program, a doktori iskolák létrehozását megelőzően. Az akkreditált doktori programok alapján folytatott képzésre doktorandusz hallgatót utolsó alkalommal a 2000/2001-es tanévre lehetett felvenni, és a képzés 2003. december 31-ig folytatható;

6. *doktori képzés*: egyetem által végzett, doktorandusz-hallgatói jogviszonyt eredményező, három év (36 hónap) tanulmányi időtartamú posztgraduális szintű képzés, amely a doktori fokozat elnyerésére készít fel. A doktori képzés rendszeres tanulmányi, kutatási és beszámolási tevékenység, amely magában foglalja az egyetem doktori szabályzatában előírt kötelezettségek teljesítését, így a doktori szigorlat kivételével a doktori vizsgák eredményes letételét is;

7. *mesterképzés*: a művészeti egyetemek, illetve művészeti karok, az egyetemek művészeti szakjai, valamint a mesterfokozattal záruló képzést is folytató egyetemek által doktorandusz-hallgatói jogviszony keretében folytatott, legalább kétéves időtartamú posztgraduális szintű képzés, amely szakonként megállapított követelményekhez igazodó egyéni munkaprogramok alapján folyik;

8. *doktori téma*: olyan kutatási terület, amely alkalmas arra, hogy kidolgozása folyamatában a doktorandusz — a témavezető irányításával — elsajátítsa a tudományos módszerek alkalmazását, értékelhető tudományos eredményhez jusson, és erről tudományos közlemények, tudományos előadások, majd doktori értekezés (alkotás, munka) formájában bizonyosságot tegyen;

9. *tanulmányi pont (kredit) a doktori képzésben*: a doktorandusz-hallgatói kötelezettségek teljesítésére irányuló tanulmányi, kutatói — és amennyiben a doktorandusz oktatói feladatokat is vállal, oktatói — munka mértékegysége;

10. *doktori fokozatszerzési eljárás*: a doktori fokozat megszerzésére irányuló, tartalmilag a doktori képzésre alap-

zó, de attól jogilag és eljárás tekintetében független cselekménysorozat;

11. *doktori szigorlat*: a doktori fokozat megszerzésére irányuló eljárás része, a doktori eljárásban részt vevő személy tudományágában szerzett ismereteinek összefoglaló, áttekintő jellegű számonkérési formája. Minősítéséről (például: „rite”, „cum laude”, „summa cum laude”, pontozás) a hagyományok figyelembevételével a doktori szabályzat rendelkezik;

12. *doktori értekezés*: a doktorjelölt által készített írás-mű, alkotás vagy munka, amellyel a doktorjelölt — a doktori fokozatszerzési eljárás során — bizonyítja, hogy a fokozat követelményeihez mért tudományos feladat önálló megoldására képes;

13. *doktori fokozat*: a doktori tanács által odaítélhető fokozat, mely megszerzésének feltételeit — az Ftv. keretein belül — az egyetem a doktori szabályzatában állapítja meg. A doktori fokozat egyetemi szervezett képzésben való részvétel, illetve egyéni felkészülés alapján — doktori fokozatszerzési eljárás keretében — szerezhető meg;

14. *mesterfokozat*: a mesterképzésben résztvevő részére, a doktori tanács vagy a mesterterület által odaítélhető fokozat, melynek megszerzése szakonként megállapított követelményekhez igazodó egyéni munkaprogramok alapján történik;

15. *doktori tézisek*: a tudományos nyilvánosság számára készülő, összefoglaló jellegű mű, amely a doktorjelölt azon tudományos eredményeit mutatja be, amelyek alapján a fokozatszerzési eljárás során tanúbizonyosságát adja annak, hogy felkészült a tudományos fokozat megszerzésére. A tézisek magyar és angol (esetleg más, az adott tudományág sajátosságainak megfelelő) nyelven készülnek. A tézisek nyilvántartásáról, illetve nyilvánosságra hozataláról az egyetem és az Oktatási Minisztérium gondoskodik;

16. *doktori szabályzat*: a felsőoktatási intézmény szervezetiéről és működéséről rendelkező szabályzatnak a része, amely többek között tartalmazza a doktori fokozat megszerzésének feltételeit, a doktori képzés és a fokozat odaítélésének és a doktori iskolák működésének részletes szabályait (a továbbiakban: Szabályzat);

17. *doktori tanács*: a doktori képzés szervezésére és a fokozat odaítélésére az egyetemi tanács által létrehozott testület, amely a doktori képzés tekintetében döntéshozatali jogosultsággal rendelkezik, különösen a képzés programjának jóváhagyása és a képzésre felvétel, valamint a fokozat odaítélése tekintetében. Jogszabályban megállapított feltételek teljesülése esetén elláthatja a habilitációs bizottság feladatait is;

18. *mestertestület*: a mesterképzés szervezésére és a mesterfokozat odaítélésére, az intézményi tanács által létrehozott testület. Jogosultsága a mesterképzés területén azonos a doktori tanácséval. Szavazati jogú tagjai csak mesterfokozattal, vagy az Ftv. 123. § (8) bekezdésében meghatározottak szerint azzal egyenértékűnek tekinthető művészeti díjjal vagy tudományos fokozattal rendelkező személyek lehetnek. A mesterfokozattal rendelkező személyek

habilitációs eljárásában akkor láthatja el a habilitációs bizottság feladatait, ha az intézményi tagjai habilitált mesterek;

19. *a doktori iskola tanácsa*: a doktori iskola vezetőjének munkáját segítő, rendszeresen ülésező testület, amit a doktori iskola alapító tagjai választanak, és tagjait az egyetem doktori tanácsa bízza meg és menti fel;

20. *egyetemi doktorandusz nyilvántartás*: a doktori képzésbe felvételt nyert és az abban részt vevő doktorandusz hallgatókról, a doktori tanács által vezetett nyilvántartás;

21. *egyetemi doktori nyilvántartás*: az egyetemen doktori és mesterfokozatot szerzett személyekről és a fokozat adatairól vezetett egyetemi nyilvántartás;

22. *országos doktori nyilvántartás*: az egyetemek adatszolgáltatása alapján, a Magyar Akkreditációs Bizottság (a továbbiakban: MAB) által vezetett nyilvántartás, a doktori és a mesterfokozatot szerzett személyekről és a fokozat adatairól;

23. *nappali tagozatos képzés*: olyan képzés, ahol a külön jogszabályban meghatározott tanórák (kontaktórák) az összes hallgatói tanulmányi munkaidő legalább egytizedét teszik ki;

24. *esti tagozatos képzés*: olyan képzés, ahol a külön jogszabályban meghatározott tanórák (kontaktórák) a nappali tagozatos képzésben meghatározottak legfeljebb kétharmadát teszik ki;

25. *levelező tagozatos képzés*: olyan képzés, ahol a külön jogszabályban meghatározott tanórák (kontaktórák) a nappali tagozatos képzésben meghatározottak legfeljebb egyharmadát teszik ki;

26. *külföldi részképzés*: a doktori képzés része, amelyben a doktorandusz a doktori témájához kapcsolódó — a téma-vezető által jóváhagyott — olyan munkaprogram alapján vehet részt, amely biztosítja az adott tanulmányi időszak érvényességét az egyetem doktori képzési programjában. A külföldi részképzések munkaprogramjának elfogadásáról a doktori iskola tanácsa, ennek hiányában a doktori tanács jogosult dönteni.

II. Fejezet

A doktori képzésben résztvevők jogai és kötelezettségei

A doktoranduszok részére nyújtható támogatások

3. §

(1) A doktoranduszok részére — az Ftv. 30. §-ának (1)—(3) bekezdéseiben foglaltakra figyelemmel —

a) az Ftv. 9/A. §-ban meghatározott feltételekkel hallgatói előirányzatként biztosított támogatás,

b) valamint a központi költségvetésen kívüli források felhasználásával nyújtott egyéb támogatás adható.

(2) Azok a doktoranduszok, akik az Ftv. 83. §-ának (3) bekezdése alapján vesznek részt a doktori képzésben, képzésük szerint választhatóan, alapképzésben részt vevő hallgatóként vagy doktorandusz hallgatóként részesülhetnek ösztöndíjban.

4. §

(1) Állami doktori ösztöndíjat kaphatnak:

a) az egyetemeken szervezett doktori képzésében részt vevő, nappali tagozatos magyar állampolgárságú doktoranduszai;

b) jogszabály vagy nemzetközi megállapodás alapján, a magyar állampolgárságú doktoranduszokkal azonos elbírálás alá eső külföldi doktoranduszok.

(2) Más források terhére ösztöndíjat kaphatnak — az egyetem Szabályzatában rögzített feltételek alapján — az a)—b) pontban fel nem sorolt, szervezett képzésben részt vevő doktoranduszok is.

(3) Teljes munkaidőben végzett munkaviszonyból származó jövedelemmel rendelkező doktorandusz állami ösztöndíjban nem részesülhet.

5. §

(1) Az egyetem által folyósított állami doktori ösztöndíj havi összege a garantált havi egyetemi tanári illetmény 22%-a.

(2) Az egyetem által folyósított állami doktori ösztöndíj folyósításának időtartama három év (36 hónap).

(3) Az egyetemnek a havonta folyósítandó juttatások kifizetéséről legkésőbb az adott hónap 10. napjáig intézkednie kell.

6. §

(1) Tankönyv- és jegyzettámogatásban részesülnek az állami felsőoktatási intézményekben állami doktori ösztöndíjban részesülő doktori vagy mesterképzésben részt vevő doktoranduszok, valamint az erre adott megbízás alapján, nem állami felsőoktatási intézményekben államilag finanszírozott doktori vagy mesterképzésben részt vevő doktoranduszok.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott tankönyv- és jegyzettámogatás a doktoranduszok tankönyv- és jegyzetvásárlásának közvetlen támogatására szolgál.

(3) A tankönyv- és jegyzettámogatásnak az (1) bekezdésben meghatározott körre vonatkozó felosztásáról és az egyéni doktori témával összefüggő felhasználásának ellenőrzéséről a Szabályzat rendelkezik.

7. §

(1) Az állami doktori ösztöndíjban részesülő doktorandusz — ösztöndíja folyósításának időszakában — az egyetemi szabályzat keretein belül jogosult az egyetem rendelkezésére álló (saját tulajdonú vagy bérelt) kollégiumi (diákokthoni) férőhelyek igénybevételeire.

(2) Azok a doktoranduszok, akik kollégiumi (diákokthoni) elhelyezésre jogosultak lennének, de — férőhely hiányában — ebben nem részesülhetnek, havonta folyósítandó lakhatási támogatásban részesülhetnek a Szabályzatban foglaltak szerint.

A doktoranduszok által fizetendő díjak és térítések

8. §

(1) A doktori képzésben részt vevő, állami ösztöndíjban részesülő doktoranduszok tandíjat fizetnek. A tandíj havi összege nem haladhatja meg az éves költségvetési törvényben meghatározott nappali tagozatos doktorandusz hallgatói normatíva éves támogatási összegének 1%-át.

(2) Az állami ösztöndíjban nem részesülő doktoranduszok költségtérítést fizetnek.

(3) A tandíj mértékét, a költségtérítés összegét, a részleges vagy teljes mentesség eseteit, a fizetendő díjak és térítések összegét a Szabályzat állapítja meg, és azokat az egyetem a doktori képzésre való felvétel feltételeivel együtt hozza nyilvánosságra.

(4) A második, illetve a további évfolyamokon — beleértve a 36 hónapos képzési időt meghaladó legfeljebb két félév időtartamot — a költségtérítési díj legfeljebb az előző tanévben megállapított díjnak a Központi Statisztikai Hivatal által az előző évre vonatkozóan közzétett fogyasztói árindex mértékével növelt összege lehet. A költségtérítési díj összegét a megelőző tanév május 31. napjáig az intézményben szokásos módon nyilvánosságra kell hozni.

9. §

(1) A Szabályzatban rendelkezni kell a tandíjmentesség, a tandíjkedvezmény és a költségtérítési kedvezmény igénybevételeinek és odaítélésének módjáról és időtartamáról.

(2) Tandíjmentességben részesül:

a) állami ösztöndíjban részesülő, első doktori képzésben résztvevő a képzés első négy tanulmányi félévében, amennyiben a 15. § szerinti oktatási tevékenységet folytat legalább heti 4 órában;

b) állami ösztöndíjban részesülő doktorandusz a képzés harmadik évében.

(3) Nem fizet tandíjat, illetve költségtérítést a tandíj-, illetve költségtérítés fizetésre kötelezett hallgatók közül az adott félév első napján terheségi-gyermekágyi segélyben, gyermekgondozási segélyben, gyermeknevelési támogatásban vagy gyermekgondozási díjban részesülő doktorandusz a segély, illetve a támogatás folyósításának időtartama alatt, összesen az Ftv. 85. § (7) bekezdésében meghatározott időtartamon keresztül, amennyiben azt az adott félévre történő beiratkozástól számított 45 napon belül a hallgató az intézménynek bejelenti.

(4) Az intézmény a (3) bekezdésben meghatározott hallgatók képzésének fedezetül szolgáló összeget, tételes jelentés alapján, az Oktatási Minisztériumtól legkésőbb a jelentéstől számított 90 napon belül megkapja.

(5) A támogatás összege azonos a (3) bekezdésben meghatározott hallgatótól be nem szedett tandíj, illetőleg költségtérítés összegével, de legfeljebb az e rendelet *mellékletében* meghatározott képzési normatíva összege lehet.

(6) Nem fizet tandíjat, illetve költségtérítést az a doktorandusz, akinek tandíjmentességéről, költségtérítés alóli mentességéről jogszabály, nemzetközi megállapodás vagy a Szabályzat rendelkezik.

(7) A tandíj- és költségtérítés fizetésének módját a Szabályzat határozza meg. A Szabályzat rendelkezik a tandíj és költségtérítés egyetemi felhasználási rendjéről.

10. §

(1) A kollégiumi (diákotthoni) férőhely igénybevétele esetén a doktorandusz térítési díjat fizet.

(2) A kollégiumi (diákotthoni) térítési díj összegét tanévenként az intézmény tanácsa állapítja meg.

(3) A kollégiumi (diákotthoni) térítési díj összege — figyelembe véve a kollégiumok (diákotthonok) eltérő szolgáltatásait — kollégiumonként (diákotthononként) férőhelyenként eltérő lehet, de havi összege nem haladhatja meg az éves költségvetési törvényben meghatározott nappali tagozatos doktori hallgatók éves normatív támogatási összegének 1,5%-át.

11. §

A doktori fokozatszerzés eljárási és tiszteletdíjait a Szabályzat határozza meg úgy, hogy a fizetendő összeg nem haladhatja meg az eljárás kezdetekor folyó tanévben érvényben lévő havi állami doktori ösztöndíj háromszorosát. A doktori fokozatszerzés adott évre megállapított eljárási és tiszteletdíjait az egyetem a doktori képzésre való felvétel feltételeivel együtt hozza nyilvánosságra.

12. §

A doktoranduszok, a Szabályzatban rögzített kötelezettség elmulasztása vagy késedelmes teljesítése esetén — a Szabályzat szerint — díjakat fizetnek. A díjak mértéke esetenként nem lehet nagyobb az éves költségvetési törvényben meghatározott nappali tagozatos doktori hallgatók éves normatív támogatási összegének 1%-ánál.

13. §

Az egyetemeken külön jogszabályban, valamint e rendeletben szabályozott díjakon felül egyéb szolgáltatásokért, amelyek nem kapcsolódnak a doktori képzés követelményeinek teljesítéséhez — a hallgatói önkormányzat doktorandusz képviselője véleményének figyelembevételével — a Szabályzat más díjakat is megállapíthat.

14. §

A díjak és térítések téves megállapítása miatt a doktorandusz (volt doktorandusz) — a közléstől számított 15 munkanapon belül — fellebbezéssel élhet a doktori tanács elnökéhez. A fellebbezést a kézhezvételtől számított 8 napon belül el kell bírálni. A határozattal szemben a doktorandusz — a közléstől számított 15 munkanapon belül — a rektorhoz fordulhat jogorvoslatért. A rektor a doktori tanács elnökének határozatát helybenhagyja, megváltoztatja vagy megsemmisíti.

15. §

(1) Az a doktorandusz, aki a tandíj- vagy költségtérítés-fizetési kötelezettségének nem tesz eleget, és az egyetemtől a Szabályzatban megállapítottak szerint fizetési haladékok nem kap, a következő tanulmányi félévre nem iratkozhat be.

(2) Az (1) bekezdés alapján hozott intézményi döntés ellen a doktorandusz jogorvoslattal élhet, a 14. § rendelkezései szerint.

A doktoranduszok oktatási tevékenysége

16. §

(1) Az oktatói feladatok ellátása nem képezheti a doktorandusz Szabályzatban meghatározott tanulmányi kötelezettségei részét, a doktori képzésben részt vevő hallgató azonban oktatói feladatokat vállalhat. A doktorandusz által ellátott oktatási tevékenységért tanulmányi pont (kredit) adható. E tevékenységből a — képzés követelményei-

nek teljesítéséhez szükséges — tanulmányi pontok (kreditek) legfeljebb egynegyede szerezhető meg.

(2) Az oktatói tevékenység tartalmát, jellegét és időtartamát a Szabályzatban meghatározottak szerint szerződésben kell rögzíteni. A Szabályzatban rendelkezni kell a vállalt feladatok teljesítésének igazolásáról.

(3) Az egyetem az állami doktori ösztöndíjban részesülő doktoranduszt az első két évben heti négy óra oktatási tevékenységért díjazásban részesítheti. A heti négy órát meghaladó oktatói tevékenységért az egyetem a doktorandusznak a Szabályzatban meghatározott mértékű, de óránként legalább a havi állami doktori ösztöndíj 2%-ának megfelelő — díjazást köteles fizetni. Az oktatói tevékenységért járó külön díjazást pénzbeli juttatásként kell kifizetni.

(4) A költségtérítéses képzésben részt vevő doktoranduszt minden oktatási tevékenységért a (3) bekezdésben megállapított díjazás illeti meg.

(5) Az egyetemnek az oktatói tevékenységért járó díjazás kifizetéséről legkésőbb a következő hónap 10. napjáig intézkednie kell.

(6) A (3), illetve (4) bekezdés alapján járó díjazást az egyetem az éves képzési előirányzat személyi juttatásai terhére folyósítja. Ennek biztosítására az egyetem a központi költségvetéssel szemben többletigényt nem támaszthat.

III. Fejezet

A doktori képzés szervezeti keretei

Doktori iskola

17. §

(1) Doktori és mesterképzés kizárólag — külön jogszabályban meghatározott feltételek alapján — akkreditált doktori iskola keretében folytatható.

(2) Az egyetemeken külön jogszabályban meghatározott tudományáganként (művészeti területenként) — ha jogszabály a multidiszciplináris területen működő doktori iskolák esetében kivételt nem tesz — egy doktori iskola működhet.

(3) A doktori iskola akkreditációjával az egyetem az adott tudományágban jogot szerez habilitációs eljárás lefolytatására és a „dr. habil.” cím odaítélésére.

18. §

(1) A doktori iskola oktatói azok a tudományos fokozattal rendelkező oktatók és kutatók, akiket — a doktori iskola vezetőjének javaslatára — a doktori iskola tanácsa

alkalmasnak tart a doktori iskola keretében oktatási, kutatási és témavezetői feladatok ellátására.

(2) A doktori téma vezetője az a tudományos fokozattal rendelkező oktató, illetve kutató, akinek témahirdetését a doktori tanács jóváhagyta, és aki — ennek alapján — felelősen irányítja és segíti a témán dolgozó doktoranduszok tanulmányait, kutatási munkáját, illetve a doktorjelöltek fokozatszerzésre való felkészülését.

19. §

A meghirdethető oktatási programokról és a témavezetői megbízásokról a doktori iskola tanácsa, ennek hiányában doktori tanácsa évente dönt, és ezek nyilvánosságra hozataláról az egyetemen szokásos módon gondoskodik.

20. §

(1) A doktori iskola létesítésének jóváhagyásáért pályázatot kell benyújtani a MAB-hoz. A doktori tanács által előkészített, az egyetemi tanács által jóváhagyott pályázatot a rektor nyújtja be a MAB-hoz.

(2) A MAB a beérkezett pályázatokat tudományterületenként vagy tudományáganként kidolgozott követelményrendszer alapján bírálja el.

(3) A doktori iskola engedélyezésére, működésének minőség-ellenőrzésére, a működés felfüggesztésére, illetve megszüntetésére vonatkozó részletes szabályokat — a vonatkozó jogszabályokban meghatározott keretek között — a MAB állapítja meg.

(4) A doktori iskola létesítésének és a minőség-ellenőrzésnek a követelményrendszerét, valamint az értékelési eljárás részletes rendjét a MAB — az Oktatási Közlönyben és az Akkreditációs Értesítőben — teszi közzé.

Doktori tanács

21. §

(1) A doktori tanács doktori ügyekben hozott döntései ellen jogszabálysértés, a doktori szabályzat megsértése, illetve eljárási hiba esetén jogorvoslatnak van helye. A jogorvoslati eljárás lefolytatása a rektor hatáskörébe tartozik.

(2) Amennyiben az egyetem a doktori képzésben, illetve a doktori fokozat elbírálásában együttműködik más felsőoktatási intézményekkel, tudományos kutatóintézetekkel és kutatóhelyekkel, a doktori tanács munkájában e szervek szakmai képviselői is részt vehetnek. Ennek módjára a doktori szabályzat erre vonatkozó rendelkezései, illetőleg az Ftv. 11. §-ának (1) bekezdése alapján kötött szerződés irányadó.

22. §

A doktori tanács feladata, különösen:

a) jóváhagyja a doktori iskolák alapításának kezdeményezését;

b) dönt a doktori képzésbe való felvételtől, a felmentésekről, a doktori szigorlat tárgyairól, a doktori fokozat odaítéléséről, a kitüntetéses doktorrá avatási javaslatokról;

c) a Szabályzatban meghatározottak szerint, a doktori iskolák javaslatára kijelöli a doktori felvételi bizottság tagjait, a bírálóbizottság tagjait és a hivatalos bírálókat, létrehozza a szigorlati bizottságot, továbbá jóváhagyja a doktori témavezetők és a doktori iskola oktatóinak személyét;

d) állást foglal a külföldi tudományos fokozat honosításáról;

e) javaslatot tesz az egyetemi tanács részére a doktori képzési normatíva felhasználásáról.

23. §

A doktori tanács megalakítására, összetételére, feladataira, hatáskörére és eljárási rendjére vonatkozó szabályokat — az Ftv. és a jelen kormányrendelet rendelkezéseinek keretei között — a Szabályzat tartalmazza.

24. §

A mesterképzést folytató egyetemeken a doktori tanács feladatait doktori tanács vagy a mestertestület látja el.

Doktori szabályzat

25. §

A Szabályzatot, a doktori tanács javaslata alapján, az egyetemi tanács alkotja.

26. §

(1) A doktori iskolák működési szabályzatot alkotnak, amelyet az egyetemi doktori tanács hagy jóvá.

(2) A doktori iskola általános képviselőjét a doktori iskola vezetője látja el. A doktori iskola vezetőjének munkáját a doktori iskola tanácsa segíti.

27. §

A Szabályzatban — az Ftv., valamint jelen kormányrendelet keretein belül — rendelkezni kell:

a) a doktori képzés részletes szabályairól,

b) az egyetemi szervezett képzésről, az egyéni felkészülésről,

c) a doktorandusz tanulmányi kötelezettségeiről, a tanulmányok ellenőrzésének módjáról,

d) a doktori képzésben elismerhető tanulmányi pontokról (kreditekről),

e) a tanulmányok lezárásának feltételeiről,

f) a doktori fokozat megszerzésének feltételeiről, a fokozat odaítélésének részletes szabályairól,

g) a tiszteletbeli doktorrá (doctor honoris causa) avatás feltételeiről,

h) a doktori tanács összetételéről, feladatairól, hatásköréről, eljárási rendjéről,

i) a doktoranduszok hallgatói támogatása megállapításának elveiről, az odaítélés módjáról és eljárási szabályairól, továbbá a támogatások időtartamáról, jogcíméről, valamint a pénzügyi források és más támogatások felhasználásának ellenőrzési rendszeréről,

j) a doktoranduszok által fizetendő díjakról és térítésekről, mentességekről és kedvezményekről, a díjak befizetésének, kezelésének szabályairól, a díjból és térítéskből származó bevételek felhasználásának elveiről, valamint a pénzügyi források felhasználásának ellenőrzési rendszeréről,

k) a szünetelő, illetve megszünt hallgatói jogviszonyú személyek támogatásairól, az általuk fizetendő díjakról és térítésekről,

l) a külföldieknek a doktori képzésben való részvételének feltételeiről, figyelemmel az egyéb jogszabályok rendelkezésire is,

m) a doktori képzés, illetve a doktori fokozat megszerzésére irányuló eljárás során hozott döntések elleni jogorvoslatokról,

n) az e rendeletben és jogszabályban a Szabályzat hatáskörébe utalt egyéb kérdésekről.

IV. Fejezet

*A doktori képzés**Felvétel a doktori iskolába*

28. §

(1) Doktori képzésre a felvételi eljárás alapján lehet felvételt nyerni. A felvételi eljárás megszervezése és lebonyolítása — az e rendeletben meghatározottak szerint — az egyetem feladata. A doktori képzésre való felvételtől az egyetem doktori tanácsa dönt, és döntéséről a jelentkezőt 8 napon belül írásban értesíti.

(2) Doktori képzésre egyetemi oklevéllel vagy azzal egyenértékű oklevéllel és legalább egy, államilag elismert középfokú „C” típusú nyelvvizsgával rendelkező pályázók jelentkezhetnek.

(3) A doktori tanács a felvételt, a doktori iskola javaslata alapján, a (2) bekezdésben meghatározott feltételeken túl, további követelményhez kötheti.

(4) A felvétel részletes szabályait a Szabályzatban kell meghatározni.

(5) Az államilag finanszírozott és a költségtérítési képzésre jelentkezők azonos követelmények és feltételek alapján vesznek részt a felvételi eljárásban.

29. §

(1) A felsőoktatási intézmények (a katonai és rendvédelmi felsőoktatási intézmények esetében pedig a közvetlen felügyeletet gyakorló miniszter) által — évente egy alkalommal, legkésőbb augusztus 15. napjáig — közölt adatok alapján az Oktatási Minisztérium minden évben egységes formában — a doktori képzés felvételi tájékoztatójában (a továbbiakban: Tájékoztató) — közzéteszi a doktori iskolák, illetve a doktori iskolákban szervezett képzési programok jegyzékét.

(2) Szükség szerint a Tájékoztató több alkalommal is megjelentethető, ebben az esetben az adatszolgáltatás és a megjelentetés határidejét az Oktatási Minisztérium legalább 30 nappal ezen határidők letelte előtt az Oktatási Közlönyben közzéteszi.

(3) A Tájékoztató tartalmazza:

- a) a felvenni tervezett létszámot;
- b) a tandíjjal, a költségtérítéssel és a juttatásokkal kapcsolatos információkat;
- c) az Ftv. 83. §-ának (3)—(4) bekezdésére is figyelemmel, a felvétel követelményeit, különös tekintettel a felvételi vizsga értékelése, valamint az alkalmazott rangsorolás elvére;
- d) a felvételi eljárási díj összegét és az annak befizetésével kapcsolatos információkat;
- e) egyéb, az ebben a rendeletben meghatározott, illetve a jelentkezők számára szükséges információkat.

(4) Az egyetem a jelentkező számára biztosítja felvételi szabályzatának megismerhetőségét.

30. §

(1) A doktori iskolák a doktori képzésről évente rendszeres és nyilvános tájékoztatást adnak; a felvételi követelményeket évente az egyetemen szokásos módon közzéteszik.

(2) A doktori tanács — az oktatási miniszternek az első évre felvehető államilag finanszírozott doktorandusz hallgatói létszám meghatározásáról, az egyetemek közötti elosztás elveiről, az Országos Doktori és Habilitációs Tanács javaslata alapján és a Felsőoktatási és Tudományos Tanács állásfoglalásának figyelembevételével hozott döntése alap-

ján — évenként állapítja meg a doktori iskolákba felvehető, államilag finanszírozott doktorandusz hallgatók létszámát.

(3) A doktori tanács felvételt elutasító döntése ellen fellebbezéssel lehet élni, ha az jogszabályt vagy intézményi szabályzatot sért. A fellebbezést az elutasító döntés kézhezvételétől számított 8 munkanapon belül kell előterjeszteni. A fellebbezést a felsőoktatási intézmény vezetője bírálja el, a fellebbezés kézhezvételétől számított 15 napon belül. A döntés ellen további fellebbezésnek helye nincs.

(4) A doktori iskolák a felvett jelentkezők névsorát az eredményeit az egyetemen szokásos módon közzéteszik.

(5) A felvételt nyert doktorandusz hallgatók nyilvántartását az egyetemek vezetik. Az egyetemek a felvételt nyert doktoranduszoknak az Ftv. 2. számú mellékletében felsorolt adatait — az érintett személyek hozzájárulásával, a személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló 1992. évi LXIII. törvény (a továbbiakban: adatvédelmi törvény) rendelkezéseinek betartásával — a Doktoranduszok Országos Szövetsége (a továbbiakban: DOSZ) kérésére a DOSZ rendelkezésére bocsáthatják.

(6) A DOSZ az (5) bekezdésben megjelölt adatokat az adatvédelmi törvény rendelkezéseinek betartásával kezeli.

A doktori képzés időtartama

31. §

(1) A szervezett képzésben résztvevők tanulmányaikat nappali, esti vagy levelező tagozaton folytathatják.

(2) A szervezett doktori képzésben, a Szabályzatban előírt tanulmányi kötelezettségek teljesítésének és a doktori ösztöndíj folyósításának időtartama három év (36 hónap).

(3) Az egyetem a tanulmányi idő megszakítását legfeljebb három alkalommal, összesen három évre engedélyezheti (évkihagyás). Első alkalommal a kérelmet el kell fogadni. A hallgatói jogviszony szünetelése alatt állami ösztöndíj nem folyósítható.

(4) Évhalasztás, évkihagyás, valamint a tanulmányok más módon történő megszakítása után a képzés folytatására jelentkező doktorandusz a jelen rendelet által meghatározott támogatásokból részesül, és az e rendelet alapján meghatározott tandíjat, illetve költségtérítést köteles fizetni, kivéve, ha a Szabályzat ettől eltérő szabályt állapít meg.

(5) A felvételtől számított 72 hónap elteltével, a doktorandusz-hallgatói jogviszony — a hallgatói névsorból való törléssel — megszűnik.

(6) Doktori, illetve mesterképzésben, valamennyi képzési formában a fokozat és az oklevél megszerzésének feltételül előírt munkaidő-ráfordítással járó tanulmányi kö-

vetelmény teljesítését — a külön jogszabály szerint — tanulmányi pontokban (kreditekben) kell mérni.

(7) Amennyiben a doktorandusz hallgató a honvédelemről szóló 1993. évi CX. törvény 92. §-ának (1) bekezdésében foglalt szolgálati kötelezettségét teljesíti, annak időtartamára hallgatói jogviszonya szünetel.

(8) A doktorandusz hallgató külföldi részképzésben is részt vehet. A részképzésben olyan, a témavezető által jóváhagyott munkaprogram alapján vehet részt a doktorandusz hallgató, amely biztosítja az adott tanulmányi időszak érvényességét az egyetem doktori képzési programjában. A külföldi részképzés időtartama a doktori képzés időtartamába beszámít, a hallgatói jogviszony nem szünetel.

32. §

Az egyéni felkészülésre vonatkozó szabályokat a Szabályzatban kell meghatározni.

V. Fejezet

A doktori fokozatszerzési eljárás és a doktori fokozat

A doktori fokozatszerzési eljárás

33. §

A doktori fokozatszerzési eljárás megindítását a Szabályzatban előírt módon kell kérelmezni. A fokozatszerzési eljárásra bocsátás feltételeit a Szabályzat tartalmazza.

34. §

(1) A doktori értekezést (alkotást, munkát) a kérelem benyújtásával egy időben vagy a kérelem elfogadását követő két éven belül kell benyújtani.

(2) Amennyiben a doktorjelölt az (1) bekezdésben foglaltaknak nem tesz eleget, a kérelem benyújtásától számított két év elteltével a fokozatszerzési eljárást meg kell szüntetni.

35. §

(1) A doktori szigorlatot — legfeljebb a kérelem benyújtásától számított két éven belül — nyilvánosan, bizottság előtt kell letenni. A szigorlat részletes szabályait a doktori szabályzat tartalmazza.

(2) A doktori szigorlat értékeléséről — a hagyományok figyelembevételével — a doktori szabályzat rendelkezik.

A szigorlat eredményét közvetlenül a szigorlat után ki kell hirdetni.

(3) A doktori szigorlatról jegyzőkönyvet kell felvenni.

36. §

(1) A doktori értekezést (alkotást, munkát) bírálóbizottság elnökből, két hivatalos bírálóból és további kettő-négy tagból áll. A bizottság tagja csak az lehet, aki tudományos fokozattal rendelkezik. A doktorjelölt témavezetője nem lehet a bizottság tagja.

(2) A doktori védésre csak a doktori szigorlat után kerülhet sor.

(3) A két hivatalos bíráló, a doktori tanács felkérésére, az értekezés (alkotás, munka) benyújtásától számított, az egyetem szabályzatában meghatározott szorgalmi időszakokra eső három hónapon belül, írásos bírálatot készít az értekezésről (alkotásról, munkáról), és nyilatkozik, hogy javasolja-e annak kitűzését nyilvános védésre. Ha az egyik bíráló javaslata nemleges, a doktori tanács egy további, harmadik bírálót is felkér.

(4) Az értekezést (alkotást, munkát), a két támogató javaslat beérkezésétől számított szorgalmi időszakokra eső három hónapon belül nyilvános vitára kell bocsátani. A doktorjelölt a bírálatokat előzetesen kézhez kapja, és azokra a védés előtt írásban, a védés során a nyilvános vitában szóban válaszol.

(5) A doktorjelölt a nyilvános vita keretében ismerteti értekezésének (alkotásának, munkájának) téziseit, majd a bírálók, a bizottsági tagok és a jelenlévők észrevételeire, kérdéseire válaszol.

(6) A vita lezárása után a bizottság zárt ülésen, titkos szavazással dönt az értekezés elfogadásáról. Az elnök ezután az eredményt nyilvánosan kihirdeti. A bizottsági értékelés módját a doktori szabályzat határozza meg.

(7) A védésről és a bizottság döntéséről jegyzőkönyvet kell felvenni.

(8) Az egyetem, a doktorjelölt kérelmére, igazolást ad a doktori szigorlat és védés eredményéről.

37. §

(1) Sikertelen védés esetén új eljárás leghamarabb a sikertelen védéstől számított két év elteltével, ugyanazon doktori témában legfeljebb egy alkalommal kezdeményezhető.

(2) A sikeres és sikertelen védésekről — az (1) bekezdésre és az Ftv. 94. § (1) bekezdésében foglalt rendelkezésre figyelemmel — az egyetem nyilvántartást vezet.

38. §

(1) A mesterképzést folytató egyetemek által odaítélhető mesterfokozat megszerzésére irányuló eljárásra e rende-

let rendelkezéseit az alábbi (2)—(3) bekezdésekben foglalt eltérésekkel kell alkalmazni.

(2) A mesterképzés és a mesterfokozat megszerzése szakonként megállapított követelményekhez igazodó egyéni munkaprogramok alapján történik.

(3) A felvételi, a szigorlati és a bírálóbizottságokba, legalább egyharmad részben, az egyetemmel közalkalmazotti, illetőleg munkaviszonyban nem álló, kiemelkedő művész személyiségeket kell felkérni.

A doktori fokozat

39. §

A doktori (mester) fokozatot (és ezzel a tudományterületet és/vagy tudományágat is megjelölő oklevelet) a doktori tanács ítéli oda, erről oklevelet állít ki, és döntéséről értesíti a MAB-ot. A határozatot az egyetem doktori anyakönyvében rögzíti.

40. §

(1) A doktori tézisek magyar és angol (esetlegesen más, az adott tudományág sajátosságainak megfelelő) nyelven történő nyilvántartásáról, illetve nyilvánosságra hozataláról az egyetem és az Oktatási Minisztérium gondoskodik.

(2) A doktori téziseket, magyar és angol (esetlegesen más, az adott tudományág sajátosságainak megfelelő) nyelven, elektronikus formában, mindenki számára hozzáférhetővé kell tenni.

(3) A doktorjelölt, a Szabályzat rendelkezései szerint, gondoskodik a doktori tézisek magyar és angol (esetleg más, az adott tudományág sajátosságainak megfelelő) nyelven, elektronikus formában történő elkészítéséről.

(4) Az egyetem a sikeres doktori védést követő hat hónapon belül bocsátja az Oktatási Minisztérium rendelkezésére az elektronikus formában készült doktori téziseket.

(5) A minisztérium gondoskodik a doktori tézisek saját honlapján történő megjelenítéséről.

41. §

(1) A doktori értekezés nyilvántartásáról, illetve nyilvánosságra hozataláról az egyetem gondoskodik.

(2) A doktori értekezés egy példányát a doktori fokozatot odaítélő egyetem központi könyvtárában, katalogizálva kell elhelyezni. A doktori értekezés mindenki számára nyilvános.

(3) A doktori értekezést elektronikus formában is mindenki számára hozzáférhetővé kell tenni. A doktorjelölt, a Sza-

bályzat rendelkezései szerint, gondoskodik a doktori értekezés elektronikus formában történő elkészítéséről.

(4) Az egyetem a sikeres doktori védést követően bocsátja az Oktatási Minisztérium rendelkezésére az elektronikus formában készült doktori értekezést.

(5) A minisztérium gondoskodik az értekezés saját honlapján történő megjelenítéséről.

VI. Fejezet

A doktoranduszok országos érdekképviselése

42. §

(1) Az egyetemek doktori képzésben részt vevő hallgatóinak képviselőjét a DOSZ látja el. A testület a doktoranduszok sajátos — kutatói és oktatói feladatokból fakadó — helyzetét érintő kérdésekben véleményt nyilváníthat, illetve javaslatot tehet a felsőoktatást irányító közigazgatási és egyéb szervek részére.

(2) A DOSZ a felsőoktatási intézmények doktori képzésben részt vevő hallgatóiból álló, önkéntes alapon szerveződő testület, amely — az egyesülésről szóló 1989. évi II. törvény alapján — önmaga határozza meg szervezeti és működési szabályzatát. A szervezeti és működési szabályzatnak — az Ftv. 67/A. § (1)—(5) bekezdéseire figyelemmel — rendelkeznie kell a Doktoranduszok Országos Képviselése (DOK) megválasztásának rendjéről.

(3) Az Oktatási Minisztérium a költségvetésében, a DOSZ működésének pénzügyi fedezetéhez, éves működési terv alapján, a doktorandusz ösztöndíjak éves országos keretösszege legfeljebb 1% -ának megfelelő hozzájárulást biztosít.

VII. Fejezet

Átmeneti és záró rendelkezések

43. §

A doktori iskolákat vagy az akkreditált doktori programokra alapozva, azok átalakításával lehet szervezni vagy új doktori iskolaként kell megalakítani és akkreditáltatni. A doktori iskolák akkreditációs eljárásának részletes szabályait a MAB dolgozza ki, és az Oktatási Közlönyben és az Akkreditációs Értesítőben közlésezi.

44. §

(1) E rendelet — az 5. §-ának (1) bekezdése, a 8. §-ának (4) bekezdése, a 27. §-ának *d*) pontja és a 31. §-ának (6) bekezdése kivételével — a kihirdetését követő 8. napon lép hatályba.

(2) E rendelet 5. §-ának (1) bekezdése és 8. §-ának (4) bekezdése 2003. január 1. napján, a 27. §-ának *d*) pontja 2004. január 1. napján lép hatályba.

(3) E rendelet 31. §-ának (6) bekezdése 2004. szeptember 1. napján lép hatályba.

(4) A doktori ösztöndíj havi összege 2001-ben 51 000 forint, 2002-ben 55 000 forint.

(5) A (4) bekezdésben foglalt rendelkezés 2001. január 1-jétől hatályos

(6) E rendelet 41. §-ának (3)—(5) bekezdéseiben meghatározott, a doktori értekezések bemutatását szolgáló, elektronikus nyilvántartási rendszert 2003. január 1-jéig létre kell hozni.

(7) E rendelet hatálybalépésével egyidejűleg hatályát veszti a doktori képzés, a doktori fokozat odaítélésének eljárási szabályairól, valamint a képzésben résztvevők egyes jogairól és kötelezettségeiről, az általuk fizetendő díjakról és térítésekről szóló 14/1997. (I. 30.) Korm. rendelet, valamint a 14/1997. (I. 30.) Korm. rendelet módosításáról szóló 141/1998. (VIII. 25.) és 264/2000. (XII. 26.) Korm. rendeletek.

45. §

(1) E rendelet hatálybalépésével egyidejűleg hatályát veszti az egyetemi és főiskolai hallgatók részére nyújtható támogatásokról és az általuk fizetendő díjakról és térítésekről szóló 144/1996. (IX. 17.) Korm. rendelet 1. § (3) bekezdése *a*) pontjának „a 7—8. § kivételével” szövegrésze, valamint a 7. § (1) bekezdésének „továbbá állami ösztöndíjban részesülő doktori képzésben részt vevő nappali tagozatos hallgatók” szövegrésze és 8. §-ának „valamint az állami ösztöndíjban részesülő doktori képzésben részt vevő nappali tagozatos” szövegrésze.

(2) Az egyetemek, a rendelet hatálybalépését követő 60 napon belül, kötelesek doktori szabályzatukat e rendeletnek megfelelően módosítani, illetve kiegészíteni.

(3) Az e rendelet hatálybalépésekor érvényes doktori szabályzatoknak az e rendelet rendelkezéseivel ellentétes szabályai hatályukat veszítik.

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

Melléklet

az 51/2001. (IV. 3.) Korm. rendelethez

A doktori és mesterképzésben, az állami ösztöndíjas doktoranduszok képzési normatívája:

a) a bölcsészettudományok, a hittudomány és a társadalomtudományok tudományterületén: 280 E Ft/fő/év;

b) az agrártudományok, a műszaki tudományok, az orvostudományok, a természettudományok tudományterületén és a művészetek területén: 560 E Ft/fő/év.

A Kormány 52/2001. (IV. 3.) Korm. rendelete

**az egyetemi és főiskolai hallgatók részére
nyújtható támogatásokról és az általuk fizetendő
díjakról és térítésekről szóló
144/1996. (IX. 17.) Korm. rendelet módosításáról**

A Kormány a felsőoktatásról szóló — többször módosított — 1993. évi LXXX. törvény 30. §-ának (2) bekezdésében, a 31. §-a (2) bekezdésének *a*) pontjában, valamint a 72. §-ának *k*) és *l*) pontjaiban kapott felhatalmazás alapján a következőket rendeli el:

1. §

Az egyetemi és főiskolai hallgatók részére nyújtható támogatásokról és az általuk fizetendő díjakról és térítésekről szóló 144/1996. (IX. 17.) Korm. rendelet 5. §-a a következő (4) bekezdéssel egészül ki:

„(4) Az (1) bekezdés *b*) pontja alapján rendszeres szociális támogatást egy hallgatónak adott havi 3000 Ft-nál alacsonyabb összegben nem lehet megállapítani.”

2. §

Ez a rendelet a kihirdetése napján lép hatályba.

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

A Kormány 53/2001. (IV. 3.) Korm. rendelete

**az igazságügyi szakértői névjegyzék számítógépes
nyilvántartásáról**

A Kormány az Országos Ítéltábla székhelyének és illetékességi területének megállapításáról, valamint az igazságszolgáltatás működését érintő egyes törvények mó-

dosításáról szóló 1999. évi CX. törvény 164. §-ának (4) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján a következőket rendeli el:

1. §

Az igazságügyi szakértők számítógépes nyilvántartását az Igazságügyi Minisztérium vezeti.

2. §

(1) Az igazságügyi szakértők számítógépes nyilvántartása (a továbbiakban: nyilvántartás) az igazságügyi szakértő következő adatait tartalmazza:

- a) név;
- b) anyja neve;
- c) születési hely és idő;
- d) lakcím (postacím, telefon-, telefax-szám, e-mail);
- e) munkahely (postacím, telefon-, telefax-szám, e-mail);
- f) elérhetőségi cím;
- g) nyelvismeret (nyelv, nyelvtudás foka);
- h) területi igazságügyi szakértői kamarai tagság (a továbbiakban: kamarai tagság);
- i) szakmai kamarai tagság;
- j) igazságügyi szakértői igazolvány száma;
- k) szakterület
  - k) 1. az igazságügyi szakértői névjegyzékbe (a továbbiakban: névjegyzék) bejegyzett szakterület és a bejegyzés időpontja,
  - k) 2. elutasított szakterület és az elutasítás időpontja,
  - k) 3. elbírálás alatt lévő szakterület;
- l) iskolai végzettség és szakmai képesítés a megszerzés időpontjával;
- m) státusz
  - m) 1. névjegyzékbe bejegyzett,
  - m) 2. névjegyzékbe történő bejegyzése folyamatban,
  - m) 3. névjegyzékbe bejegyzett, kiterjesztési kérelem folyamatban,
  - m) 4. névjegyzékbe bejegyzett, kamarai tagsági viszonya szünetel,
  - m) 5. névjegyzékbe bejegyzett, kamarai tagsági viszonya felfüggesztve,
  - m) 6. névjegyzékből törölt;
- n) tudományos fokozat;
- o) nyilvántartási szám;
- p) az igazgatási ügyiratok ügyszáma.

(2) Az (1) bekezdés *f)* pontjában a szakértő elérhetőségi címként postacímet köteles megjelölni, emellett további elérhetőségként telefon-, telefax-számot, illetve e-mail címet is megjelölhet.

3. §

(1) A nyilvántartás adatai közül a 2. § (1) bekezdése *m)* pontjának 1. és 3. alpontja szerint nyilvántartott igazságügyi szakértőknek a 2. § (1) bekezdésének *a)*, *f)—h)* pontjaiban és *k)* pontjának 1. alpontjában foglalt adatai nyilvánosak, azokat az Igazságügyi Minisztérium a világhálón is közzéteszi.

(2) Az Igazságügyi Minisztérium a nyilvántartásnak az (1) bekezdés szerinti nyilvános adatairól, továbbá a 2. § (1) bekezdésének *b)—e)*, *i)—j)* pontjaiban és *m)* pontjának 1—5. alpontjaiban foglalt adatokról — külön törvény rendelkezéseinek betartásával — az igazságügyi szakértői kamarákat kéthavonta tájékoztatja.

(3) A nyilvántartásnak az (1) bekezdésben fel nem sorolt adatai nem nyilvánosak, azokról — a (2) bekezdésben foglalt adattovábbításon kívül — csak törvényben foglalt esetekben adható az arra jogosultak részére tájékoztatás.

4. §

Az igazságügyi szakértő a nyilvántartás szerinti adataiban bekövetkezett változásokról a változástól számított 15 napon belül köteles tájékoztatni az Igazságügyi Minisztériumot.

5. §

Az Igazságügyi Minisztérium a 2. § (1) bekezdése *m)* pontjának 6. alpontja szerint nyilvántartott igazságügyi szakértők adatait a névjegyzékből történő törlés időpontjától számított 10 évig tárolja, feldolgozza, és indokolt esetben meghatározott, harmadik személy részére továbbítja, ezt követően gondoskodik az adatok törléséről.

6. §

Az igazságügyi szakértőnek 2001. szeptember 1-jéig nyilatkoznia kell a 2. § (1) bekezdésének *f)* pontjában megjelölt elérhetőségi címéről. E nyilatkozat elmulasztása esetén az Igazságügyi Minisztérium elérhetőségi címként a lakcímet tünteti fel a nyilvántartásban mindaddig, amíg a szakértő más elérhetőségi címet nem jelöl meg.

7. §

(1) Ez a rendelet — a (2) bekezdésben foglalt kivétellel — 2002. január 1-jén lép hatályba.

(2) A 6. § a kihirdetését követő második hónap első napján lép hatályba.

8. §

(1) Az igazságügyi szakértőkről szóló 53/1993. (IV. 2.) Korm. rendelet (a továbbiakban: R.) 1. §-ának (2) bekezdése a következő mondattal egészül ki:

„A névjegyzéket az Igazságügyi Minisztérium vezeti.”

(2) Az R. 4. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Az igazságügyi szakértők nevét és szakterületét, valamint a szakértőkre vonatkozó, jogszabályban meghatározott adatokat az 1. § (2) bekezdése szerinti névjegyzék tartalmazza.”

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

Helyesbítés: A Magyar Közlöny 2001. évi 24. számában kihirdetett, az egészségügyi szolgáltatások Egészségbiztosítási Alapból történő finanszírozásának részletes szabályairól szóló 43/1999. (III. 3.) Korm. rendelet módosításáról rendelkező 29/2001. (III. 2.) Korm. rendelet

— 5. §-a által megállapított Kr. 11. §-a (4) bekezdésének *b)* pontja helyesen:

„*b)* a településen más **azonos típusú** területi ellátási kötelezettséggel rendelkező háziorvosi szolgálat nem működik.”

— 22. §-ának (3) bekezdése törlendő, és ezzel egyidejűleg a (4)—(6) bekezdések jelölése (3)—(5) bekezdésekre változik;

— 1. számú melléklete által a Kr. 5. számú melléklete helyébe léptetett melléklet címe helyesen:

„**A gyógyító-megelőző ellátások 2001. évi kiadási előirányzatai**”

— 2. számú melléklete által a Kr. 6/A. számú melléklete helyébe léptetett melléklet 22. pontjához (Ellátás típusa) fűzött magyarázat utolsó sora a következő:

„**6 = fekvőbeteg szűrése**”

— 3. számú melléklete által a Kr. 8. számú melléklete helyébe léptetett melléklet 5. sora helyesen:

[Kódja]	Megnevezése	Szorzója]
„00005	Addiktológiai, alkohol- és drogfüggő betegek rehabilitációja	1,2”

— 4. számú melléklete által a Kr. 10. számú melléklete helyébe léptetett melléklet lábjegyzetében az első két sor szövege helyesen a következő:

„¹ A megfelelő aláhúzendő.

„[◇] Kitöltése minden esetben kötelező. Adatai: a jelenlegi ellátást indokoló diagnózis miatti utolsó kórházi kezelésre vonatkoznak.”

(Kézirathiba)

A Magyar Közlöny 2001. évi 24. számában kihirdetett, az egészségügyi szakellátás társadalombiztosítási finanszírozásának egyes kérdéseiről szóló 9/1993. (IV. 2.) NM rendelet módosításáról rendelkező 7/2001. (III. 2.) EüM rendelet

— 4. számú melléklete a következőkkel egészül ki:

= a „8. *01P 022A Epilepszia műtét előtti speciális kivizsgálása” címben

[— 0140 Semmelweis Egyetem, Budapest (Általános Orvostudományi Kar) II. sz. Gyermekklinika] szövegrészt követően a

„— **0161 Országos Pszichiátriai és Neurológiai Intézet (Epilepszia Centrum)**” szövegrésszel;

= a „14. *01P 029D Fej, nyak, központi idegrendszer érmalformációinak, tumorainak endovasculáris műtétei, speciális intracranialis műtéttel” címben a

[— 0242 Pécsi Tudományegyetem, Orvostudományi és Egészségtudományi Centrum] szövegrészt követően a

„— **0643 Szegedi Tudományegyetem, Orvostudományi és Gyógyszerésztudományi Centrum**

— **0940 Debreceni Egyetem, Orvos- és Egészségtudományi Centrum**” szövegrészekkel;

= a „114. *25P 9210 Speciális, nagy intracranialis műtétek polytraumatizált állapotban” címben a

[— 2001 Zala Megyei Kórház, Zalaegerszeg] szövegrészt követően a

„— **9510 MÁV Kórház, Budapest**” szövegrésszel.

— 4. számú mellékletének 38. címe helyesen a következő:

„38. *05P 183F Percutan cardiovascularis műtétek **továbbkezelés nélkül**, stent nélkül”;

— 6. számú mellékletének

= C) táblázatába

„03P 086A Hangprotézis műtéti insertiója”, szövegrész, valamint

= D.2. táblázatában a

„14P 681E Interruptio aspirációs kürettel 12. hét előtt, altatás nélkül” szövegrész

törlendő.

(Kézirathiba)

A Magyar Közlöny 2001. évi 26. számában kihirdetett, az elektronikus aláírásról szóló törvény szabályozási alapelveiről és az ezzel kapcsolatban szükséges intézkedésekről szóló 1075/2000. (IX. 13.) Korm. határozat módosításáról rendelkező 1014/2001. (III. 5.) Korm. határozat 1. pontjában módosított H. 9. pont utolsó mondata helyesen:

„... összefüggő jogi szabályozás koncepciójáról szóló kormány-előterjesztést.”

(Kézirathiba)

A Magyar Közlöny 2001. évi 31. számában kihirdetett, a vágómarha intervenció áron alapuló minőségi termelési támogatásáról szóló 25/2001. (III. 19.) FVM rendelet 1. számú mellékletében az I. fajtacsoport minőségi osztály meghatározása helyesen:

<i>[Minőségi osztály]</i>	<i>Irányár elősúlyra, Ft/kg (áfa vagy kompenzációs felár nélküli ár)]</i>
I. fajtacsoport: Speciális húsfajták, magyartarka és ezek egymással való keresztezéseiből származó vágómarhák: hímvivar extrém és I. osztály	310''

(Nyomdahiba)

KÖZLEMÉNY

A Magyar Hivatalos Közlönykiadó megjelentette

AZ ÉRTELMEZETT ALKOTMÁNY

című kötetet.

Dr. Holló András és dr. Balogh Zsolt szerkesztők az Alkotmány szerkezetét követve annak rendelkezéseihez csoportosították az Alkotmánybíróság legfontosabb megállapításait, az alkotmánybírói gyakorlat összefoglalásaként jegyzetekkel segítve az olvasó tájékozódását. A kötet az öt évvel ezelőtt ugyanilyen címmel megjelenő munka folytatása. A szerkesztők átdolgozták – tárgyköréit tekintve kibővítették – a korábban megjelent könyv anyagát, és erre (a precedens határozatokra) épülve mutatják be az immár tízéves ítélkezési gyakorlat keresztmetszetét.

Az Alkotmánybíróság közjogi helyzetéből adódóan döntései kihatnak valamennyi hatalmi ág tevékenységére, az ítéletek alapjaiban határozták meg a törvénykezés kereteit éppúgy, mint – a jogszabályok alkalmazásánál irányadó alkotmányos követelmény megállapításával – a bíróságok és más jogalkalmazó szervek munkáját. A kötet alapvető segítséget nyújt a gyakorlati és elméleti szakembereknek egyaránt, de hasznosan forgathatják a most megjelenő könyvet a gazdasági élet szereplői (pl. a piacgazdaság, a vállalkozáshoz való jog, illetve a tulajdoni kérdések kapcsán) éppúgy, mint a tudományos munkát folytató egyetemi oktatók, hallgatók vagy az önkormányzati működésben részt vevők. Természetesen segítséget nyújt a gyakorlat ismerete azoknak is, akik alkotmánybírói eljárást kívánnak indítványozni.

A B/5 formátumú kiadvány 760 oldal terjedelmű.

Ára: 4592 Ft áfával.

A megrendeléseket a Magyar Hivatalos Közlönykiadó címére (1085 Budapest, Somogyi Béla u. 6.) lehet feladni. Fax: 266-5099 vagy 267-2780.

MEGRENDELŐLAP

Megrendeljük

AZ ÉRTELMEZETT ALKOTMÁNY

című kiadványt ..... példányban.

A megrendelő (cég) neve: .....

Címe (város, irányítószám): .....

Utca, házszám: .....

Az ügyintéző neve, telefonszáma: .....

A megrendelő (cég) bankszámlaszáma: .....

A megrendelt példányok ellenértékét a postaköltséggel együtt, a szállítást követő számla kézhezvétele után, 8 napon belül a Magyar Hivatalos Közlönykiadónak a számlán feltüntetett pénzforgalmi jelzőszámára átutaljuk.

Keltezés: .....

.....
cégszerű aláírás

A Miniszterelnöki Hivatal felügyelete alatt működő
Magyar Hivatalos Közlönykiadó
megjelentette a

**MAGYAR KÖZIGAZGATÁSI LEXIKON
2000**

című kiadványt.

A lexikon tartalmazza az állami és az önkormányzati közigazgatási szerveknél foglalkoztatott tisztviselőknek, a közigazgatás oktatását és a közigazgatás-tudomány művelését végző intézmények munkatársainak, továbbá a közigazgatási szakmai és érdekképviseleti szervek tisztségviselőinek önként szolgáltatott főbb adatait.

A lexikon a személyi, képzési és foglalkoztatási adatok mellett tartalmazza a közigazgatási szervek címét és a munkahelyi elérhetőségre vonatkozó adatokat is.

A megrendelést postán vagy telefaxon a Magyar Hivatalos Közlönykiadó, 1085 Budapest, Somogyi Béla u. 6. címére kell eljuttatni. (Fax: 338-4746.)

MEGRENDELÉS

Megrendelem a

Magyar Közigazgatási Lexikon 2000

című kiadványt

(ára: 9000 Ft áfával) ..... példányban, és kérem, juttassák el az alábbi címre.

Amegrendelő(cég)neve:.....

Címe(városjrányítószám):.....

Utcaházszám:.....

Ügyintézőneve, telefonszáma:.....

A megrendelt példányok ellenértékét a postaköltséggel együtt a szállítást követő számla kézhezvétele után, 8 napon belül átutaljuk a Magyar Hivatalos Közlönykiadónak a számlán feltüntetett pénzforgalmi jelzőszámára, vagy postai úton a fenti címre.

Keltezés: .....

.....
cégszerű aláírás

K Ö Z L E M É N Y

A Magyar Közlöny különszámaként megjelent a

**I.
SZÁMVITELLEL KAPCSOLATOS
JOGSZABÁLYOK**

(2001. január 1-jétől hatályos 2000. évi C. törvény a számvitelről)

című, A/4 formátumú, 88 oldal terjedelmű kiadvány.

Ára: 355 Ft áfával.

A megrendeléseket a Magyar Hivatalos Közlönykiadó címére (1085 Budapest, Somogyi Béla u. 6.) lehet feladni. Fax: 338-4746 vagy 267-2780.

MEGRENDELŐLAP

Megrendeljük a

**I.
SZÁMVITELLEL KAPCSOLATOS
JOGSZABÁLYOK**

(2001. január 1-jétől hatályos 2000. évi C. törvény a számvitelről)

című kiadványt ..... példányban.

A megrendelő (cég) neve: .....

Címe (város, irányítószám): .....

Utca, házszám: .....

Az ügyintéző neve, telefonszáma: .....

A megrendelő (cég) bankszámlaszáma: .....

A megrendelt példányok ellenértékét a postaköltséggel együtt, a szállítást követő számla kézhezvétele után, 8 napon belül a Magyar Hivatalos Közlönykiadónak a számlán feltüntetett pénzforgalmi jelzőszámára átutaljuk.

Keltezés: .....

.....
cégszerű aláírás

KÖZLEMÉNY

A Magyar Közlöny különszámaként megjelent a

**I.
PRAXIS TÖRVÉNY,
MAGYAR ORVOSI KAMARA,
EGÉSZSÉGÜGYI TÖRVÉNY**

című, A/4 formátumú, 72 oldal terjedelmű kiadvány.

A kézirat lezárva: 2000. február 11.

Ára: 599 Ft áfával.

[A következő kötet az önálló orvosi tevékenységről szóló 2000. évi II. törvényt (praxis törvény) és végrehajtási rendeleteit tartalmazza.]

A megrendeléseket a Magyar Hivatalos Közlönykiadó címére (1085 Budapest, Somogyi Béla u. 6.) lehet feladni. Fax: 266-5099 vagy 267-2780.

MEGRENDELŐLAP

Megrendeljük a

**I.
PRAXIS TÖRVÉNY,
MAGYAR ORVOSI KAMARA,
EGÉSZSÉGÜGYI TÖRVÉNY**

című kiadványt ..... példányban.

A megrendelő (cég) neve: .....

Címe (város, irányítószám): .....

Utca, házszám: .....

Az ügyintéző neve, telefonszáma: .....

A megrendelő (cég) bankszámlaszáma: .....

A megrendelt példányok ellenértékét a postaköltséggel együtt a szállítást követő számla kézhezvétele után, 8 napon belül a Magyar Hivatalos Közlönykiadónak a számlán feltüntetett pénzforgalmi jelzőszámára átutaljuk.

Keltezés: .....

.....
cégszerű aláírás

KÖZLEMÉNY

A Magyar Közlöny különszámaként megjelent a
I. PRAXIS TÖRVÉNY, MAGYAR ORVOSI KAMARA, EGÉSZSÉGÜGYI TÖRVÉNY
 folytatásaként

II.

A HÁZIORVOSI MŰKÖDTETÉSI JOG MEGSZERZÉSÉRŐL ÉS VISSZAVONÁSÁRÓL, VALAMINT A HÁZIORVOSI TEVÉKENYSÉGHEZ SZÜKSÉGES INGÓ, INGATLAN VAGYON ÉS MŰKÖDTETÉSI JOG MEGSZERZÉSÉNEK HITELFELTÉTELEIROL SZÓLÓ 18/2000. (II. 25.) KORM. RENDELET ÉS A KAPCSOLÓDÓ JOGSZABÁLYOK

című, A/4 formátumú, 224 oldal terjedelmű kiadvány.

A kézirat lezárva: 2000. április 15.

Ára: 924 Ft áfával.

A megrendeléseket a Magyar Hivatalos Közlönykiadó címére (1085 Budapest,
 Somogyi Béla u. 6.) lehet feladni. Fax: 266-5099 vagy 267-2780.

MEGRENDELŐLAP

Megrendeljük a

II.

A HÁZIORVOSI MŰKÖDTETÉSI JOG MEGSZERZÉSÉRŐL ÉS VISSZAVONÁSÁRÓL, VALAMINT A HÁZIORVOSI TEVÉKENYSÉGHEZ SZÜKSÉGES INGÓ, INGATLAN VAGYON ÉS MŰKÖDTETÉSI JOG MEGSZERZÉSÉNEK HITELFELTÉTELEIROL SZÓLÓ 18/2000. (II. 25.) KORM. RENDELET ÉS A KAPCSOLÓDÓ JOGSZABÁLYOK

című kiadványt ..... példányban.

A megrendelő (cég) neve: .....

Címe (város, irányítószám): .....

Utca, házszám: .....

Az ügyintéző neve, telefonszáma: .....

A megrendelő (cég) bankszámlaszáma: .....

A megrendelt példányok ellenértékét a postaköltséggel együtt a szállítást követő számla kézhezvétele után, 8 napon belül a Magyar Hivatalos Közlönykiadónak a számlán feltüntetett pénzforgalmi jelzőszámára átutaljuk.

Keltezés: .....

.....
 cégszerű aláírás

TiszteltElőfizetők!

Tájékoztatjuk Önöket, hogy a kiadónk terjesztésében levő lapokra szóló előfizetésüket folyamatosnak tekintjük. Csak akkor kell változást bejelenteniük a 2001. évre vonatkozó előfizetésre, ha a példányszámot, esetleg a címlistát módosítják, vagy új lapra szeretnének előfizetni (pontos szállítási, név- és utcacím-megjelöléssel).

Azesetlegesmódosítástszíveskedjeneklevélbenvagyfaxonmegküldeni.

Felhívjuk szíves figyelmüket, hogy a lapszállításról kizárólag az előfizetési díj beérkezését követően intézkedünk. Fontos, hogy az előfizetési díjakat a megadott 10300002-20377199-70213285 sz. számlára utalják, illetve a kiadó által kiküldött készpénz-átutalási megbízásonfizessékbe.

Készpénzes befizetés kizárólag a Közlönyboltban (1085 Budapest, Somogyi B. u. 6.) lehetséges. (Levélcím: Magyar Hivatalos Közlönykiadó, 1085 Budapest, Somogyi B. u. 6. Fax: 318-6668).

A 2001. évi lapárak

Magyar Közlöny	48 720 Ft/év	Nemzeti Kulturális Alapprogram Hírlevele	2 352 Ft/év
Az Alkotmánybíróság Határozatai	9 408 Ft/év	Oktatási Közlöny	12 096 Ft/év
Bányászati Közlöny	2 352 Ft/év	Önkormányzatok Közlönye	3 024 Ft/év
Belügyi Közlöny	12 768 Ft/év	Pénzügyi Közlöny	15 792 Ft/év
Cégek Közlöny	51 408 Ft/év	Pénzügyi Szemle	11 424 Ft/év
Egészségügyi Közlöny	12 432 Ft/év	Statisztikai Közlöny	6 720 Ft/év
Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Értesítő	9 072 Ft/év	Szociális és Munkavédelmi Közlöny	9 072 Ft/év
Határozatok Tára	11 424 Ft/év	(a Szociális és Munkaügyi Közlöny jogutóda)	
Hivatalos Értesítő	7 392 Ft/év	Turisztikai Értesítő	6 048 Ft/év
Ifjúsági és Sport Értesítő	2 352 Ft/év	Ügyészségi Közlöny	3 696 Ft/év
Igazságügyi Közlöny	8 064 Ft/év	Vízügyi Értesítő	6 384 Ft/év
Gazdasági és Foglalkoztatási Közlöny	12 096 Ft/év	Élet és Tudomány	5 712 Ft/év
(az Ipari és Kereskedelmi Közlöny jogutóda)		Ludové Noviny	1 344 Ft/év
Környezetvédelmi Értesítő	7 056 Ft/év	Neue Zeitung	2 352 Ft/év
Közlekedési és Vízügyi Értesítő	12 096 Ft/év	Természet Világa	3 024 Ft/év
Kulturális Közlöny	9 744 Ft/év	Valóság	3 360 Ft/év
Külgazdasági Értesítő	10 080 Ft/év		
Magyar Közigazgatás	4 704 Ft/év		

Az árak a 12%-os áfát is tartalmazzák.

A **Házi Jogtanácsadó** című lap előfizetésben megrendelhető a Magyar Hivatalos Közlönykiadó címen: Budapest VIII., Somogyi B. u. 6. 1394 Bp. 62. Pf. 357 vagy faxon: 318-6668, vagy a www.mhk.hu/hj internetcímen található megrendelőlapon. Telefon: 266-9290/234, 235 mellék.

Éves előfizetési díja 2352 Ft áfával. A kiadó az előfizetési díj év közbeni emelésének jogát fenntartja.

A CD-JOGÁSZ hatályos jogszabályok hivatalos számítógépes gyűjteménye 2001. évi éves előfizetési díjai:

Önálló változat	48 000 Ft	25 munkahelyes hálózati változat	96 000 Ft
5 munkahelyes hálózati változat	64 000 Ft	50 munkahelyes hálózati változat	112 000 Ft
10 munkahelyes hálózati változat	80 000 Ft	100 munkahelyes hálózati változat	128 000 Ft

Egyszeri belépési díj: 6000 Ft. (Árunk az áfát nem tartalmazzák.)

Facsimile Magyar Közlöny. A hivatalos lap 1998—2000. évfolyamai jelennek meg CD-n az eredeti külalak megőrzésével, de könnyen kezelhetően. A halmozott évfolyamok ára 14 000 Ft.

Hatályos jogszabályok online elérése: a 3 naponta frissített adatbázis az interneten keresztül érhető el a www.mhk.hu címen. További információ kérhető a 06 (80) 200-723-as zöldszámon.

Szerkeszti a Miniszterelnöki Hivatal, a szerkesztőbizottság közreműködésével.

A szerkesztőbizottság elnöke: dr. Bártfai Béla, társelnöke: Nyéki József.

A szerkesztésért felelős: dr. Müller György, Budapest V., Kossuth tér 1—3.

Kiadja a Magyar Hivatalos Közlönykiadó. Felelős kiadó: dr. Korda Judit vezérigazgató.

Budapest VIII., Somogyi Béla u. 6. Telefon: 266-9290.

Előfizetésben megrendelhető a Magyar Hivatalos Közlönykiadónál

Budapest VIII., Somogyi Béla u. 6., 1394 Budapest 62. Pf. 357, vagy faxon 318-6668.

Előfizetésben terjeszti a Magyar Hivatalos Közlönykiadó a FAMA Rt. közreműködésével. Telefon/fax: 266-6567.

Információ: tel./fax: 317-9999, 266-9290/245, 357 mellék.

Példányonként megvásárolható a kiadó Budapest VIII., Somogyi B. u. 6. (tel./fax: 267-2780) szám alatti közlönyboltjában, illetve megrendelhető a www.mhk.hu/kozlonybolt internetcímen.

2001. évi éves előfizetési díj: 48 720 Ft. Egy példány ára: 140 Ft 16 oldal terjedelemig, utána + 8 oldalanként + 84 Ft.

A kiadó az előfizetési díj évközbéli emelésének jogát fenntartja.

HU ISSN 0076—2407

01.0542 — Nyomja a Magyar Hivatalos Közlönykiadó Lajosmizsei Nyomdája. Felelős vezető: Burján Norbert.